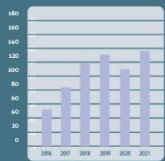

Cijferverslag 2021

UNIA
unia.be

Inhoudstafel

1	Voorwoord	3
2	Waarom een cijfersverslag?	4
2.1	<i>Woordenlijst</i>	4
3	Meldingen	8
3.1	<i>Inleiding</i>	8
3.2	<i>Specifieke meldingen in verband met de COVID-19-pandemie</i>	10
3.3	<i>Totaal aantal meldingen ontvangen in 2021</i>	12
3.4	<i>Meervoudige meldingen</i>	19
4	Dossiers	23
4.1	<i>Analyse van de nieuwe dossiers per domein</i>	23
4.2	<i>Dossiers die specifiek verband houden met de COVID-19-pandemie</i>	28
4.3	<i>Afgesloten dossiers</i>	30
4.4	<i>Plaats van de feiten</i>	32
4.5	<i>Dossiers uitgesplitst volgens gender</i>	34
5	Analyse nieuwe dossiers per domein	35
5.1	<i>Goederen en diensten: 698 dossiers</i>	35
5.2	<i>Werk: 603 dossiers</i>	39
5.3	<i>Samenleving: 298 dossiers</i>	41
5.4	<i>Onderwijs: 222 dossiers</i>	44
5.5	<i>Media/internet: 205 dossiers</i>	46
5.6	<i>Politie en justitie: 192 dossiers</i>	48
5.7	<i>Diverse activiteiten : 124 dossiers</i>	51
5.8	<i>Sociale bescherming: 12 dossiers</i>	53
6	Analyse nieuwe dossiers per discriminatiecriterium	54
6.1	<i>'Raciale' criteria: 897 dossiers</i>	54
6.1.1	<i>Antisemitisme en negationisme</i>	56
6.1.2	<i>Roma en woonwagenbewoners</i>	59
6.2	<i>Handicap: 538 dossiers</i>	61
6.3	<i>Gezondheidstoestand: 391 dossiers</i>	62
6.4	<i>Geloof of levensbeschouwing: 243 dossiers</i>	64
6.5	<i>Vermogen: 203 dossiers</i>	67

6.6	<i>Seksuele geaardheid: 176 dossiers</i>	68
6.7	<i>Leeftijd: 135 dossiers</i>	70
7	Verboden gedrag	72
7.1	<i>Haatspraak/haatboodschappen</i>	73
7.2	<i>Haatmisdrijven</i>	74
8	Deelstaten	75
8.1	<i>Federaal</i>	75
8.1.1	De federale overheid als werkgever: 39 dossiers	75
8.1.2	Politie en justitie: 34 dossiers	75
8.1.3	Openbaar vervoer (NMBS/INFRABEL/NMBS-HOLDING): 14 dossiers	76
8.1.4	Sociale bescherming: 9 dossiers	76
8.2	<i>Wallonië</i>	76
8.2.1	De Waalse overheid als werkgever: 5 dossiers.....	76
8.2.2	Werk in Wallonië: 96 dossiers	76
8.2.3	Huisvesting in Wallonië: 125 dossiers	77
8.2.4	Openbaar vervoer (TEC) in Wallonië: 3 dossiers	78
8.3	<i>Brussels Hoofdstedelijk Gewest</i>	78
8.3.1	De Brusselse overheid als werkgever: 19 dossiers	78
8.3.2	Werk in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest: 159 dossiers.....	79
8.3.3	Huisvesting in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest: 53 dossiers.....	80
8.3.4	Openbaar vervoer (MIVB) in het Brussels Gewest: 6 dossiers	80
8.4	<i>Vlaamse Gemeenschap/Vlaams Gewest</i>	81
8.4.1	De overheid als werkgever: 13 dossiers	81
8.4.2	Werk in het Vlaams Gewest: 285 dossiers	81
8.4.3	Huisvesting in het Vlaams Gewest: 140 dossiers.....	82
8.4.4	Onderwijs in Vlaanderen: 85 dossiers	83
8.4.5	Openbaar vervoer (De Lijn) in het Vlaams Gewest: 8 dossiers.....	83
8.5	<i>Franse Gemeenschap</i>	84
8.5.1	De Franse Gemeenschap als werkgever: 10 dossiers	84
8.5.2	Onderwijs in de Franse Gemeenschap: 127 dossiers	84
8.6	<i>Duitstalige Gemeenschap</i>	85
8.6.1	Onderwijs in de Duitstalige gemeenschap: 1 dossier	85
9	Rechtszaken: 18 dossiers	86
10	Begeleiding en opleiding	88
10.1	<i>Impact van de gezondheids crisis op de informatie-, bewustmakings- en opleidingsactiviteiten</i>	88
10.2	<i>Gebruikers van de onlineopleiding eDiv</i>	91
11	Communicatie (website en sociale media)	93

1 Voorwoord

Dit cijfersverslag 2021 geeft een overzicht van de dagelijkse werking van Unia en haar verschillende activiteiten. In de loop der jaren heeft Unia zich in diverse domeinen gespecialiseerd:

- We behandelen meldingen en individuele dossiers over situaties van discriminatie.
- We organiseren informatie- en bewustmakingscampagnes en stellen begeleiding en opleidingen voor aan personen of organisaties die een diversiteitsbeleid willen voeren.
- We voeren onderzoeken en wetenschappelijke studies uit rond discriminatie op de werkvloer, op school, op de huisvestingsmarkt ... Met onze publicaties en statistieken informeren we de overheden, de academische wereld, internationale partners en een groot aantal gespecialiseerde instanties over discriminatie, diversiteit, inclusie en de rechten van personen met een handicap.
- We geven advies en aanbevelingen aan overheden en aan organisaties, zowel op eigen initiatief als naar aanleiding van een vraag.

Dit cijfersverslag licht de activiteiten van Unia toe en vat ze samen in statistieken. Het verschilt echter van het jaarverslag 2021¹: de twee verslagen vullen elkaar aan en moeten dus naast elkaar worden gelezen. Het jaarverslag heeft een meer kwalitatieve focus met onze aanbevelingen, onze strategie en onze lokale, regionale, nationale en internationale activiteiten. Het geeft bovendien veel voorbeelden van onze werking. Het cijfersverslag daarentegen heeft een kwantitatieve focus. Het analyseert gedetailleerd de trends, vooral bij het behandelen van meldingen en dossiers over situaties van discriminatie. Het cijfersverslag bevat ook gegevens over de rechtszaken, onze informatie- en bewustmakingscampagnes en onze opleidingen.

De studies en onderzoeken die Unia uitvoerde of bestelde zijn niet opgenomen in dit verslag. Je kan ze terugvinden op onze website www.unia.be.

Unia stelt ook regionale verslagen op. Ze laten in detail zien hoe we werken met onze regionale contactpunten in Vlaanderen en Wallonië. Ook deze verslagen zijn beschikbaar op onze website.

We willen tot slot wijzen op de methodologische beperkingen van dit verslag: het bevat enkel de cijfers van Unia en is niet bedoeld om representatief te zijn voor de verschillende aspecten van het fenomeen discriminatie in België.

Als aanvulling van dit verslag heeft Unia [een onlinetool gecreëerd](#) zodat bezoekers de kwantitatieve gegevens van Unia interactief kunnen raadplegen, van 2017 tot 2021.

¹ <https://www.unia.be/nl/publicaties-statistieken/publicaties/jaarverslag-2021>.

2 Waarom een cijfersverslag?

Een van de wettelijke opdrachten van Unia is het behandelen van ‘individuele meldingen’. Iedereen kan dus contact opnemen met Unia voor een melding, een vraag naar bijstand, een waarneming of een vraag over de antiracisme-, antidiscriminatie- en negationismewetgeving, maar ook over de grondrechten van personen met een handicap, zoals vastgelegd in het VN-verdrag inzake de rechten van personen met een handicap (VRPH).

Unia is wettelijk bevoegd voor het behandelen van:

- Discriminatie, met inbegrip van directe en indirecte discriminatie, opdracht geven tot discriminatie en pesterijen die rechtstreeks verband houden met de beschermde criteria vermeld in de antidiscriminatiewetgeving (zie woordenlijst); in het geval van handicap omvat dit ook het weigeren van redelijke aanpassingen.
- Haatboodschappen (publieke uitingen van haat: aanzetten tot haat, discriminatie, geweld of segregatie). Ook ‘cyberhaat’ (haatboodschappen op het internet) en negationisme vallen hieronder.
- Haatmisdrijven ingegeven door haat, minachting of vijandigheid tegenover een persoon of een groep vanwege hun afkomst, handicap, seksuele geaardheid of elk ander beschermd criterium in de antidiscriminatiewetgeving.

Is Unia bevoegd om een melding te behandelen en vraagt de melder een tussenkomst of individueel advies? Dan openen we een ‘individueel dossier’. Een melding of een dossier kan over een enkel discriminatiecriterium gaan of over verschillende criteria. Unia is bovendien wettelijk verplicht om jaarlijks een verslag te publiceren over haar activiteiten. We doen dat aan de hand van het jaarverslag en van dit gedetailleerde cijfersverslag.

2.1 Woordenlijst

Meldingen

Deze term slaat op alle contactnames met Unia en haar lokale contactpunten in het kader van de bevoegdheden die zijn vastgelegd in artikel 6 van het samenwerkingsakkoord van 12 juni 2013 (B.S. van 5/03/2014). Het gaat om meldingen van vermoedelijke slachtoffers van discriminatie, haatmisdrijven of haatboodschappen, maar ook om getuigenissen, vragen of bekommernissen van derden of vragen van personen of organisaties die discriminatie in een concrete situatie willen vermijden. De meldingen kunnen ook gaan over de rechten van personen met een handicap zoals bepaald in het VN-verdrag van 13 december 2006.

Meervoudige meldingen

We gebruiken deze term voor meervoudige reacties op een enkel maatschappelijk verschijnsel. Dat kunnen bijvoorbeeld reacties zijn op een video die werd gepost op sociale media en waarvan de inhoud vragen oproept. In dergelijke situaties registreren we alle reacties en nemen we ze op in een ‘overkoepelend dossier’. Als we tien of meer meldingen voor een enkel feit hebben genoteerd, dan beschouwen we dit als een ‘meervoudige melding’. De gedetailleerde lijst staat in tabel 3 op pagina 19.

Meldingen waarvoor Unia 'bevoegd of niet-bevoegd' is

Als we alle meldingen opnemen waarvoor we 'bevoegd of niet-bevoegd' zijn, dan willen we de aandacht vestigen op het totale aantal vragen dat Unia ontving. We willen hier de burgers laten zien die contact met ons opnamen voor onze specifieke bevoegdheden, maar ook de personen die we naar andere organisaties moeten doorverwijzen. De meldingen die als 'niet-bevoegd' worden opgenomen, hebben niet te maken met een van de beschermde criteria waarvoor Unia bevoegd is.

Dossiers

Unia opent een dossier wanneer (1) de melding verwijst naar een discriminatiecriterium waarvoor Unia bevoegd is of dat betrekking heeft op de rechten van personen met een handicap en wanneer (2) de melder concreet advies of een andere tussenkomst verwacht. Het begrip 'dossier' houdt dus niet noodzakelijk verband met de ernst en de al dan niet bewezen aard van de feiten. Verschillende meldingen over dezelfde feiten worden in principe in eenzelfde dossier gebundeld.

Autosaisine

Unia beslist om op eigen initiatief een dossier te openen.

Maatschappelijke domeinen

Dit is de context waarin de gemelde feiten zich afspelen. De domeinen vallen grotendeels samen met het materiële toepassingsgebied van de antidiscriminatiewetgeving (werk, goederen en diensten, onderwijs...). Het cijfersverslag vermeldt daarnaast ook specifieke categorieën: uitlatingen in de media en op het internet, incidenten in een publieke ruimte (samenleving) en meldingen over de politie of justitie of over het gevangeniswezen.

Discriminatiecriteria

Dit zijn de door de antidiscriminatiewetgeving (federale wetten, decreten en ordonnanties²) beschermde criteria. Overeenkomstig artikel 3 van het samenwerkingsakkoord hebben de wettelijke opdrachten van Unia betrekking op al die beschermde criteria (evenals op de rechten van personen met een handicap zoals bepaald in het VN-verdrag van 13 december 2006). Uitzonderingen zijn gender en aanverwante criteria (waarvoor het Instituut voor de gelijkheid van vrouwen en mannen en in het Vlaams Gewest de Genderkamer bevoegd zijn) en taal (waarvoor nog geen bevoegde overheidsinstantie werd aangewezen).

Die zogenaamde 'beschermde' criteria zijn nationaliteit, huidskleur, afkomst, nationale of etnische afstamming, vermeend ras, handicap, seksuele geaardheid, leeftijd, vermogen, gezondheidstoestand, geloof of levensbeschouwing, geboorte, fysiek of genetisch kenmerk, politieke overtuiging, syndicale overtuiging, burgerlijke staat, Nationale of etnische afstamming, sociale afkomst of positie en gezinssamenstelling.

De discriminatiegronden huidskleur, afkomst, nationaliteit en nationale of etnische afstamming en vermeend ras zijn in dit verslag opgenomen onder de algemene term 'raciale' criteria.

² Deze teksten staan op de website www.unia.be, onder de rubriek Wetgeving (zie 'Discriminatielexicon').

Discriminatie

Deze term omvat directe en indirecte discriminatie, opdracht tot discriminatie, pesterijen en het weigeren van redelijke aanpassingen voor een persoon met een handicap. De antidiscriminatie wetgevingen verbieden deze vormen van gedrag.

Redelijke aanpassing

Een redelijke aanpassing is een concrete maatregel die zoveel mogelijk de negatieve effecten neutraliseert van een onaangepaste omgeving op de deelname van een persoon met een handicap aan het maatschappelijke leven. Redelijke aanpassingen zijn altijd afgestemd op een individueel probleem, wat ze onderscheidt van toegankelijkheid. Ze bieden bovendien een structurele oplossing. Met andere woorden: elke situatie wordt individueel bekeken om een oplossing te vinden voor een hindernis waarmee een persoon in het dagelijkse leven wordt geconfronteerd. Het is echter wel waarschijnlijk – en zelfs wenselijk – dat die aanpassing later iedereen ten goede komt.

Haatmisdrijven

Haatmisdrijven zijn misdrijven of wandaden waarvoor een strafverzwaring mogelijk is als een van de drijfveren haat, misprijzen of vijandigheid tegenover een persoon is wegens een van de beschermde criteria.

Haatboodschappen

Unia groepeert hieronder alle uitlatingen die aanzetten tot discriminatie, haat, geweld of segregatie tegenover een persoon of een groep wegens een van de beschermde criteria. Het kan dus onder andere gaan om racistische, islamofobe, homofobe, antisemitische of negationistische uitlatingen die strafbaar zijn volgens de wet. Het gaat niet om uitlatingen die, ondanks hun schokkende of kwetsende aard, onder de vrijheid van meningsuiting vallen. Het geldt ook voor de bepalingen die het negationisme bestraffen.

Gemiddelde van de afgelopen vijf jaar

Wanneer we het geanalyseerde jaar in dit verslag vergelijken met het gemiddelde van de afgelopen vijf jaar, berekenen we het gemiddelde van de totalen van de jaren 2016 tot en met 2020 en vergelijken we dat gemiddelde met het totaal van het jaar 2021.

Belangrijke methodologische opmerkingen

▪ De n-waarde in de tabellen en grafieken

Een dossier of een melding kan over meerdere discriminatiecriteria gaan. Hierdoor ligt de n-waarde in een aantal tabellen en grafieken hoger dan het effectieve aantal dossiers of meldingen.

▪ Geopende dossiers en afgesloten dossiers

Bij de analyse van de dossiers per domein en criterium nemen we het totale aantal dossiers dat we tijdens het lopende jaar hebben geopend in aanmerking. Maar bij de analyse van de verboden gedragingen of de vormen van discriminatie nemen we net de dossiers op die tijdens het jaar 2021 werden afgesloten, omdat het noodzakelijk is dat de behandeling en de analyse van het dossier is beëindigd om correct het type van discriminatie, haatboodschap of haatmisdrijf en de al dan niet gegrondheid ervan te kunnen bepalen. Die twee aantallen verschillen dus omdat een dossier dat we in 2021 openden bijvoorbeeld het volgende jaar kan worden afgesloten.

▪ Locatie en domein media

Dit cijfersverslag omvat ook grafieken en tabellen die dossiers per locatie indelen (provincie, gewest ...). Die statistieken bevatten enkel de meldingen en de dossiers waarvan de plaats van de feiten bekend is. In sommige dossiers of meldingen is de informatie over de locatie niet beschikbaar en/of relevant (bijvoorbeeld bij de dossiers rond media of internet). Daarom nemen we in bepaalde statistieken over de locatie het domein 'media' niet in aanmerking. Dat staat altijd duidelijk vermeld in de titel van de grafiek. Als we de meldingen en de dossiers waarvoor de plaats van de feiten niet is bekend mee opnemen, dan noteren we ze als 'onbekend' of 'niet lokaliseerbaar'.

Indien mogelijk noteren we voor elke melding de volgende plaatsgegevens: gemeente, provincie en gewest. In sommige gevallen kunnen we de gemeente niet exact identificeren maar wel de provincie of, ruimer genomen, het gewest waarin de feiten hebben plaatsgevonden. Zo is het dus bijvoorbeeld mogelijk dat we een melding of dossier in aanmerking nemen bij de berekening van de gewestcijfers, maar dat we ze niet kunnen opnemen in de cijfers per provincie.

3 Meldingen

3.1 Inleiding

Net zoals in 2020 werd ons dagelijkse leven ook in 2021 grondig verstoord door de maatregelen om de COVID-19-pandemie te bestrijden. We merken dat ook nog altijd in de cijfers van Unia, die we moeten lezen in de context van de maatschappelijke crisis waarin we al twee jaar leven. Die context heeft een belangrijke weerslag op een aantal grondrechten. Sommige sectoren werden ook in 2021 nog sterk geraakt door de politieke maatregelen en beslissingen en dat had onvermijdelijk een impact op de meldingen en dossiers die we in die domeinen openden, zowel voor de aard van de dossiers als het aantal. 2021 was ook het jaar waarin het Covid Safe Ticket werd ingevoerd als middel tegen de verspreiding van het virus. In sommige domeinen was de toepassing ervan echter een discriminerende maatregel. In 2021 was ongeveer een kwart kwart van de meldingen rond discriminatie of haatmisdrijven ingegeven door een onderscheid op basis van de gezondheidstoestand.

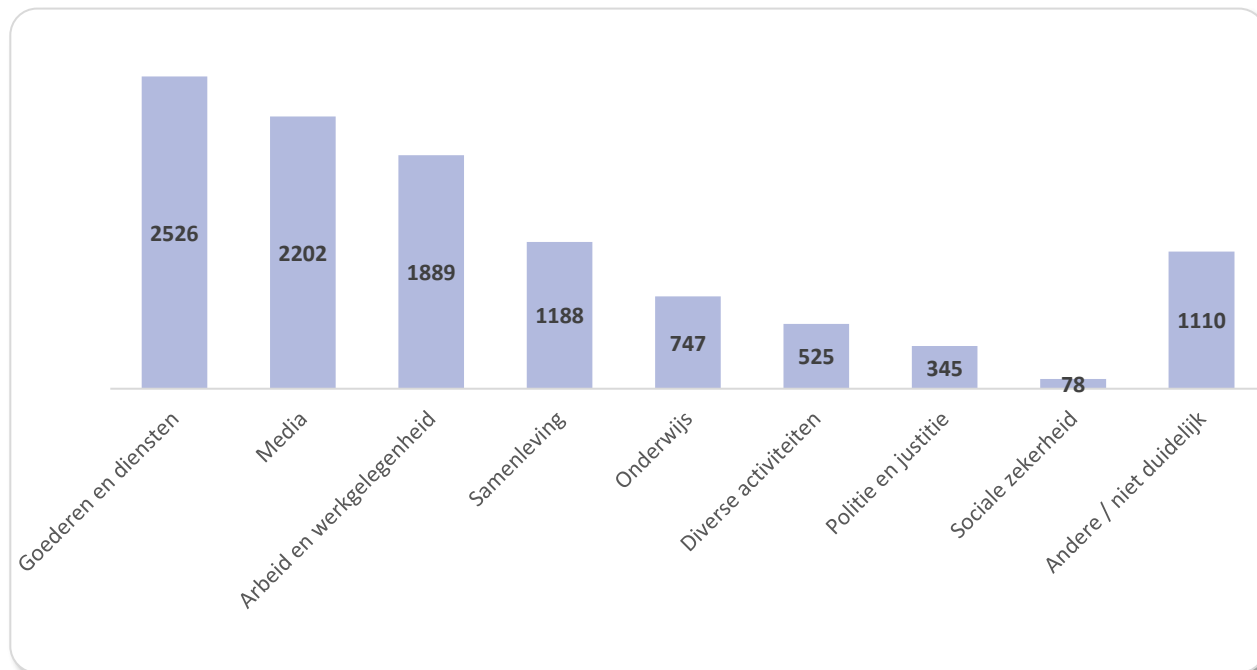
In 2021 zette de massale digitalisering van onze samenleving zich verder door. Veel loketten gingen dicht door de gezondheids crisis en alles lijkt erop te wijzen dat die tendens de komende maanden en jaren zal blijven voortduren. De toegang tot een aantal grondrechten voor een groot deel van de bevolking wordt hierdoor echter in vraag gesteld. Burgers uit de meest kwetsbare categorieën werden uitgesloten en verloren hun autonomie voor dagelijkse handelingen zoals naar de bank gaan of een medische afspraak maken.

Unia opende in 2021 in totaal **10.610 meldingen**. Dat is bijna 12,1% meer dan in 2020. Die stijging is voor een groot deel te verklaren door de herneming van de activiteiten in een aantal sectoren die in 2020 stillagen door de gezondheids crisis.

In het algemeen focussen we in dit rapport meer op de analyse van de tendensen in de dossiers. Uitgebreide statistieken op het niveau van de meldingen kunnen immers een vertekend beeld opleveren, want ze bevatten 'meervoudige meldingen', meldingen waarvoor we niet bevoegd zijn, meldingen waar de melder geen concreet advies of een tussenkomst van ons verwacht (eenvoudige melding) enzovoort.

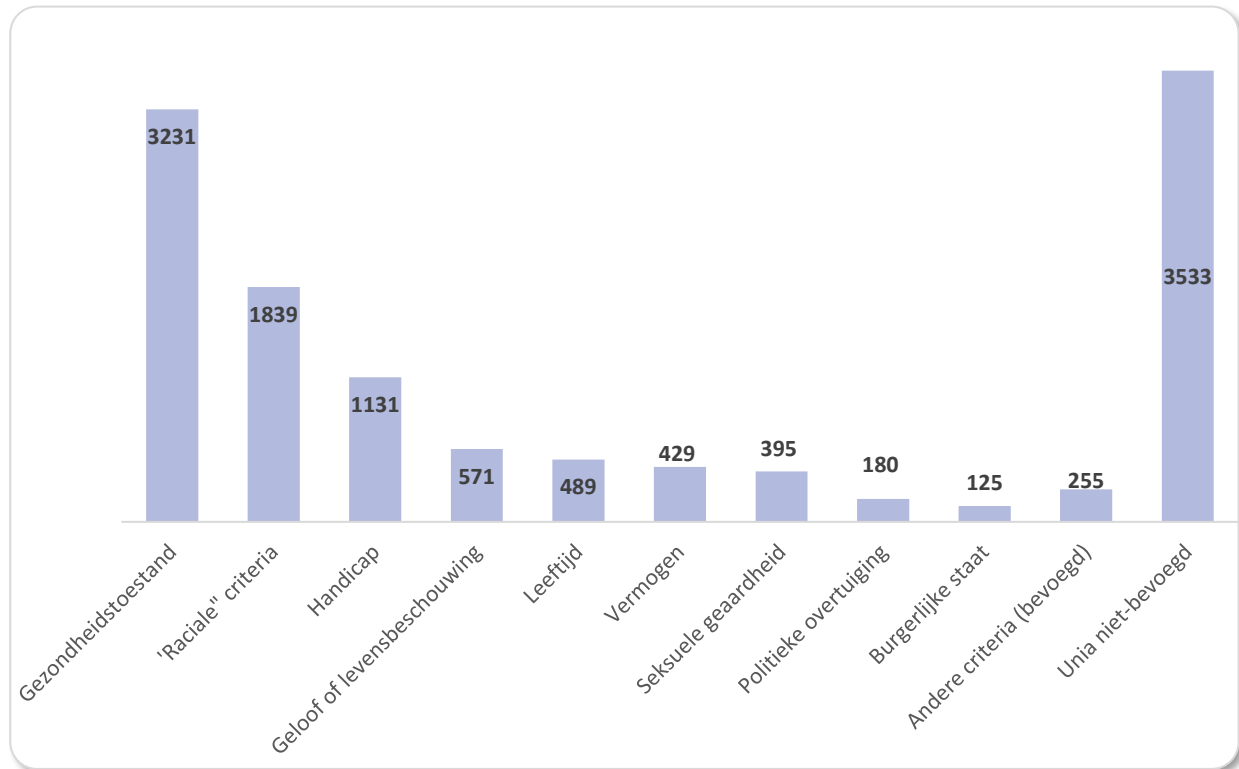
De domeinen

Als we de spreiding van de meldingen per domein analyseren, zien we dat de top drie bestaat uit goederen en diensten (23,8%), media (20,8%) en werk (17,8%). Het zijn nog altijd dezelfde drie domeinen die bovenaan staan, maar in 2020 stond media op de eerste plaats, gevolgd door werk en goederen en diensten. In 2021 volgen daarna de meldingen in het domein samenleving (11,2%) en op de vijfde plaats staat onderwijs (7%).

Grafiek 1: meldingen in 2021 – per domein (Unia bevoegd en niet-bevoegd)

De criteria

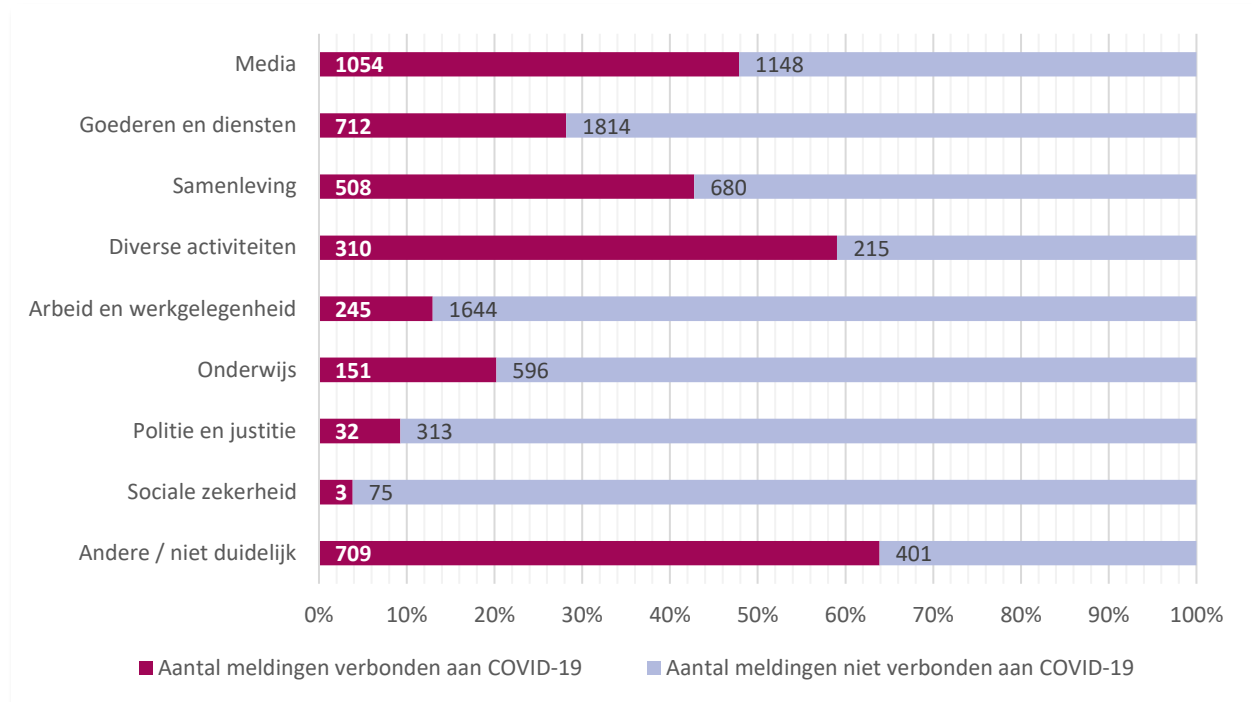
In de rangschikking van de eerste vijf criteria waarvoor er in 2021 een beroep werd gedaan op Unia vinden we bovenaan op de lijst het criterium gezondheidstoestand (26,5%). In vergelijking met de vorige jaren zien we een aanzienlijke stijging van de meldingen in verband met dit criterium. De explosie van de cijfers hier is te verklaren door de maatregelen om de coronapandemie te bestrijden. Daarna komen de 'raciale' criteria (15,1%), dan handicap (9,3%), geloof of levensbeschouwing (4,7%), leeftijd (4%) en tot slot vermogen en seksuele geaardheid (3,5% en 3,2%). De andere criteria zijn goed voor minder dan 2% van alle geopende meldingen in 2021. 29% van de meldingen had geen betrekking op de domeinen van Unia.

Grafiek 2: meldingen in 2021 – per criterium (Unia bevoegd en niet-bevoegd)

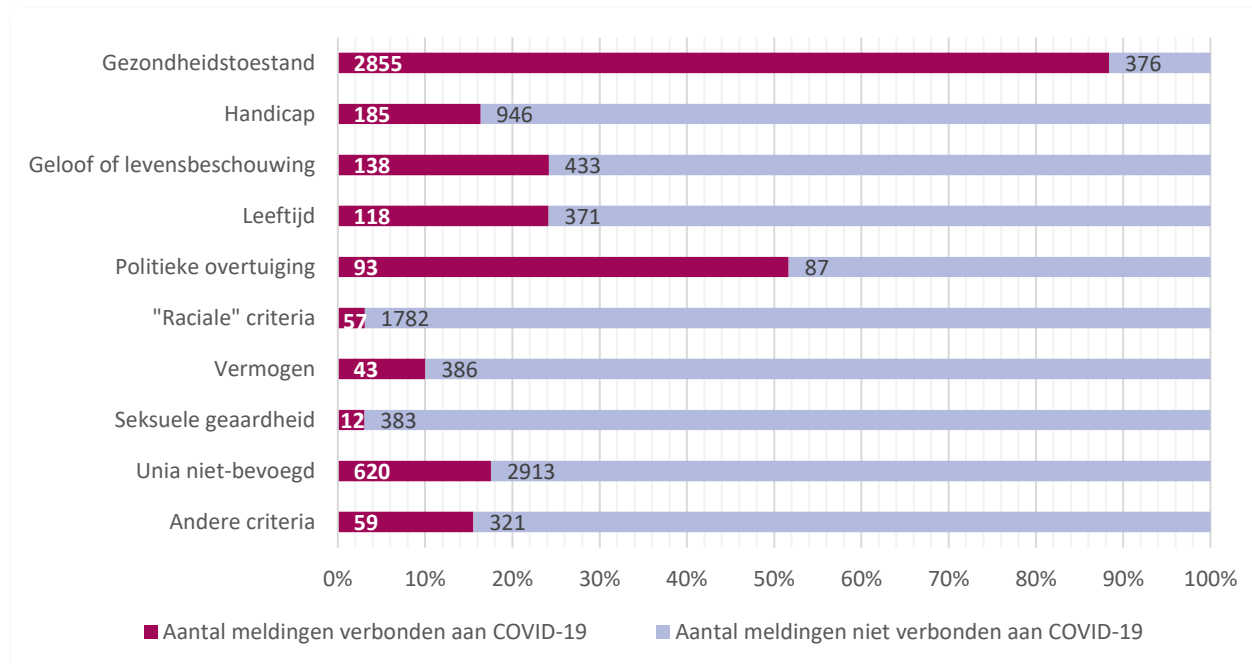
3.2 Specifieke meldingen in verband met de COVID-19-pandemie

In de inleiding legden we al uit dat de COVID-19-pandemie ook in 2021 een impact had op de toegang tot een aantal grondrechten in de samenleving. Dat leidde tot talrijke reacties over de gevolgen van bepaalde maatregelen om de pandemie te bestrijden in de domeinen waarvoor Unia bevoegd is. De grafiek hieronder laat zien hoeveel meldingen te maken hadden met die maatregelen. Over het hele jaar hebben we 3.724 meldingen over de pandemie ontvangen (tegenover 1.754 in 2020), dat is goed voor 35,1% van het totale aantal geopende meldingen in 2021. Van die meldingen hadden er 3.104 te maken met de bevoegdheden van Unia. Soms namen veel burgers contact met ons op voor eenzelfde problematiek (die meervoudige meldingen zijn opgenomen in tabel 3 op p. 19).

Grafiek 3: aantal meldingen al dan niet met betrekking tot de COVID-19-pandemie in 2021 – per domein

Grafiek 4: aantal meldingen al dan niet met betrekking tot de COVID-19-pandemie in 2021 – per criterium

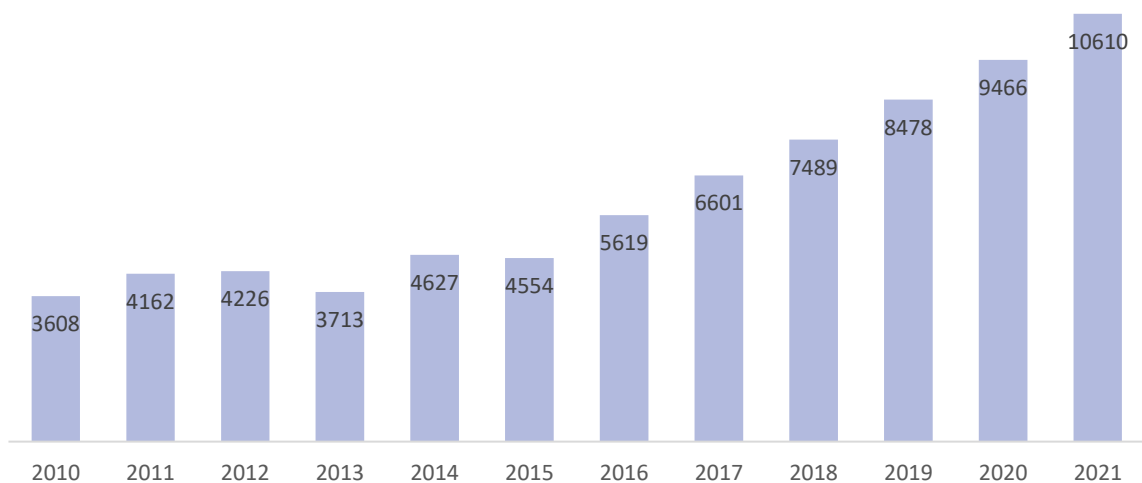
3.3 Totaal aantal meldingen ontvangen in 2021

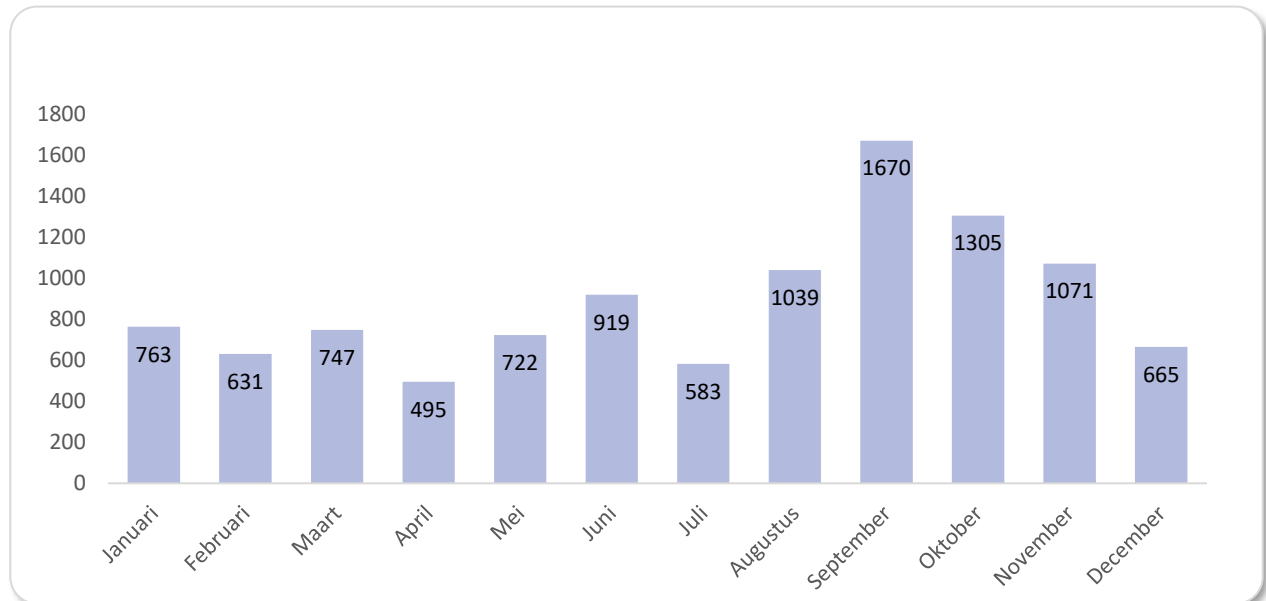
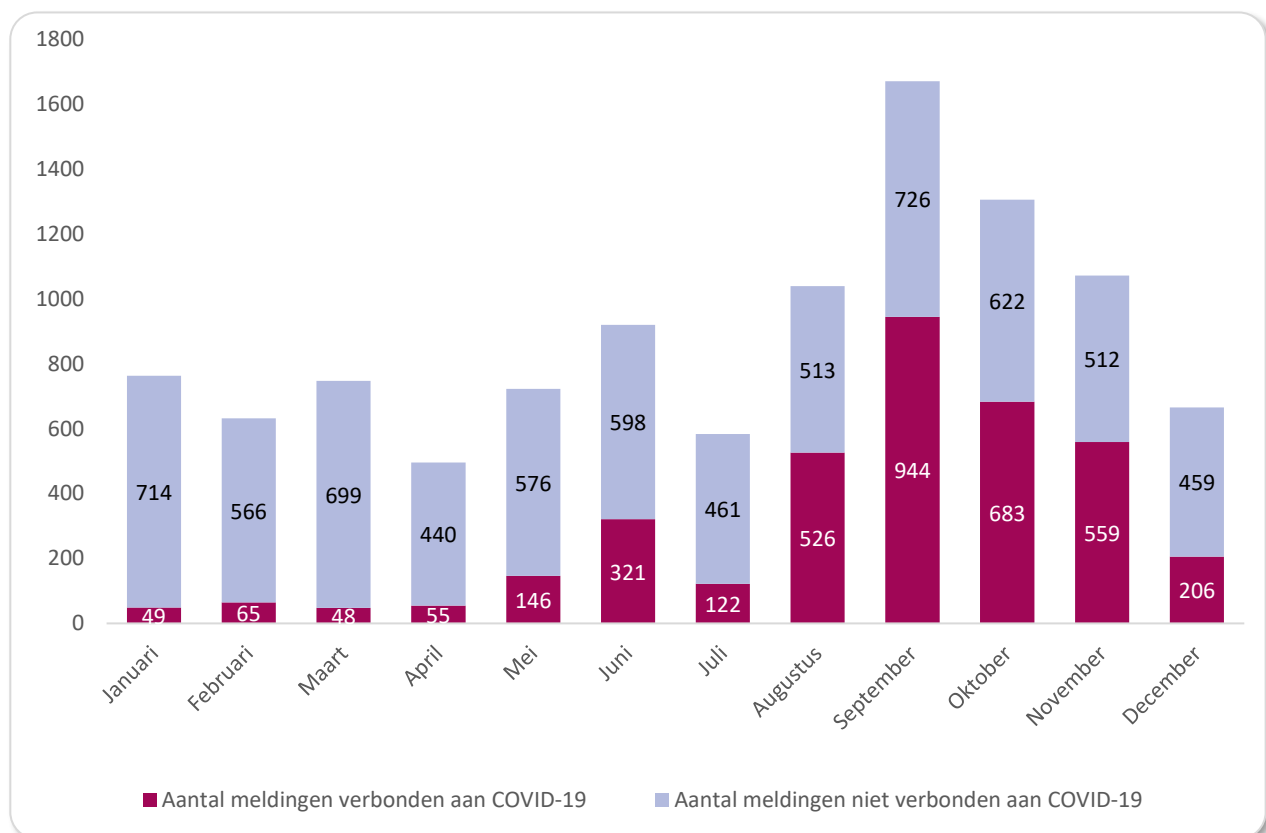

Methodologische opmerking

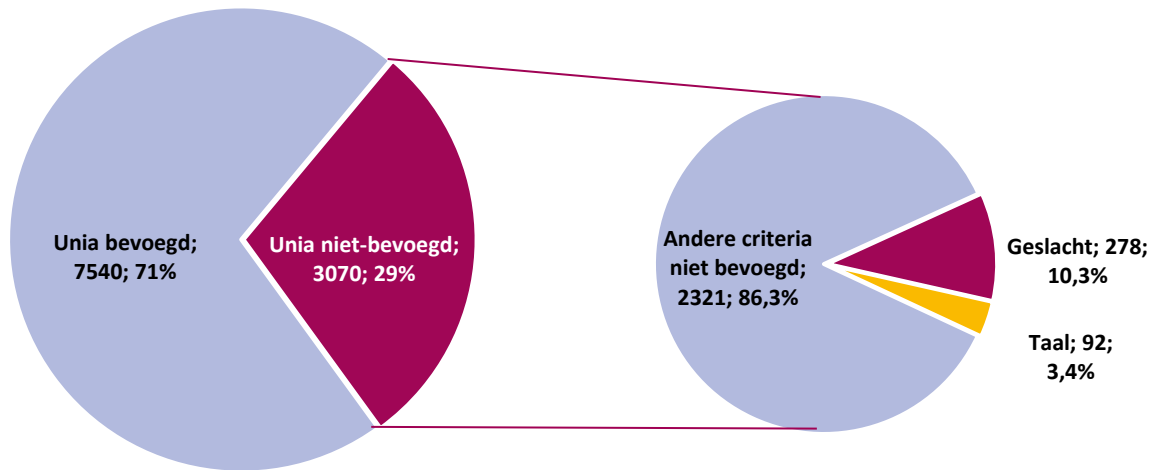
De meeste personen die zich tot ons wenden zijn mensen die zich persoonlijk gediscrimineerd voelen of rechtstreekse getuigen zijn van discriminatie. In sommige domeinen zoals media/internet zijn de meldingen ook afkomstig van personen of organisaties die aangeven dat ze geschokt zijn door uitlatingen, interviews of tweets zonder dat ze zelf rechtstreeks betrokken zijn bij de feiten.

Grafiek 5: evolutie van de meldingen bij Unia (bevoegd en niet-bevoegd) 2010-2021

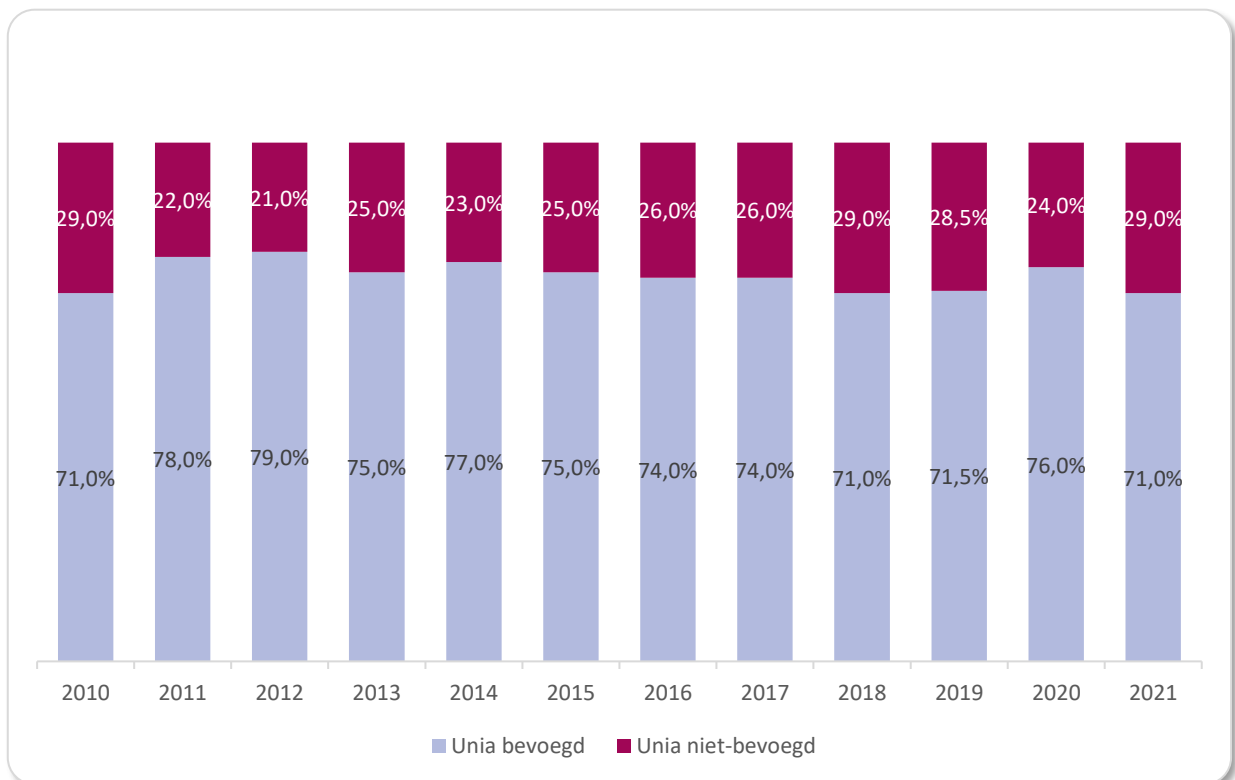

Grafiek 6: evolutie van de meldingen bij Unia (bevoegd en niet-bevoegd) per maand in 2021**Grafiek 7: evolutie van de meldingen bij Unia (bevoegd en niet-bevoegd) per maand in 2021 – met een onderscheid voor de covidrelateerde en de niet-covidrelateerde meldingen**

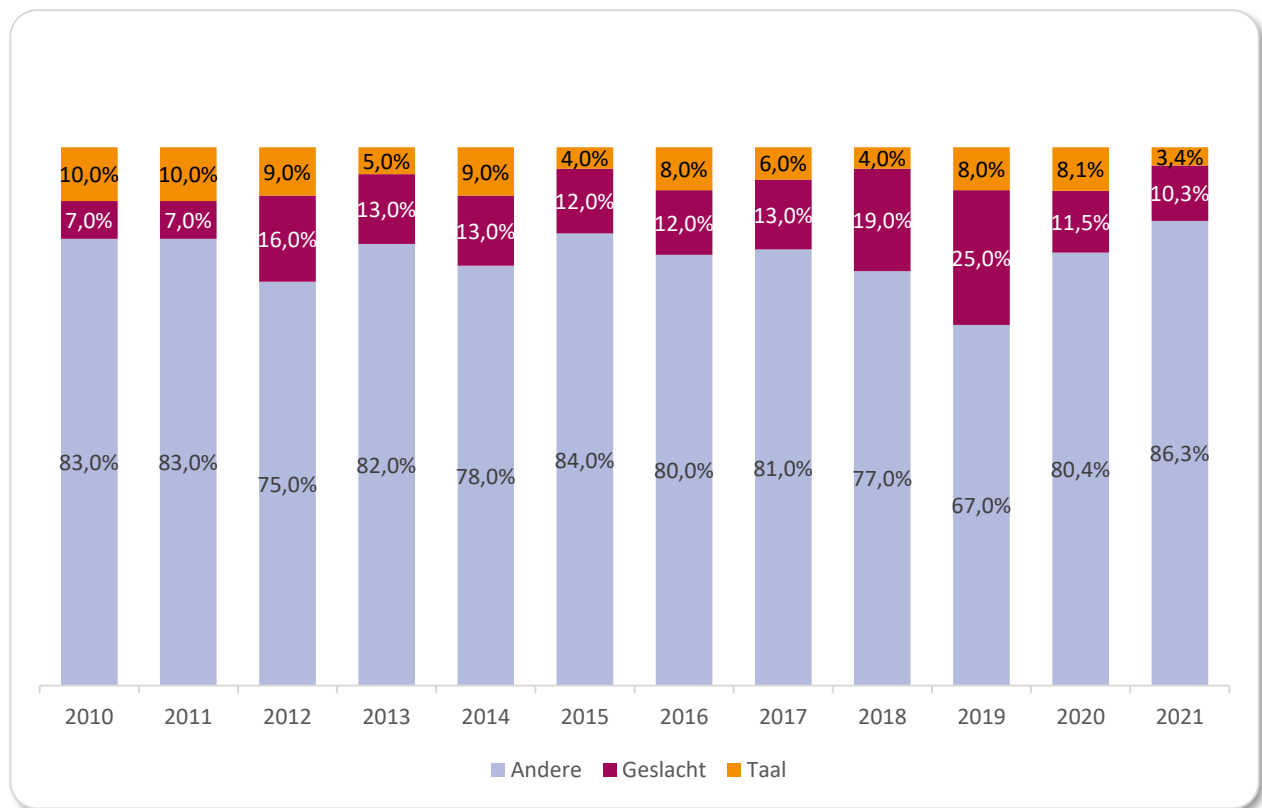
Grafiek 8: totaal aantal meldingen 2021 'Unia bevoegd en niet-bevoegd'

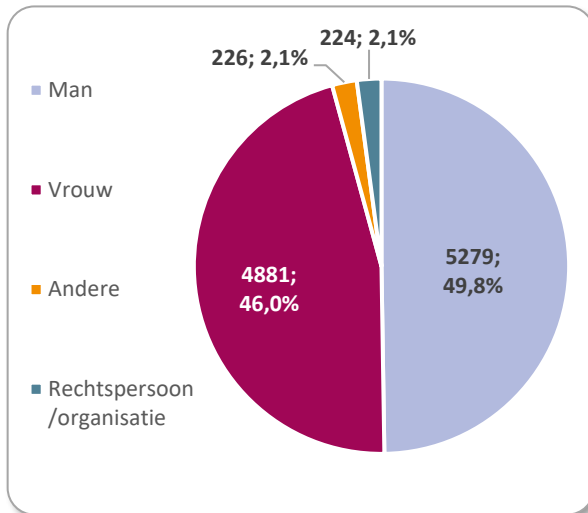
Grafiek 9: verhoudingen van de meldingen bij Unia volgens bevoegdheid van 2010 tot 2021

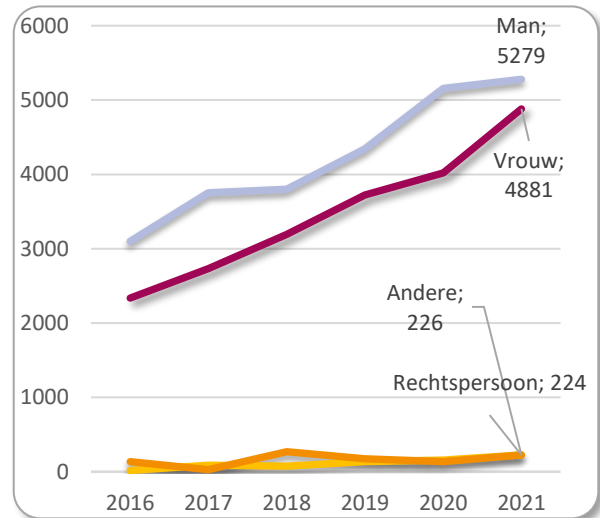
Grafiek 10: verhoudingen van de meldingen 'niet-bevoegd' bij Unia van 2010 tot 2021

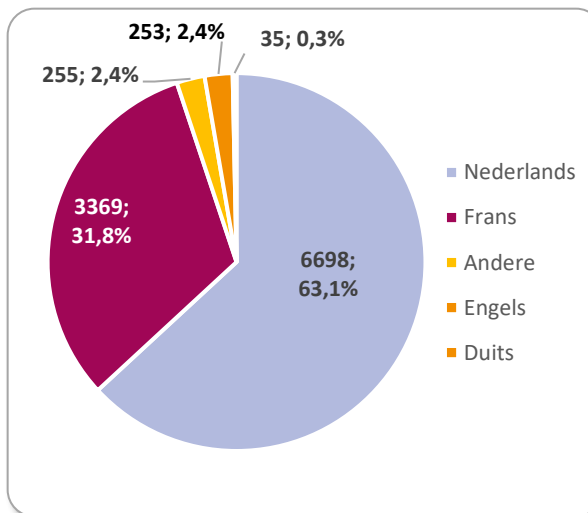
Grafiek 11: gender van de melder in 2021

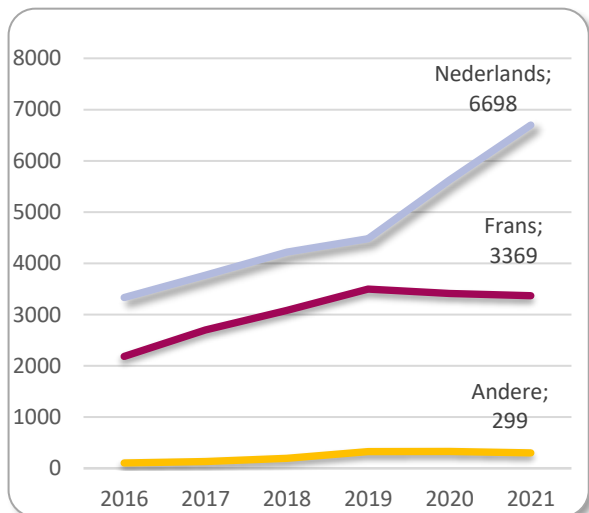
Grafiek 12: evolutie van het aantal meldingen volgens gender van de melder sinds 2016

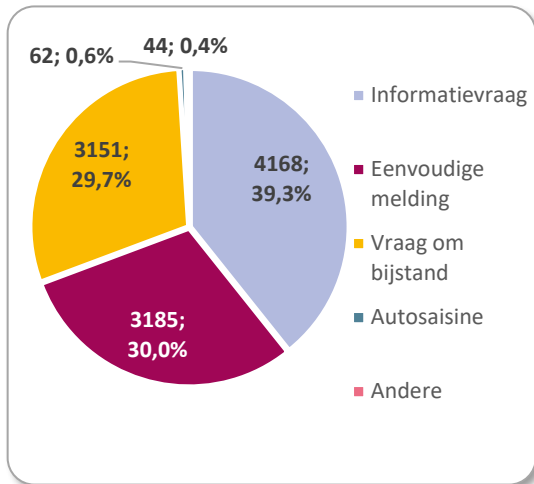
Grafiek 13: taal van de melder in 2021

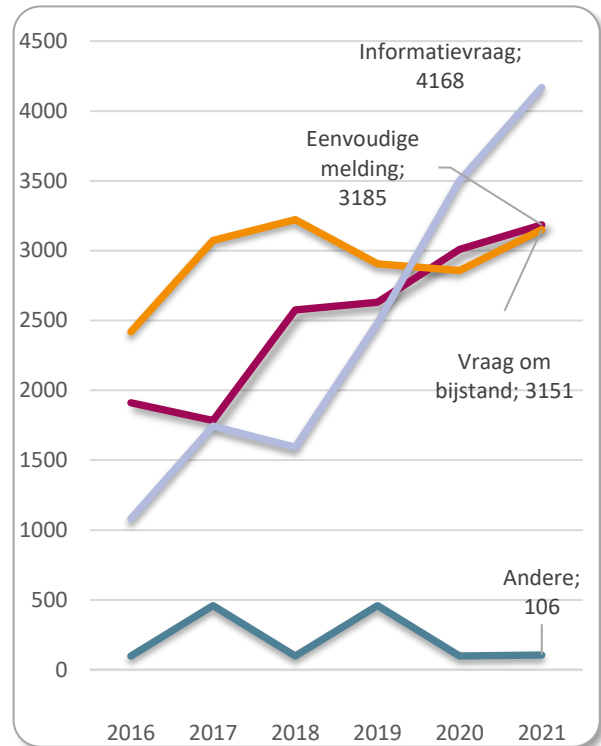
Grafiek 14: evolutie van het aantal meldingen volgens taal van de melder sinds 2016

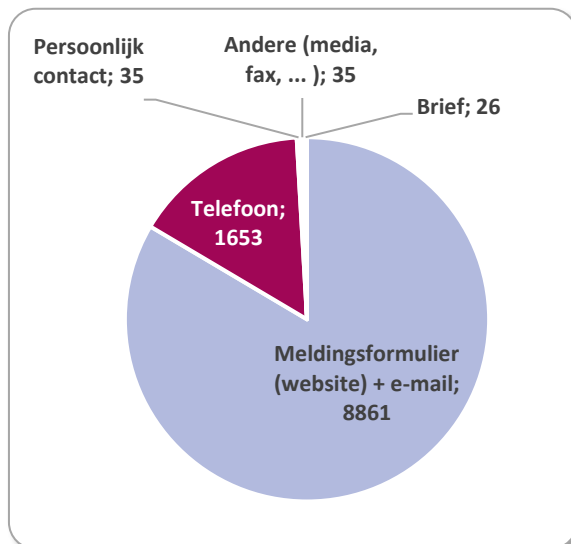
Grafiek 15: type melding in 2021

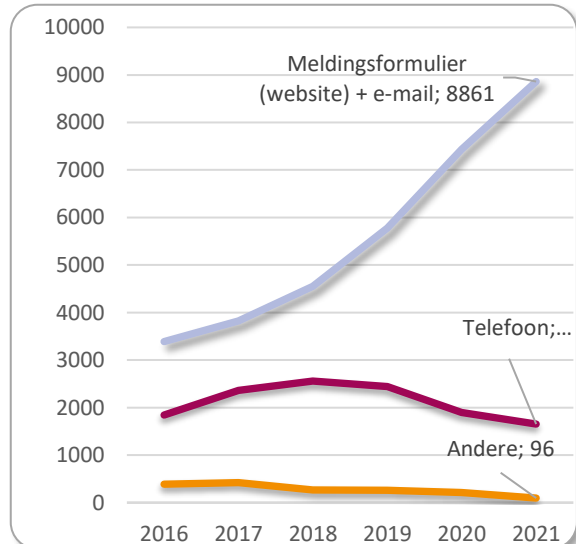
Grafiek 16: evolutie van het type melding sinds 2016

Grafiek 17: manier van contactname in 2021

Grafiek 18: evolutie van de manier van contactname sinds 2016

Tabel 1: nieuwe meldingen in 2021 volgens gender van de melder (zonder categorieën rechtspersoon en niet gekend) – per domein

	Vrouw	Man	Andere ³	Totaal
Goederen en diensten	1203	1198	58	2459
Media	875	1249	48	2172
Arbeid en werkgelegenheid	882	948	23	1853
Samenleving	513	586	60	1159
Andere/niet duidelijk	493	591	13	1097
Onderwijs	498	219	10	727
Diverse activiteiten	243	260	9	512
Politie en justitie	131	200	5	336
Sociale bescherming	43	28		71
Totaal	4881	5279	226	10.386

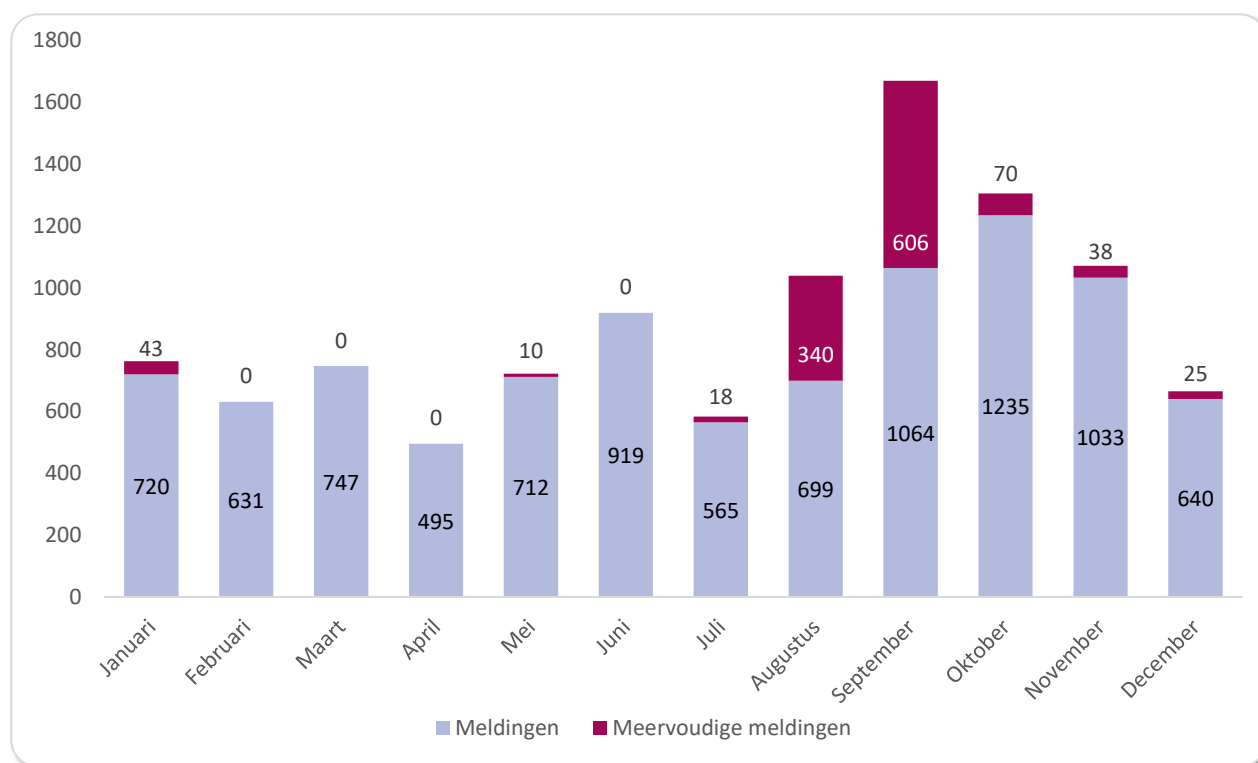
Tabel 2: nieuwe meldingen in 2021 volgens gender van de melder (zonder categorieën rechtspersoon en niet gekend) – per discriminatiecriterium

	Vrouw	Man	Andere	Totaal
Unia niet bevoegd	1494	1854	125	3473
Gezondheidstoestand	1662	1491	35	3188
'Raciale' criteria	770	994	24	1788
Handicap	637	450	12	1099
Geloof of levensbeschouwing	323	218	9	550
Andere criteria	250	282	10	542
Leeftijd	172	298	11	481
Vermogen	211	188	15	414
Seksuele geaardheid	100	270	7	377
Totaal	5619	6045	248	11.912

³ De persoon die ons contacteert identificeert zichzelf niet als vrouw, man of rechtspersoon.

3.4 Meervoudige meldingen

Grafiek 19: evolutie van de nieuwe door Unia ontvangen meldingen in 2021 (bevoegd en niet-bevoegd) per maand – met een onderscheid voor de meervoudige meldingen

Tabel 3: volledige lijst van de meervoudige meldingen

Platform/ domein	Maand + inhoud	Totaal	Betrokken discriminatiecriteria	Taal van de melding
Twitter	Augustus - meldingen ontvangen nadat Sam Van Rooy (Vlaams Belang) tweette over Afghanen en moslims.	1783 ⁴	Nationale of etnische afstamming, Geloof of levensbeschouwing	Nederlands
Facebook	Juli - meldingen tegen parlementslid Theo Francken (N-VA). Hij plaatste een bericht waarin hij een Gentse familie van Afghaanse origine ervan beschuldigde islamisten te zijn.	954 ⁵	Geloof of levensbeschouwing	Nederlands

⁴ 1.777 daarvan werden ingediend bij Unia in de vorm van een enkele gegroepeerde melding. Voor de drie eerste gegroepeerde meldingen in deze tabel werden de meeste klachten verzameld door een Facebook-groep en gegroepeerd aan Unia doorgegeven. Dat betekent dat we voor die drie gevallen een enkele melding openden in onze databank, waarin we al die klachten opnamen. In de andere meervoudige meldingen van de tabel registreerden we een melding voor elke persoon die individueel met Unia contact opnam.

⁵ Ze werden allemaal ingediend als een enkele gegroepeerde melding.

Facebook	Januari - meldingen over de uitlatingen van Guy d'Haeseleer (Vlaams Belang) tegen jonge zwarte Afrikanen en Noord-Afrikanen naar aanleiding van het geweld in Ninove.	591 ⁶	Nationaliteit, Zogenaamd ras, Huidskleur	Nederlands
Geschreven pers	Augustus - Marc Noppen (directeur van UZ Brussel) verklaart dat "het leven van de niet-gevaccineerden zo moeilijk mogelijk moet worden gemaakt".	305	Gezondheids-toestand	Nederlands
Televisie	September - reacties op de uitspraken van de premier tijdens een persconferentie: "deze epidemie wordt een epidemie van de niet-gevaccineerden".	270	Gezondheids-toestand	Nederlands en Frans
Geschreven pers	September - reacties op de verklaring van Conner Rousseau (voorzitter van Vooruit) in september dat alleen niet-ingeënte mensen aan vrijheidsbeperkingen moeten worden onderworpen.	84	Gezondheids-toestand	Nederlands en Frans
Twitter	September - tweet van Anuna De Wever tegen Gert Verhulst die ze een oude blanke heteroseksuele man noemt die de klimaatcrisis minimaliseert en er niets van weet.	70	Leeftijd, Huidskleur, Seksuele geaardheid, Geslacht	Nederlands
Geschreven pers	September - reacties op de uitspraken van minister Frank Vandenbroucke: "We kunnen mensen die weigeren zich te laten vaccineren hun vrijheden ontnemen".	55	Gezondheids-toestand	Nederlands en Frans
Arbeid en werkgelegenheid	November - het uitzendbureau JOBFixers maakt bekend dat het voor 51 nieuwe functies alleen gevaccineerde mensen als kandidaat zal aanvaarden.	38	Gezondheids-toestand	Nederlands
Televisie	Augustus - een VRT-journalist maakt seksistische opmerkingen over het Belgische vrouwenbasketbalteam.	35	Fysieke eigenschap, Seksuele geaardheid, Geslacht	Nederlands
Media	Oktober - reacties op uitspraken van diverse politieke figuren die niet-gevaccineerde personen viseren.	34	Gezondheids-toestand	Nederlands

⁶ 584 daarvan werden bij Unia ingediend als een enkele gegroepeerde melding.

Goederen en diensten	September - een restaurant adverteert dat het alleen gevaccineerde mensen accepteert.	27	Gezondheids- toestand, Geloof of levensbeschouwing	Nederlands
Media Internet	Januari - reacties op de uitzending van een film van Sylvain Goldberg over het carnaval van Aalst waarin hij het antisemitische karakter van het evenement aan de kaak stelt.	27	Joodse afkomst	Nederlands
Geschreven pers	December - meldingen over diverse verklaringen en persartikelen die bijdragen tot de polarisatie in de samenleving tussen gevaccineerden en niet-gevaccineerden.	25	Gezondheids- toestand	Nederlands
Arbeid en werkgelegenheid	September - Actiris adverteert voor een job in een school met de bepaling dat het dragen van de hoofddoek verboden is.	22	Geloof of levensbeschouwing , geslacht	Frans
Publieke ruimte	September - een gemeente wil de toegang tot openbare festiviteiten beperken tot gevaccineerden.	21	Gezondheids- toestand	Frans
Gezondheidszorg	Juli - een huisarts weigert een niet-gevaccineerde te behandelen.	18	Politieke overtuiging, Gezondheids- toestand, Handicap	Nederlands
Samenleving	September - reacties tegen overheidsmaatregelen die de rechten en vrijheden van niet-gevaccineerden inperken.	18	Gezondheids- toestand, Geloof of levensbeschouwing	Nederlands
Media LinkedIn	Januari - racistische opmerkingen naar aanleiding van een LinkedIn-post met een foto van een zwarte man.	16	Huidskleur, Nationale of etnische afstamming, Zogenaamd ras	Nederlands
Media Internet	September - de fractie Vlaams Belang Jongeren roept op om "linkse praatjes in de klas" te melden via een formulier op haar website.	15	Politieke overtuiging	Nederlands
Media Tiktok	September - Tom Van Grieken (voorzitter van het Vlaams Belang) bedreigt linkse leraren.	13	Politieke overtuiging	Nederlands
Televisie	Oktober - reacties op een interview met Pedro Facon (coronacommissaris) die de mogelijkheid van sancties voor niet-gevaccineerde mensen ter sprake brengt.	13	Gezondheids- toestand	Nederlands

Geschreven pers	Oktober - in een interview maakt minister Frank Vandenbroucke gewag van beperkingen op de bewegingsvrijheid van niet-gevaccineerde personen, tenzij zij zich op eigen kosten laten testen.	13	Gezondheids- toestand	Nederlands
Media Internet	September - Dries Van Langenhove (Vlaams Belang) bekritiseert een transgender-kandidaat in een televisie-uitzending op sociale media.	11	Geslacht	Nederlands
Arbeid en werkgelegenheid	Mei - werknemers van een logistiek bedrijf op een luchthaven hekelen racistische uitlatingen van verschillende van hun collega's op sociale netwerken in de nasleep van de zaak Jürgen Conings.	10	Zogenaamd ras	Nederlands
Onderwijs	Oktober - meldingen van verschillende studenten verpleegkunde over het verbod op hoofddoeken.	10	Geloof of levensbeschouwing , geslacht	Frans

4 Dossiers

4.1 Analyse van de nieuwe dossiers per domein

Algemeen overzicht

In 2021 **opende Unia 2.379 individuele dossiers**, dat is 8,7% meer dan het jaar ervoor. Als we dat cijfer vergelijken met het gemiddelde van de afgelopen vijf jaar, zien we een stijging van 11,7%.

In 2021 deed de sterkste stijging zich voor in de domeinen 'diverse activiteiten' en politie en justitie (+63,2% en +54,8%). Voor de eerste sector kunnen de maatregelen voor de bestrijding van de pandemie opnieuw een verklaring zijn voor de stijging van de geopende dossiers in dit domein, dat verschillende socioculturele en sportactiviteiten omvat.

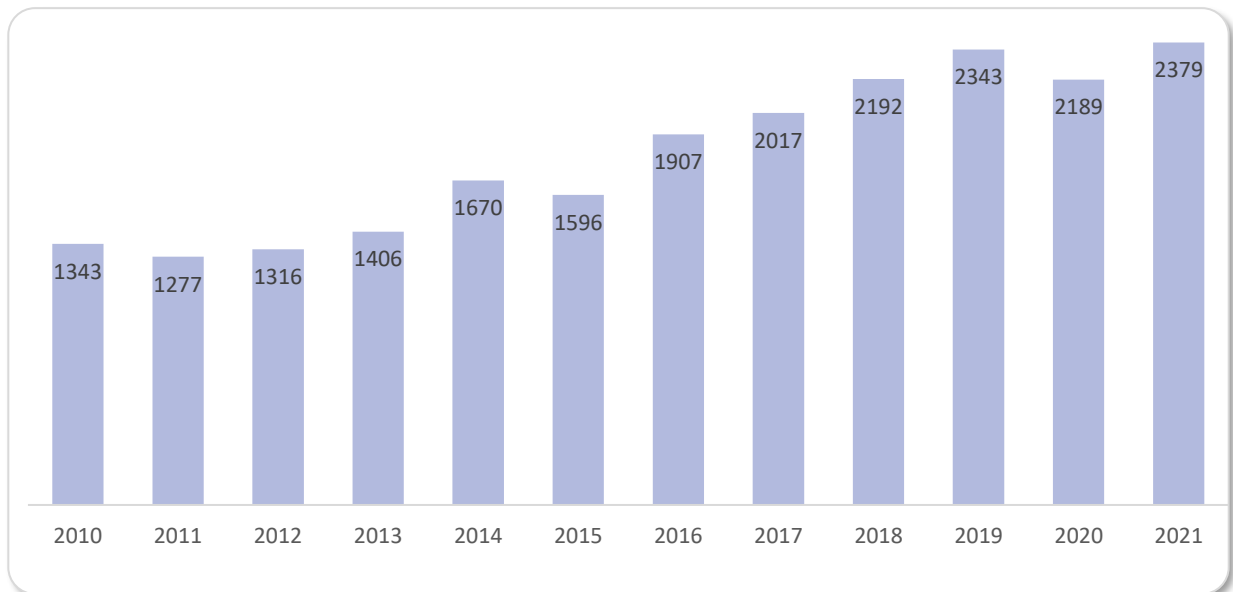
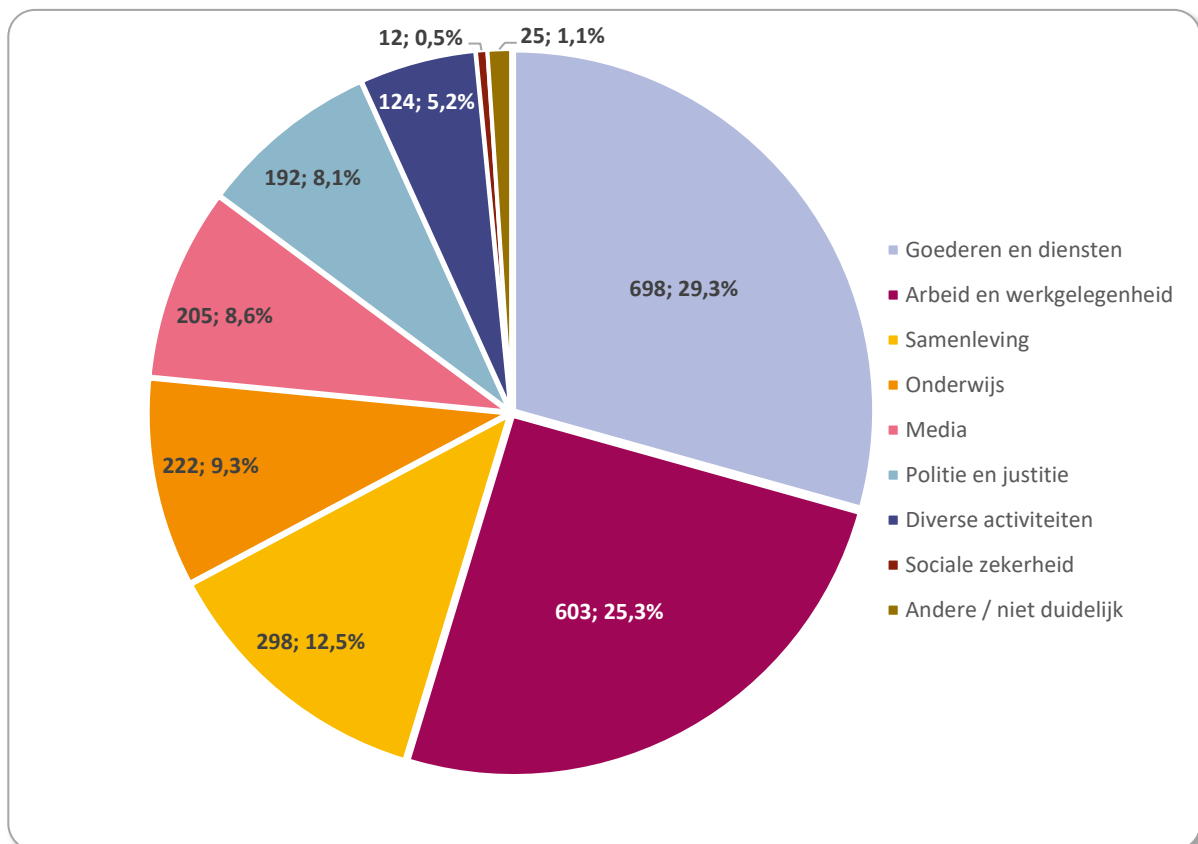
Anderzijds zien we in 2021 een aanzienlijke daling van het aantal geopende dossiers in de domeinen sociale bescherming (-58,6%) en media (-40,8%).

Bij goederen en diensten, die opschuiven naar de eerste plaats in de domeinen waarover onze dossiers gaan, merken we een stijging van 16,3% in vergelijking met het jaar ervoor. Die stijging wordt voor een groot deel verklaard door de hervatting van de activiteiten in de verschillende sectoren die in 2020 stillagen.

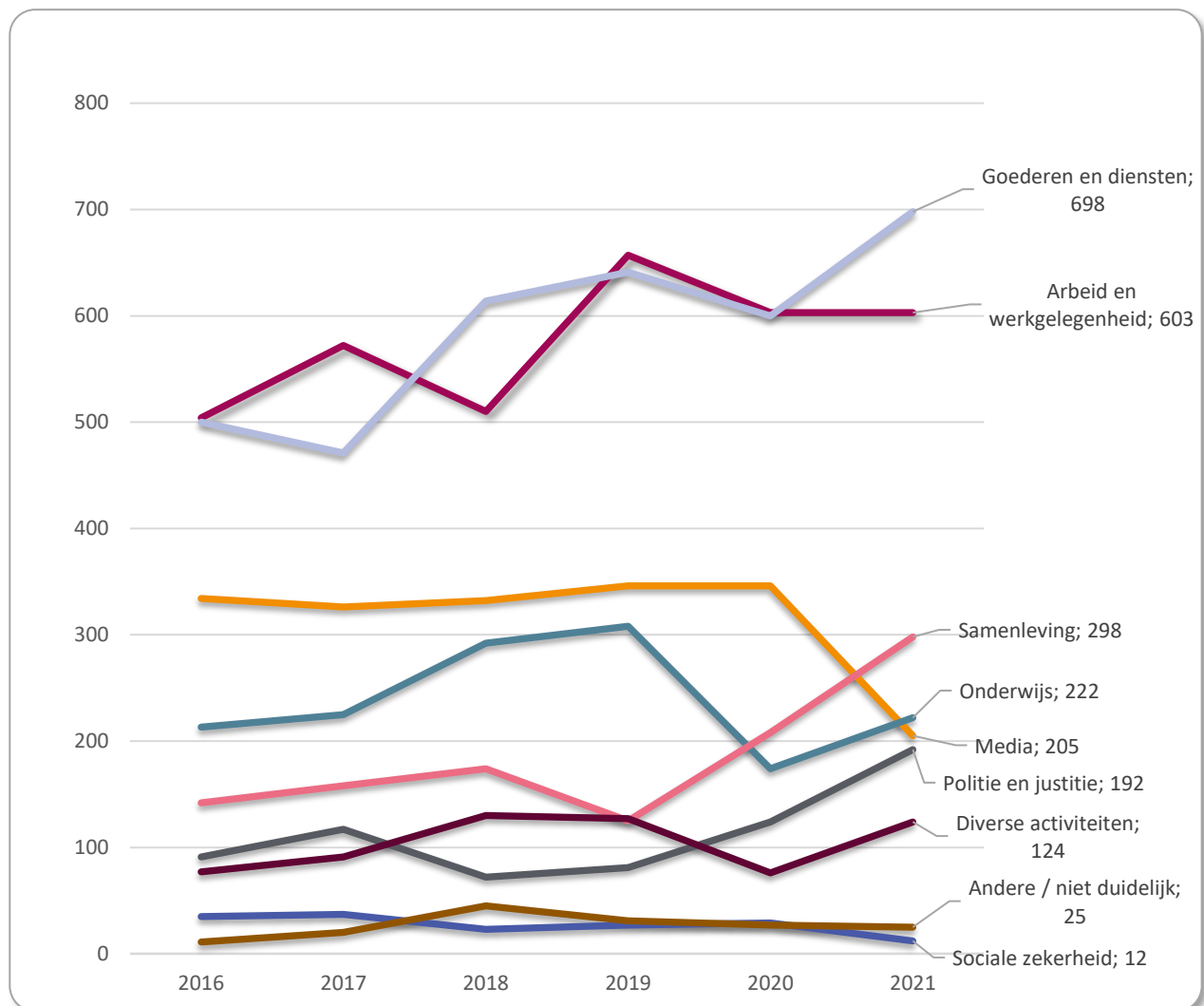
Bij werk blijft het aantal dossiers hetzelfde als het vorige jaar (603).

Samenleving bekleedt de derde plaats bij de meest betrokken domeinen met een stijging van 43,3% ten opzichte van 2020.

In het domein onderwijs zien we een belangrijke stijging van de dossiers in 2021 (+27,6%). Die is te verklaren door het lage aantal geopende dossiers in 2020 in deze sector gezien de lange periodes waarin de scholen gedeeltelijk of volledig waren gesloten en het afstandsonderwijs, wat onvermijdelijk een impact had op het aantal situaties dat ons werd gemeld in dat domein. De zo goed als volledige hervatting van de onderwijsactiviteiten in 2021 leidde ook tot een hoger aantal dossiers.

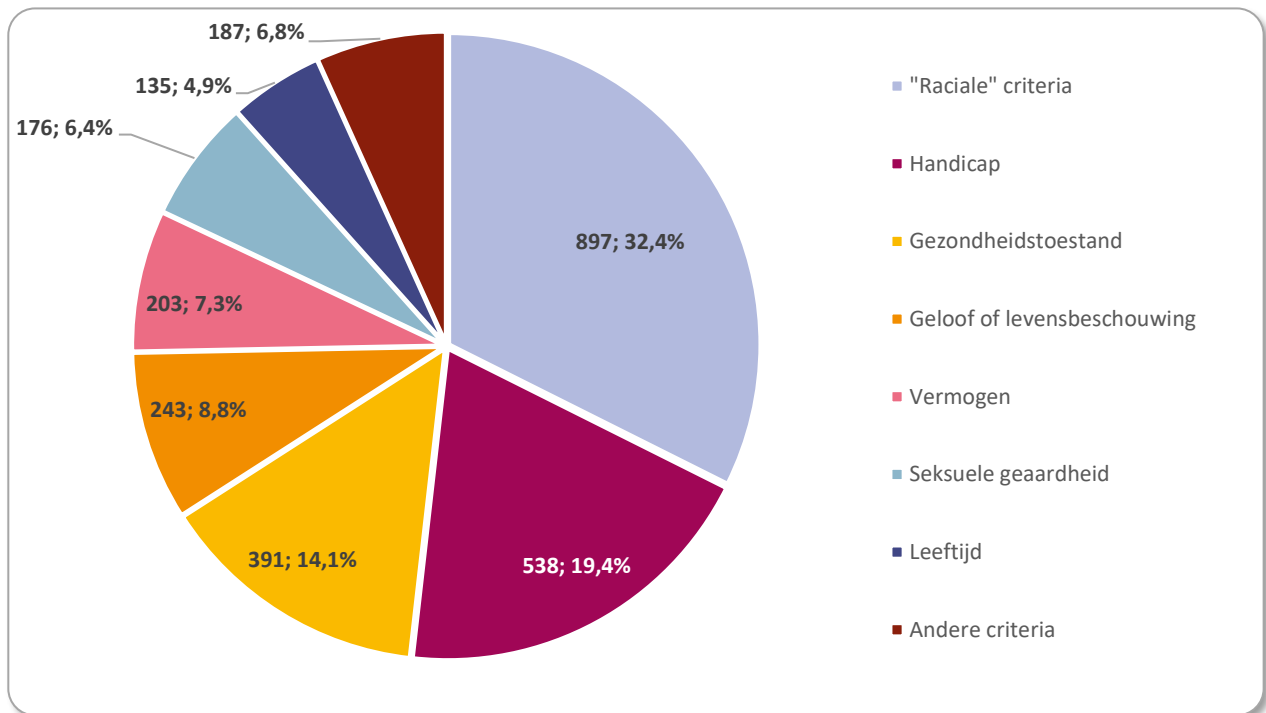
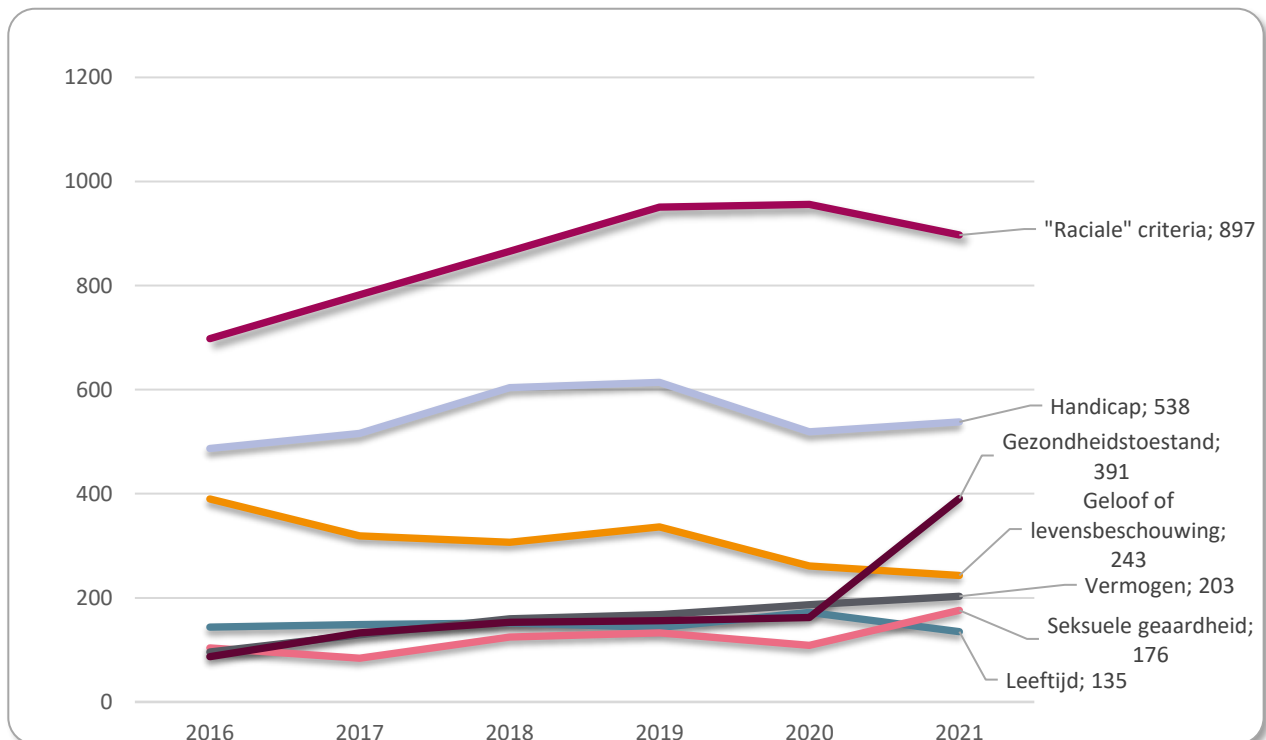
Grafiek 20: evolutie van het aantal geopende dossiers door Unia (bevoegd) 2010-2021**Grafiek 21: nieuwe dossiers in 2021 – per domein (n = 2.379)**

Grafiek 22: evolutie van het aantal dossiers sinds 2016 – per domein

Details

	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Arbeid en werkgelegenheid	504	572	510	657	603	603
Goederen en diensten	500	471	614	641	600	698
Media	334	326	332	346	346	205
Onderwijs	213	225	292	308	174	222
Samenleving	142	158	174	125	208	298
Politie en justitie	91	117	72	81	124	192
Diverse activiteiten	77	91	130	127	76	124
Sociale bescherming	35	37	23	27	29	12
Andere	11	20	45	31	27	25
Totaal	1907	2017	2192	2343	2189	2379

Grafiek 23: nieuwe dossiers in 2021 – per discriminatiecriterium (n = 2.770)**Grafiek 24: evolutie van het aantal dossiers sinds 2016 – per discriminatiecriterium (belangrijkste criteria)**

Details

	2016	2017	2018	2019	2020	2021
'Raciale' criteria	698	782	866	951	956	897
Handicap	487	516	604	614	519	538
Geloof of levensbeschouwing	390	319	307	336	261	243
Leeftijd	144	149	152	143	172	135
Seksuele geaardheid	104	84	125	133	109	176
Vermogen	96	129	160	168	187	203
Gezondheidstoestand	87	133	153	156	162	391
Andere criteria (bevoegd)	89	132	189	151	171	187
Totaal	2095	2244	2556	2652	2537	2770

Tabel 4: nieuwe dossiers in 2021 – per criterium en per domein (n = 2.770)

	Goederen en diensten	Arbeid en werkgelegenheid	Samenleving	Onderwijs	Media	Politie en justitie	Diverse activiteiten	Sociale bescherming	Andere/niet duidelijk	%	Totaal
Totaal	843	696	337	243	241	211	154	27	18		2770
%	30,4	25,1	12,2	8,8	8,7	7,6	5,6	1,0	0,6		
'Raciale' criteria	233	152	182	47	101	134	33	9	6	32,4	897
Handicap	187	164	25	99	3	20	36	1	3	19,4	538
Gezondheids- toestand	102	142	10	40	37	12	42	4	2	14,1	391
Geloof of levens- beschouwing	23	85	24	34	48	10	10	6	3	8,8	243
Vermogen	179	2	1	8	4	4	5			7,3	203
Andere criteria	56	59	14	5	23	11	14	3	2	6,8	187
Seksuele geaardheid	17	26	79	7	22	17	4	2	2	6,4	176
Leeftijd	46	66	2	3	3	3	10	2		4,9	135

4.2 Dossiers die specifiek verband houden met de COVID-19-pandemie

In lijn met 2020 ondervonden verschillende activiteitssectoren in 2021 nog altijd een impact door de gezondheidscrisis en de maatregelen om de verspreiding van het coronavirus te bestrijden. De vaccinatiecampagne, het in werking treden van het Covid Safe Ticket en de verschillende veiligheids-, beschermings- en afstandsmaatregelen hadden grote gevolgen voor de toegang tot de grondrechten voor een aantal burgers.

Unia zette het structurele werk voort dat in 2020 was gestart door een werkgroep die zich specifiek op deze kwesties toelagde. In 2021 publiceerden we een tweede rapport, '[COVID-19: een test voor de mensenrechten](#)', een vervolg op het eerste rapport uit 2020. Het rapport legt de nadruk op de impact van de maatregelen zoals de burgers die ervaren, op basis van de meldingen die we in de loop van het jaar ontvingen. Het rapport verwijst ook naar de polarisatie van onze samenleving, gelinkt aan de pandemie, de getroffen maatregelen en de gevoerde communicatie. Unia geeft in dit rapport ook een aantal aanbevelingen en aandachtspunten aan de autoriteiten om een gezondheidscrisis met respect voor de mensenrechten aan te pakken.

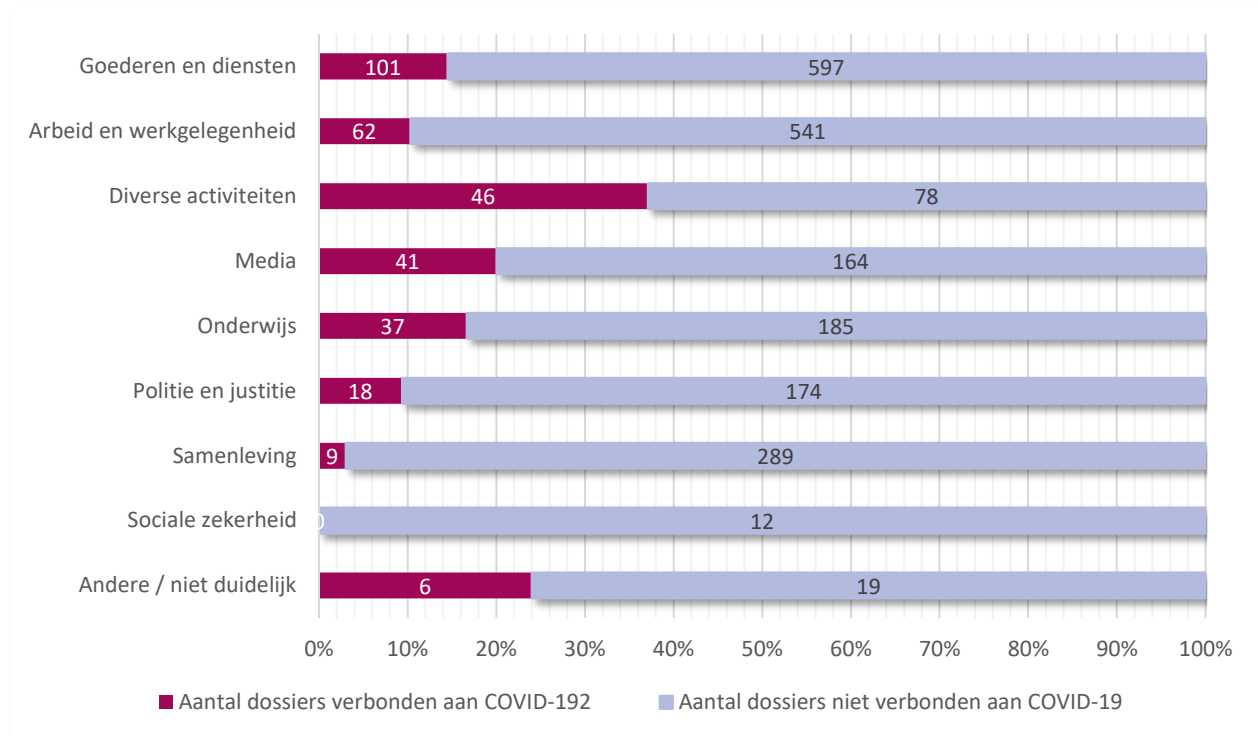
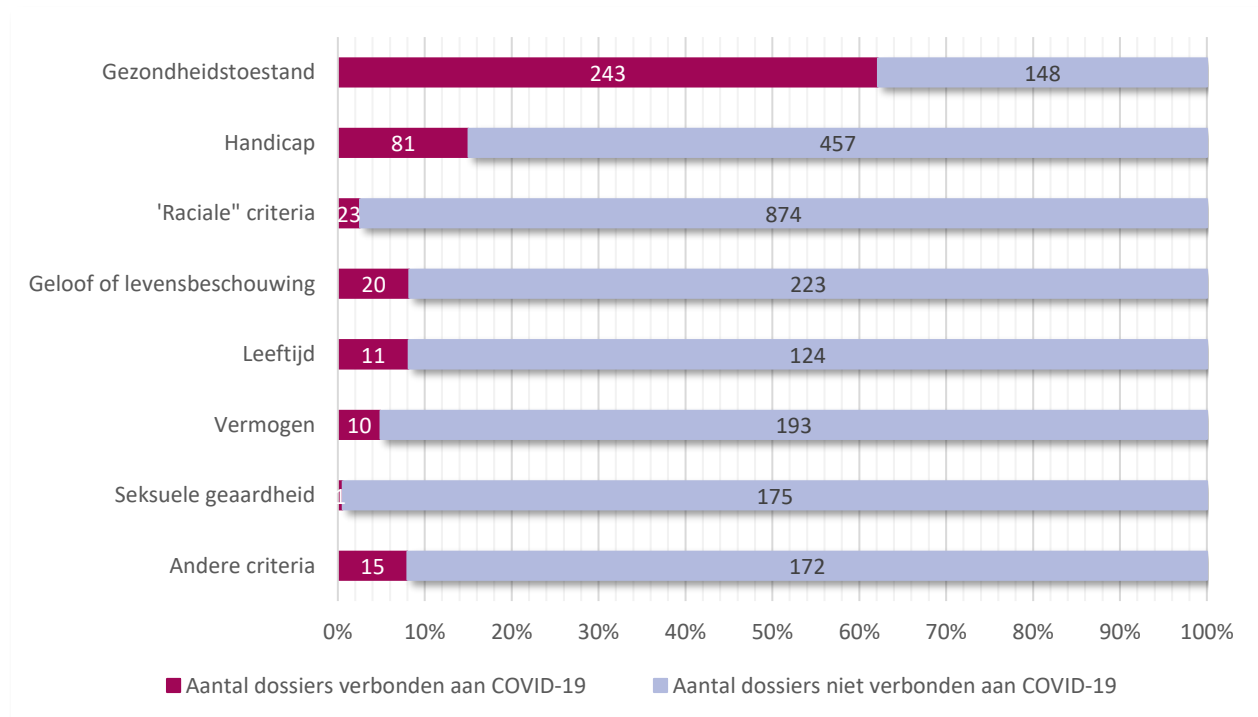
In 2021 publiceerde Unia ook de resultaten van een kwalitatief onderzoek over [de impact van COVID-19 op de mensen in rust- en verzorgingshuizen](#). Op basis van de getuigenissen van 80 personen die actief zijn in de sector bekijkt het rapport de ervaringen en praktijken in de rust- en verzorgingshuizen en doet het een reeks aanbevelingen om de mensenrechten van de bewoners beter te beschermen.

Op onze website publiceerden we in de loop van het jaar nog meer gerichte adviezen over onderwerpen die specifiek te maken hadden met de pandemie en de impact ervan op de mensenrechten.

In 2021 openden we in totaal 320 dossiers die verband houden met de COVID-19-pandemie, wat neerkomt op 13,5% van het totale aantal dossiers dat we dat jaar openden en wat een stijging van 24,7% is in vergelijking met 2020.

Het merendeel van de dossiers in verband met COVID-19 heeft te maken met het criterium gezondheidstoestand (243 dossiers), gevolgd door handicap (81 dossiers). In vergelijking met het jaar ervoor zien we in 2021 verschillende dossiers over discriminatie op basis van de vaccinatiestatus van personen in verschillende domeinen. De maatregelen om de pandemie te bestrijden hadden trouwens ook nu overwegend een impact op personen met een handicap of met gezondheidsproblemen.

De situaties die ons werden gemeld spelen zich vooral af in de sectoren goederen en diensten, werk, en diverse activiteiten. Voor meer details hierover verwijzen we naar de voornoemde rapporten en het jaarverslag 2021.

Grafiek 25: dossiers in 2021 die al dan niet te maken hebben met de COVID-19-pandemie – per domein**Grafiek 26: dossiers in 2021 die al dan niet te maken hebben met de COVID-19-pandemie – per criterium**

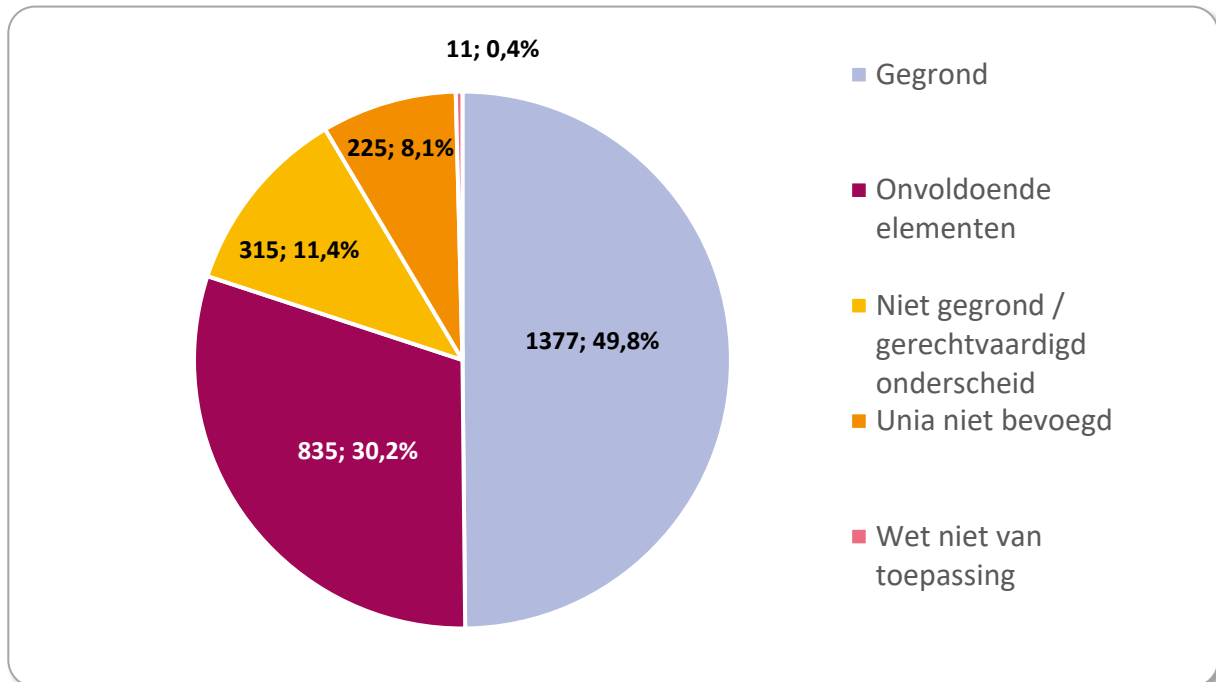
Tabel 5: dossiers in 2021 die te maken hebben met de COVID-19-pandemie – per domein en per regio

	Vlaanderen	Wallonië	Brussels Hoodstedelijk Gewest	Niet localiseer- baar	Totaal
Goederen en diensten	59	30	10	2	101
Arbeid en werkgelegenheid	28	11	8	15	62
Diverse activiteiten	28	8	5	5	46
Media	22	3	6	10	41
Onderwijs	13	16	7	1	37
Politie en justitie	11	2	4	1	18
Samenleving	4	1	4	0	9
Andere/niet duidelijk	3	0	0	3	6
Totaal	168	71	44	37	320

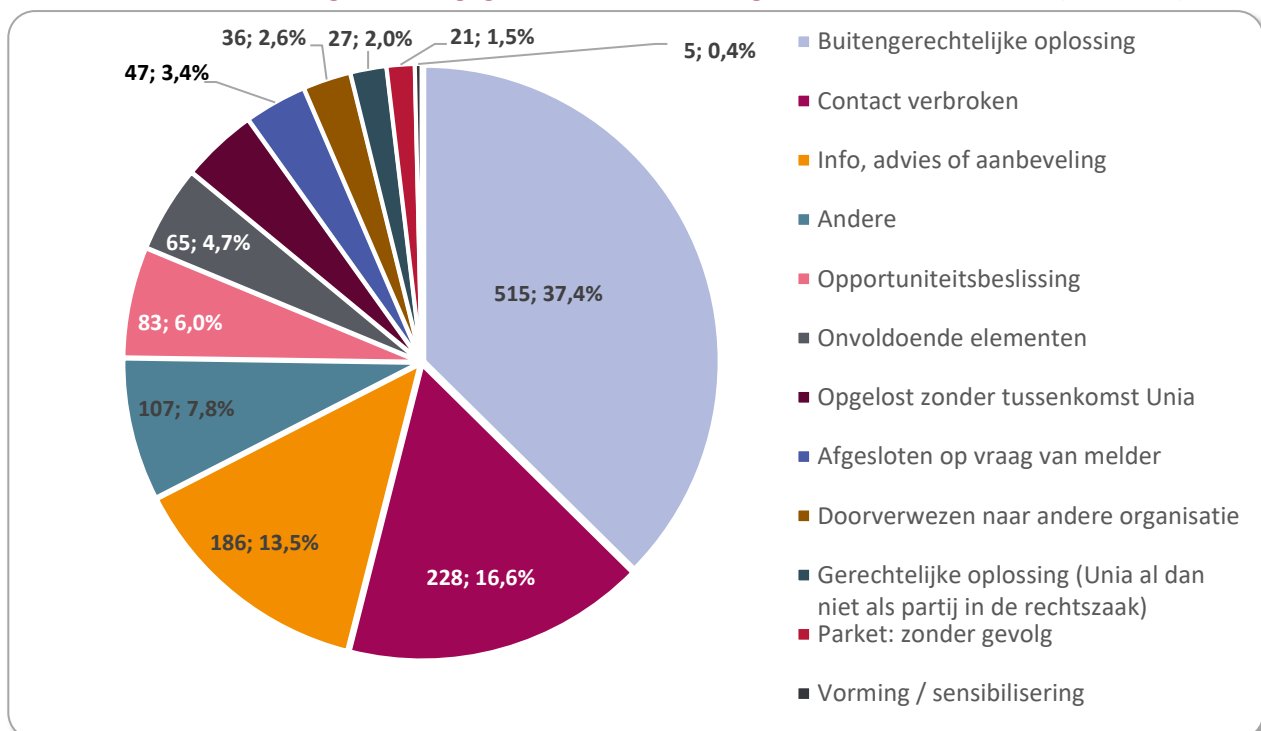
4.3 Afgesloten dossiers

In 2021 sloot Unia 2.584 individuele dossiers af. De helft daarvan werd als gegrond beschouwd in de zin van de wetgeving. Iets minder dan een derde werd afgesloten bij gebrek aan elementen. Andere dossiers werden afgesloten omdat na analyse bleek dat ze niet gegrond of gerechtvaardigd waren (12%). Het kan namelijk dat een verschil in behandeling is vastgelegd door een wet, of een legitiem doel nastreeft waarvoor de gebruikte middelen proportioneel en noodzakelijk zijn. In dat geval is er geen sprake van discriminatie.

Voor de gegronde dossiers vond Unia in 37,4% van de gevallen een buitengerechtelijke oplossing (dialogo, onderhandeling, ...). Sommige dossiers bleven uiteindelijk zonder resultaat omdat de melder geen gevolg gaf aan de eerste contacten (16,6%). In 13,5% van die dossiers gaf Unia een individueel advies of een aanbeveling. 2% van de dossiers kreeg een gerechtelijk vervolg (waarbij Unia al dan niet betrokken partij was).

Grafiek 27: dossiers 'Unia bevoegd' afgesloten in 2021 – evaluatie (n = 2.763⁷)

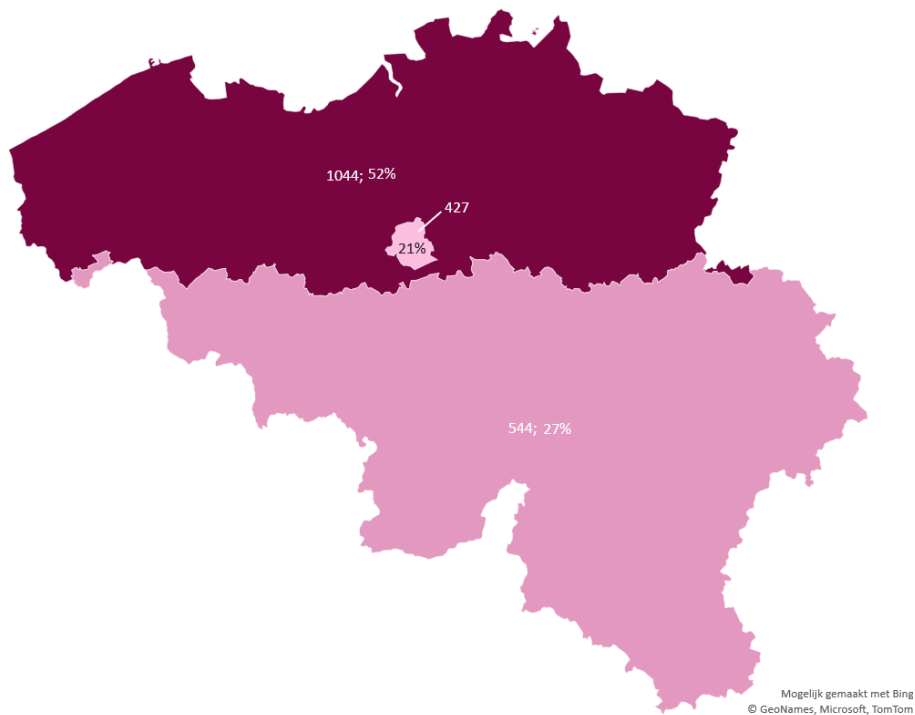
Grafiek 28: dossiers die volgens Unia gegrond waren en die afgesloten werden in 2021 (n = 1.377)

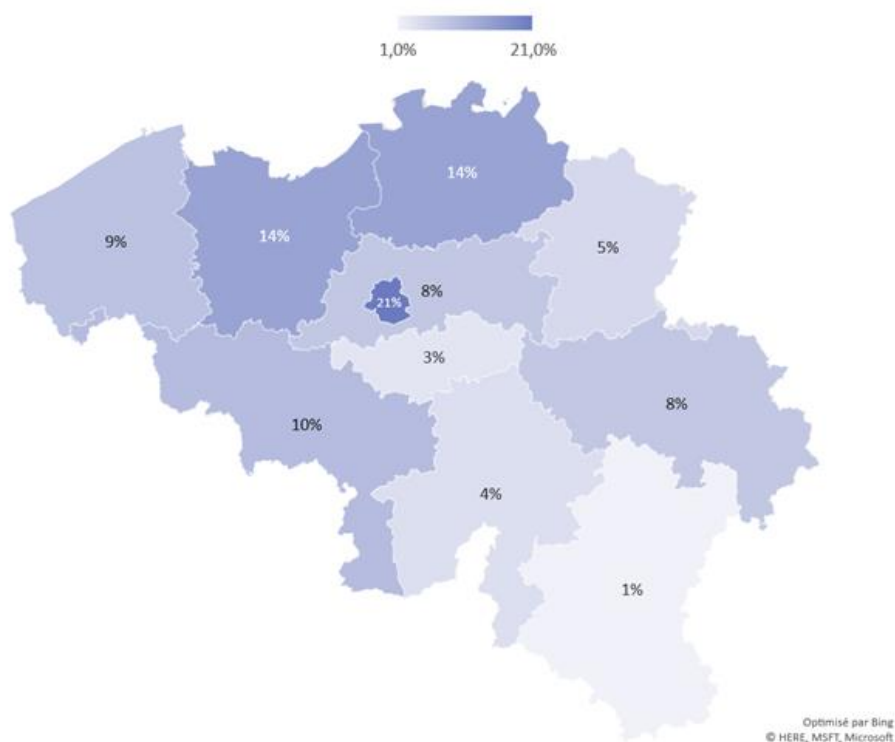
⁷ De n-waarde is hoger dan het totale aantal afgesloten dossiers (2.584) omdat ze is berekend op basis van de verboden gedragingen. Een dossier kan immers gaan over verschillende verboden gedragingen.

4.4 Plaats van de feiten

Grafiek 29: verdeling van de dossiers per regio (indien te lokaliseren en zonder de dossiers media/internet)

Grafiek 30: verdeling van de dossiers per provincie (indien te lokaliseren en zonder de dossiers media/internet)

Tabel 6: plaats van de feiten (dossiers zonder media/internet) – per domein (n = 2.017)

	Totaal	%	Brussels Hoofdstedelijk Gewest	Antwerpen	Oost-Vlaanderen	Henegouwen	West-Vlaanderen	Luik ⁸	Vlaams-Brabant	Limburg	Namen	Waals-Brabant	Luxemburg	Niet lokaliseerbaar
Totaal	2017		427	279	277	200	174	171	157	97	79	69	15	72
%			21,2	13,8	13,7	9,9	8,6	8,5	7,8	4,8	3,9	3,4	0,7	3,6
Goederen en diensten	633	31,4	105	83	83	79	62	66	40	30	27	34	6	18
Arbeid en werkgelegenheid	541	26,8	159	91	68	39	38	27	44	27	16	10		22
Samenleving	290	14,4	53	36	39	27	26	23	35	15	10	8	2	16
Onderwijs	218	10,8	39	21	23	27	12	32	19	8	20	13	2	2
Politie en justitie	189	9,37	49	32	28	17	14	12	16	11	3	1	2	4
Diverse activiteiten	119	5,9	18	10	29	9	22	8	3	5	3	2	2	8
Sociale bescherming	10	0,5	1	1		2		3		1		1	1	
Andere/niet duidelijk	17	0,8	3	5	7									2

Tabel 7: plaats van de feiten (dossiers zonder media/internet) – per discriminatiecriterium (n = 2.539)

	Totaal	%	Brussels Hoofdstedelijk Gewest	Oost-Vlaanderen	Antwerpen	Henegouwen	Luik	West-Vlaanderen	Vlaams-Brabant	Limburg	Namen	Waals-Brabant	Luxemburg	Niet lokaliseerbaar
Totaal	2539		521	355	341	242	216	214	197	125	93	82	18	135
%			20,5	14	13,4	9,5	8,5	8,4	7,8	4,9	3,7	3,2	0,7	5,3
'Raciale' criteria	763	30,1	165	125	113	61	45	61	82	33	18	22	4	34
Handicap	489	19,3	87	50	73	52	58	33	33	27	23	24	3	26
Gezondheids-toestand	309	12,2	45	46	47	20	18	28	24	27	14	15		25
Vermogen	193	7,6	24	26	11	47	23	20	4	5	19	6	4	4
Geloof of levens-beschouwing	181	7,1	63	25	20	12	12	14	14	7	4	5	2	3
Seksuele geaardheid	142	5,6	28	26	18	17	17	6	9	7	6	2	3	3
Leeftijd	115	4,5	17	14	21	5	6	19	7	4	2	2		18
Andere criteria (bevoegd)	153	6,0	38	21	20	8	14	18	10	11	2	1		10
Unia niet bevoegd	194	7,6	54	22	18	20	23	15	14	4	5	5	2	12

⁸ 8 dossiers in de provincie Luik werden geopend voor feiten op het grondgebied van de Duitstalige gemeenschap.

4.5 Dossiers uitgesplitst volgens gender

Tabel 8: nieuwe dossiers 'Unia bevoegd' geopend in 2021 volgens gender van de melder (uitgezonderd categorie rechtspersoon) – per domein

	Vrouw	Man	Andere ⁹	Totaal
Goederen en diensten	359	303	17	679
Arbeid en werkgelegenheid	291	294	3	588
Samenleving	132	146	3	281
Onderwijs	155	61		216
Media	74	110	4	188
Politie en justitie	71	113	2	186
Diverse activiteiten	49	74		123
Sociale bescherming	5	4		9
Andere/niet duidelijk	10	15		25
Totaal	1146	1120	29	2295

Tabel 9: nieuwe dossiers 'Unia bevoegd' geopend in 2021 volgens gender van de melder (uitgezonderd categorie rechtspersoon) – per discriminatiecriterium

	Vrouw	Man	Andere	Totaal
'Raciale' criteria	388	469	10	867
Handicap	313	209	5	527
Gezondheidstoestand	219	162	2	383
Geloof of levensbeschouwing	148	79	3	230
Vermogen	110	78	10	198
Andere criteria	81	95	2	178
Seksuele geaardheid	42	120	2	164
Leeftijd	41	89	1	131
Unia niet bevoegd	83	35		118
Totaal	1425	1336	35	2796

⁹ De persoon die ons contacteert identificeert zichzelf niet als vrouw, man of rechtspersoon.

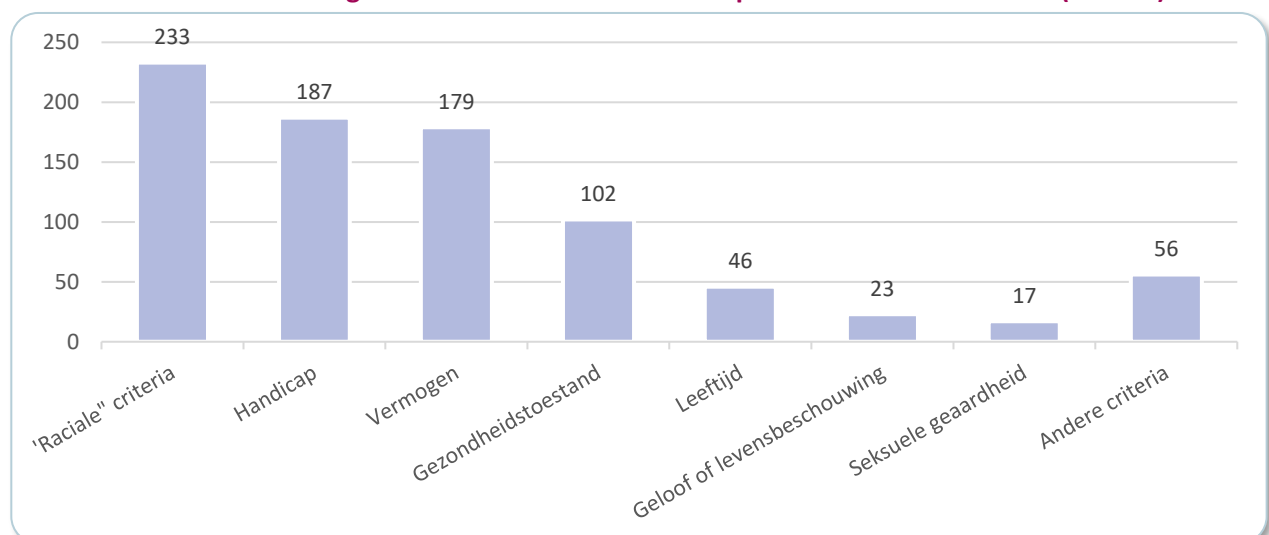
5 Analyse nieuwe dossiers per domein

5.1 Goederen en diensten: 698 dossiers

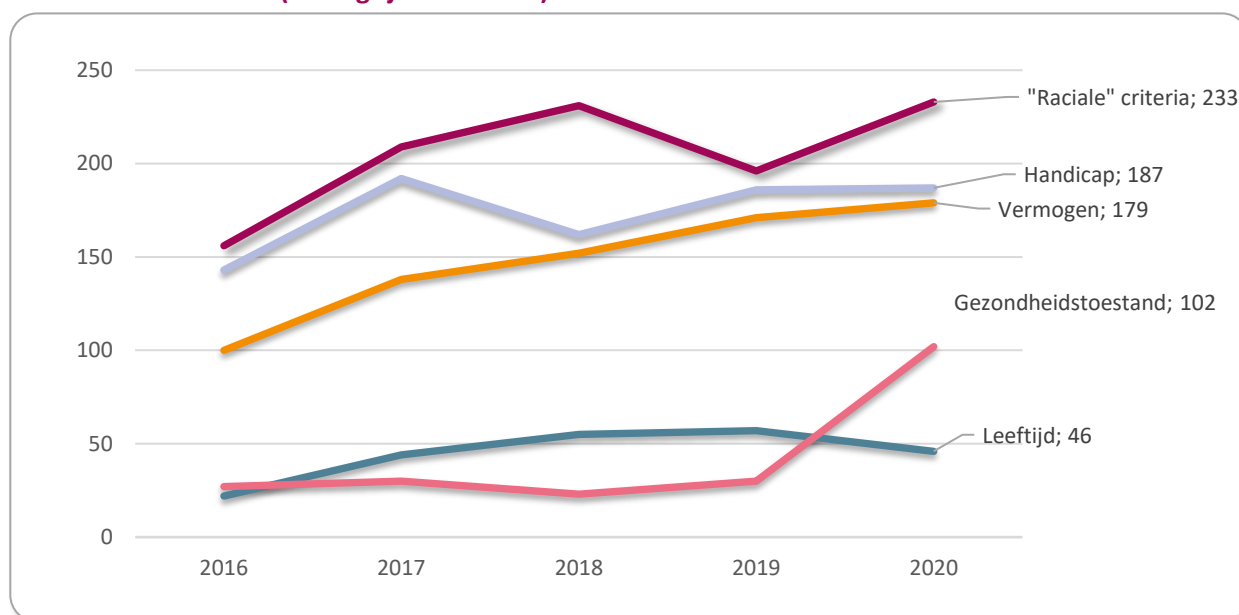
De toegang tot goederen en diensten vormde in 2021 het belangrijkste domein waarvoor een beroep werd gedaan op Unia, met in totaal 698 geopende dossiers (in 2020 stond het domein werk op die eerste plaats). Dit aantal is een stijging van 16,3% ten opzichte van het vorige jaar en van 23,5% in vergelijking met het gemiddelde van de afgelopen vijf jaar. Bij de activiteitssectoren van goederen en diensten staat huisvesting op de eerste plaats met 45,8% van de geopende dossiers in goederen en diensten. De huisvestingsdossiers stijgen constant sinds 2016 en we zien een sprong van 13,1% tussen 2020 en 2021. Toegang tot de gezondheidszorg en hulp aan personen is de tweede belangrijkste sector bij goederen en diensten, met 12% van de geopende dossiers in 2021, wat een stijging van 110% is in vergelijking met 2020. Op de derde plaats komen handelszaken met 10,3% van de geopende dossiers, ook al zien we hier een daling tegenover 2020 (-23,4%).

Van de geopende dossiers in de sector huisvesting blijft het criterium vermogen predominant met 40,8%. Daarna komen de 'raciale' criteria (30,5%) en handicap (10,5%). Het merendeel van de dossiers heeft betrekking op de private woningmarkt (83,8%), met (44,4%) of zonder (39,4%) tussenkomst van een vastgoedkantoor. Het gaat hier vooral over het weigeren van bezoek, verhuur of verkoop (58,1%). 10% van de huisvestingsdossiers heeft te maken met de inhoud van een vastgoedadvertentie en 7,5% met de informatiefiche die de kandidaat-huurders moeten invullen. Tot slot is er in 6,9% van de gevallen sprake van ongepast gedrag van de vastgoedmakelaar of de eigenaar.

Grafiek 31: nieuwe dossiers goederen en diensten in 2021 – per discriminatiecriterium (n = 843)

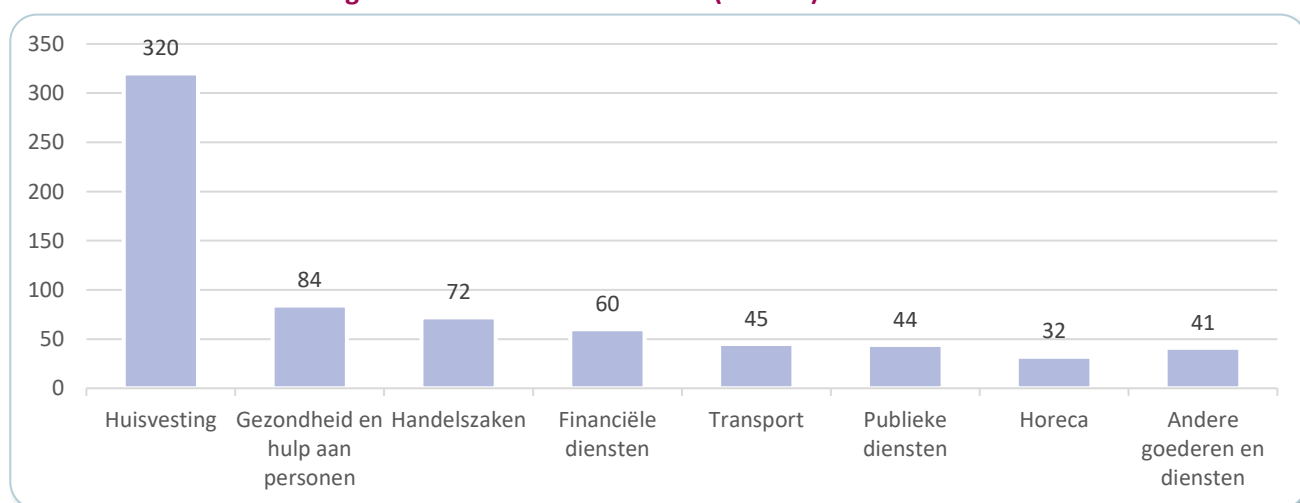
Grafiek 32: evolutie van het aantal dossiers goederen en diensten sinds 2016 – per discriminatiecriterium (belangrijkste criteria)

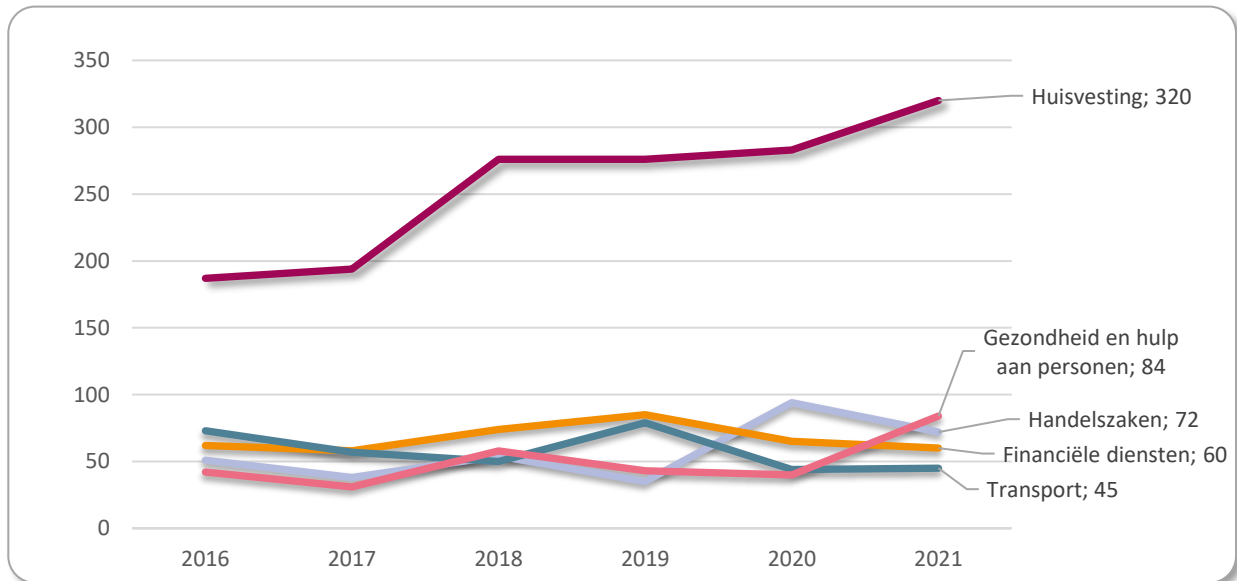

Details

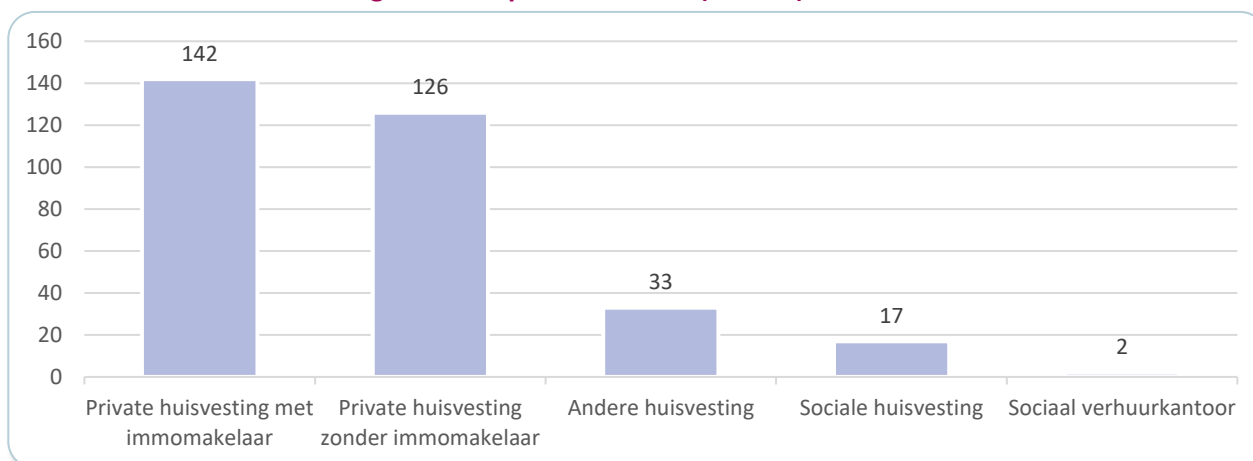
	2016	2017	2018	2019	2020	2021
'Raciale' criteria	164	156	209	231	196	233
Handicap	161	143	192	162	186	187
Vermogen	87	100	138	152	171	179
Leeftijd	26	22	44	55	57	46
Gezondheidstoestand	19	27	30	23	30	102
Geloof of levensbeschouwing	45	33	39	32	20	23
Seksuele geaardheid	16	8	17	21	12	17
Andere criteria (bevoegd)	18	20	33	33	34	56
Totaal	536	509	702	709	706	843

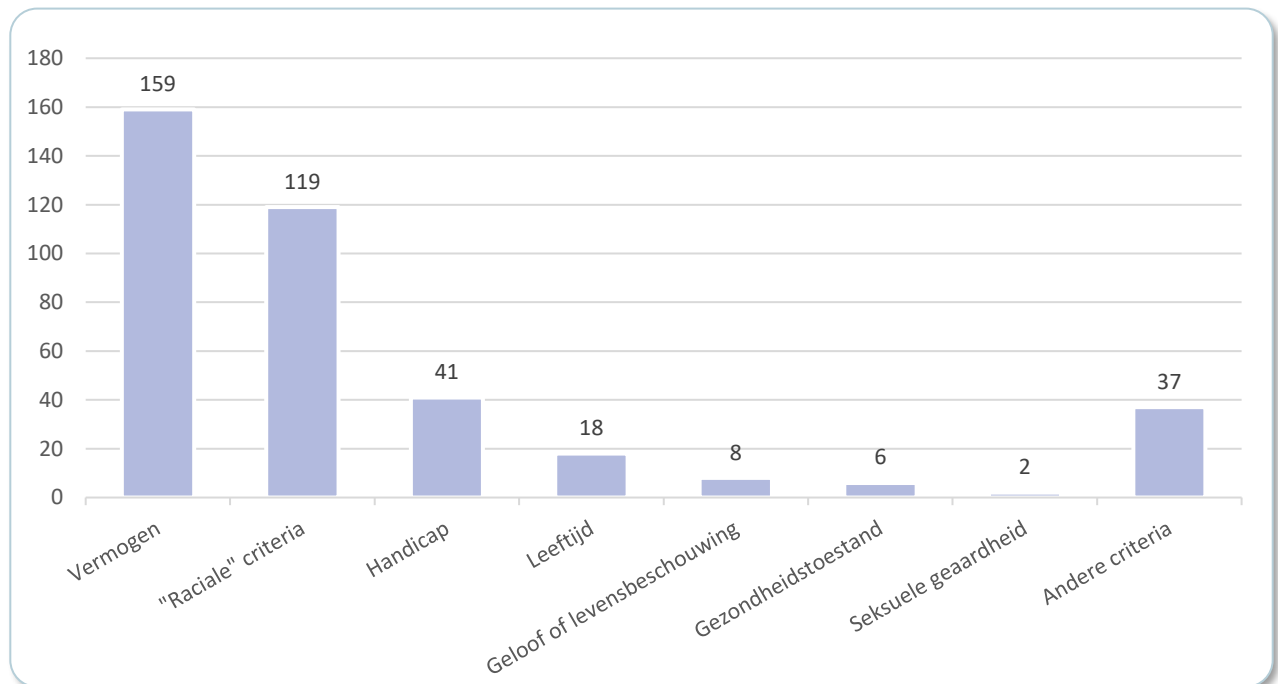
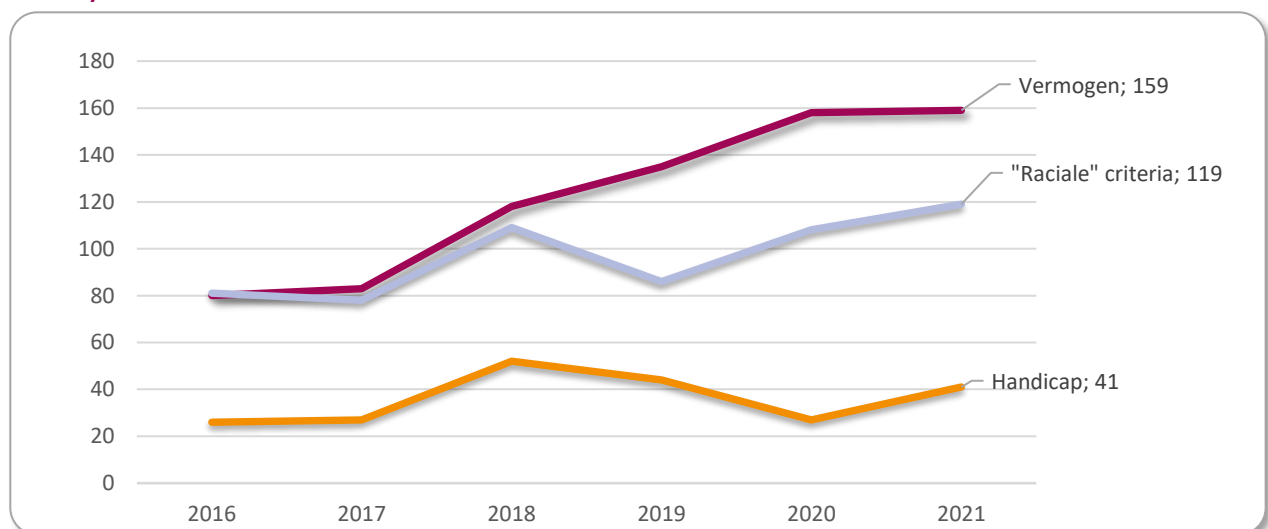
Grafiek 33: nieuwe dossiers goederen en diensten in 2021 (n = 698)

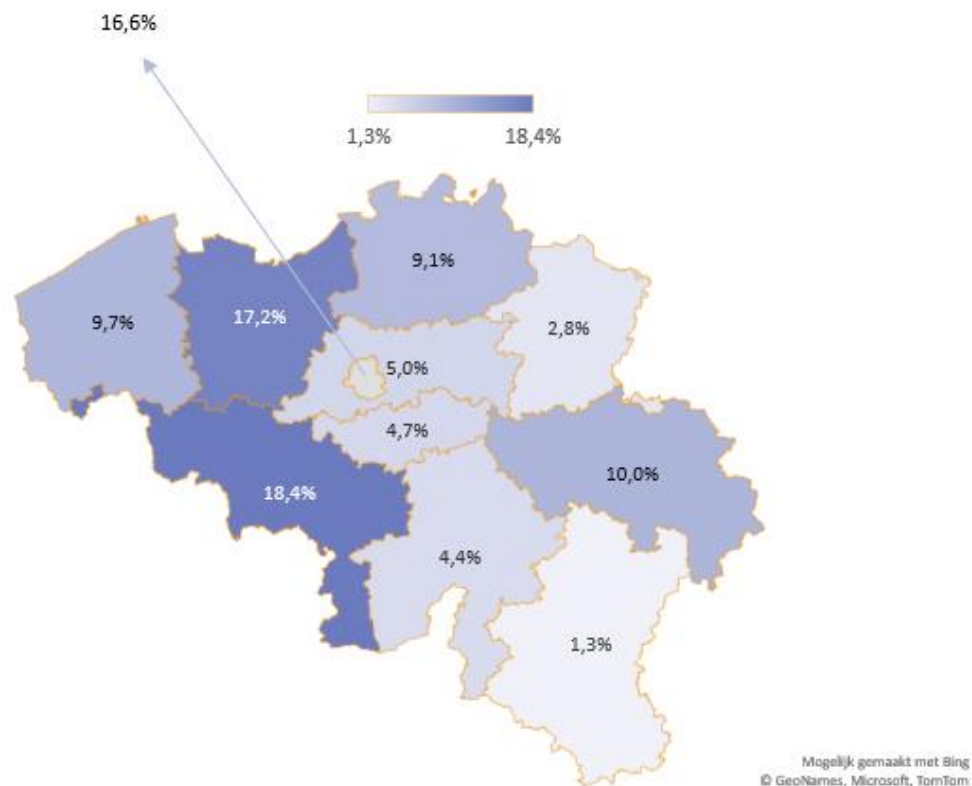
Grafiek 34: evolutie van het aantal dossiers goederen en diensten sinds 2016 (belangrijkste sectoren)**Details**

	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Huisvesting	187	194	276	276	283	320
Handelszaken	51	38	54	35	94	72
Financiële diensten	62	58	74	85	65	60
Transport	73	57	50	79	44	45
Gezondheid en hulp aan personen	42	31	58	43	40	84
Horeca	39	26	42	47	19	32
Publieke diensten	8	0	0	41	28	44
Andere goederen en diensten	38	33	60	35	27	41
Totaal	500	437	614	641	600	698

Grafiek 35: dossiers huisvesting in 2021 – per subdomein (n = 320)

Grafiek 36: dossiers huisvesting in 2021 – per discriminatiecriterium (n = 390)**Grafiek 37: evolutie aantal dossiers huisvesting sinds 2016 – per discriminatiecriterium (belangrijkste criteria)****Details**

	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Vermogen	80	83	118	135	158	159
'Raciale' criteria	81	78	109	86	108	119
Handicap	26	27	52	44	27	41
Andere criteria	25	28	57	51	60	71
Totaal	212	216	336	316	353	390

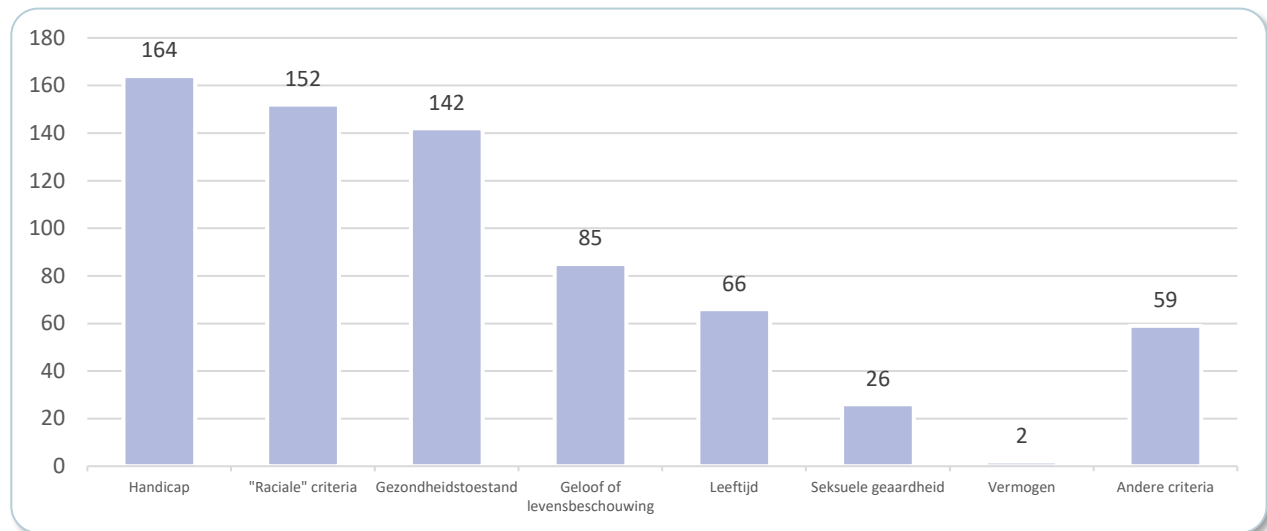
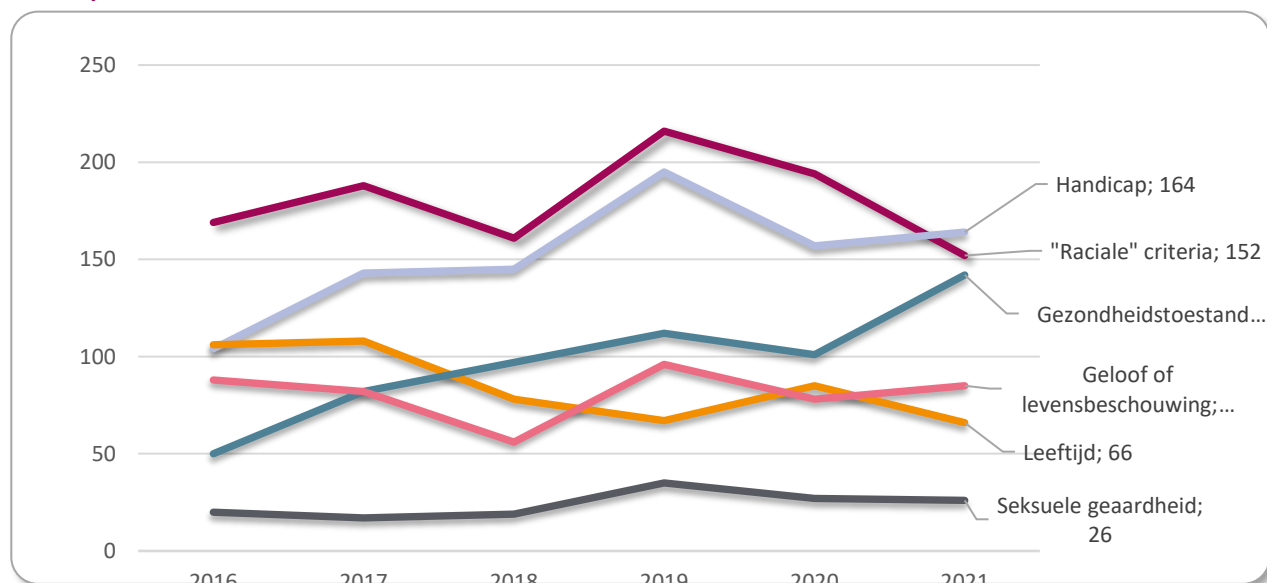
Grafiek 38: verdeling dossiers huisvesting 2021 per provincie

5.2 Werk: 603 dossiers

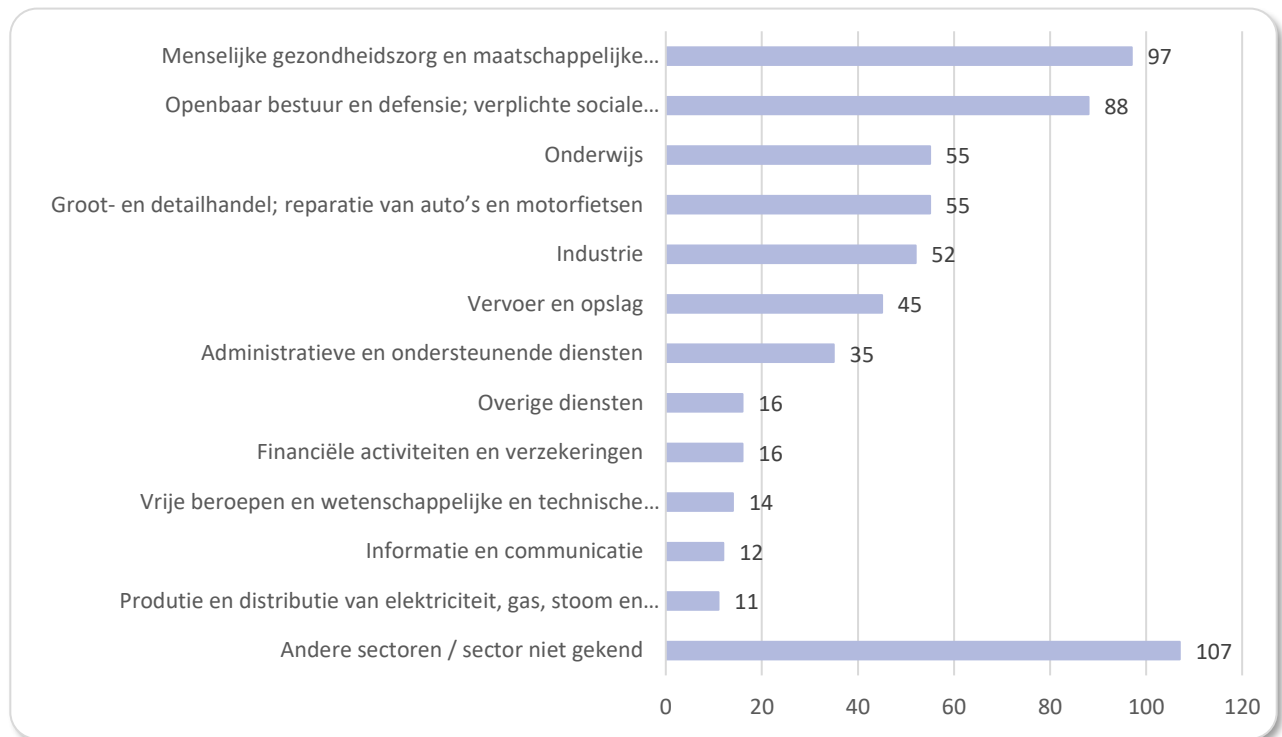
In 2021 opende Unia 603 dossiers in het domein werk (25,3% van alle dossiers), dat is evenveel als in 2020. Als we dat cijfer vergelijken met het gemiddelde van de afgelopen vijf jaar zien we hier een stijging van 5,9%.

De belangrijkste criteria zijn handicap (23,6%), ‘raciale’ criteria (21,8%), gezondheidstoestand (20,4%), geloof of levensbeschouwing (12,2%) en leeftijd (9,5%). Het criterium gezondheidstoestand vertoont de grootste stijgende tendens in vergelijking met het jaar daarvoor, met een toename van 40,6%. Die aanzienlijke stijging heeft grotendeels te maken met de context van de genomen maatregelen in het kader van de gezondheidscrisis. Toch stijgt dit criterium al sinds de afgelopen vijf jaar (+60,6%). We zien in 2021 wel een daling van de ‘raciale’ criteria (-21,6%) en het criterium leeftijd (-22,4%) ten opzichte van 2020.

Ongeveer 25,2% van de werkgerelateerde dossiers gaat over problemen in verband met de aanwerving, 23,4% over de organisatie van het werk en de arbeidsomstandigheden en 19,2% over de relaties met leidinggevenden, collega’s of klanten. Die indeling volgens problematiek is vergelijkbaar met het vorige jaar. Er is echter wel een lichte daling bij de ontslagen tegenover 2020, met 18,6% van de werkgerelateerde dossiers.

Grafiek 39: nieuwe dossiers werk in 2021 – per discriminatiecriterium (n = 696)**Grafiek 40: evolutie van het aantal dossiers werk sinds 2016 – per discriminatiecriterium (belangrijkste criteria)****Details**

	2016	2017	2018	2019	2020	2021
'Raciale' criteria	169	188	161	216	194	152
Handicap	104	143	145	195	157	164
Leeftijd	106	108	78	67	85	66
Gezondheidstoestand	50	82	97	112	101	142
Geloof of levensbeschouwing	88	82	56	96	78	85
Seksuele geaardheid	20	17	19	35	27	26
Andere criteria (bevoegd)	38	70	88	51	67	61
Totaal	575	690	644	772	710	696

Grafiek 41: nieuwe dossiers werk in 2021 – per sector (n = 603)¹⁰

5.3 Samenleving: 298 dossiers

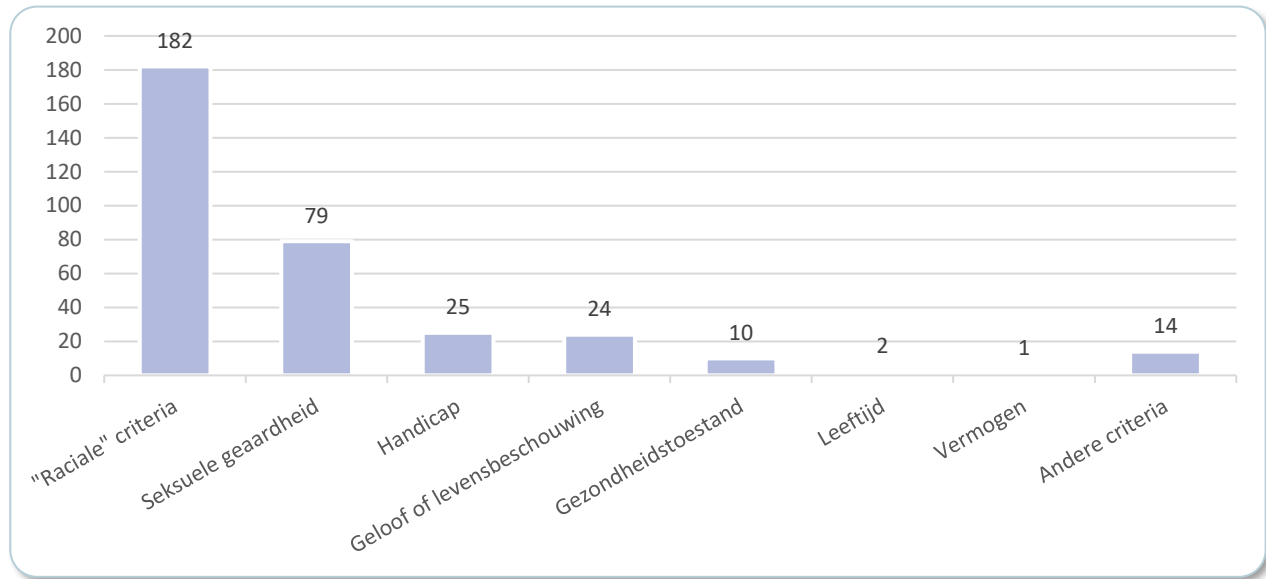
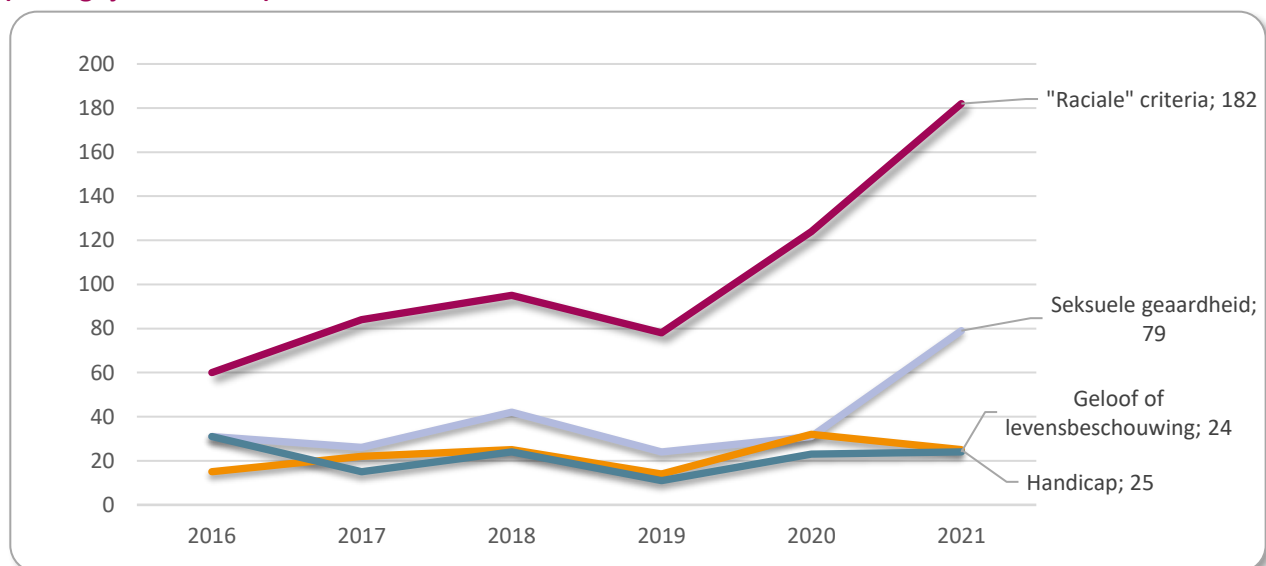
In 2021 opende Unia 298 dossiers in het domein samenleving, een stijging van 43,3% in vergelijking met 2020 en van 84,6% ten opzichte van het gemiddelde van de afgelopen vijf jaar. Meer dan de helft van die dossiers gaat over situaties in de openbare ruimte (51%) en burenruzies (37,2%), die in 2021 sterk zijn gestegen (+126,5%). 158 dossiers gaan over haatboodschappen, vooral verbale beledigingen (97 dossiers) en uitlatingen die aanzetten tot haat, discriminatie of geweld (33 dossiers). We openden 114 dossiers in verband met haatmisdrijven, vooral pesterijen (55 dossiers) en slagen en verwondingen (30 dossiers). 25 dossiers gaan over discriminatie.

De voornaamste criteria in de dossiers 'samenleving' zijn de 'raciale' criteria (54% van de dossiers), seksuele geaardheid (23,4%), handicap (7,4%) en geloof of levensbeschouwing (7,1%). In vergelijking met 2020 zien we een stijging bij de 'raciale' criteria (+46,8%) en seksuele geaardheid (+154,8%).

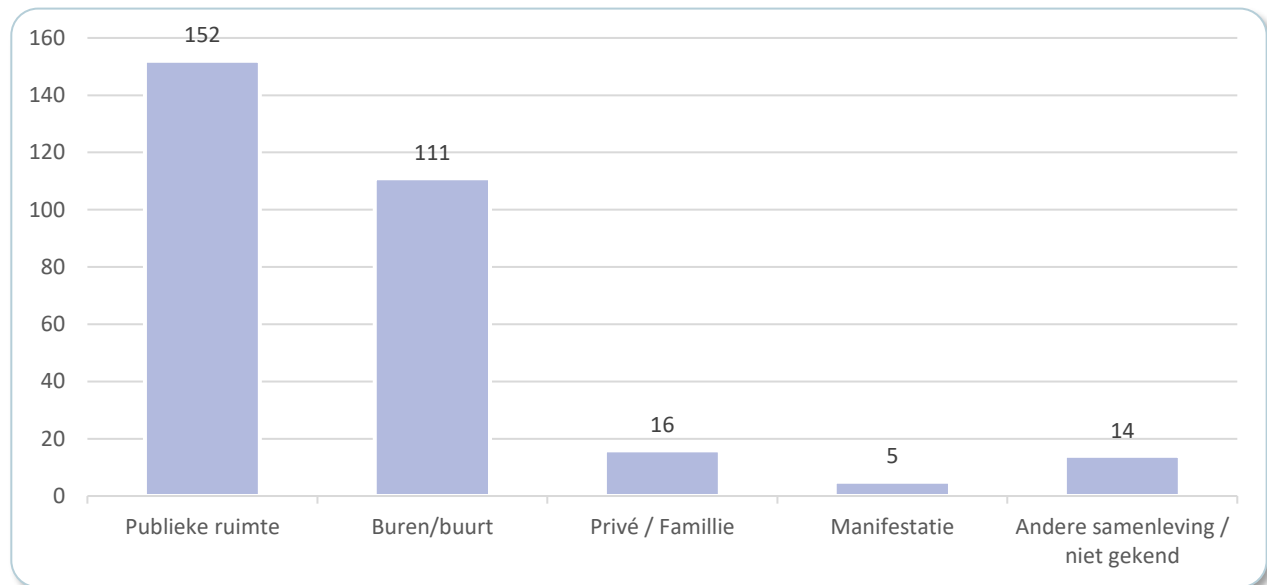
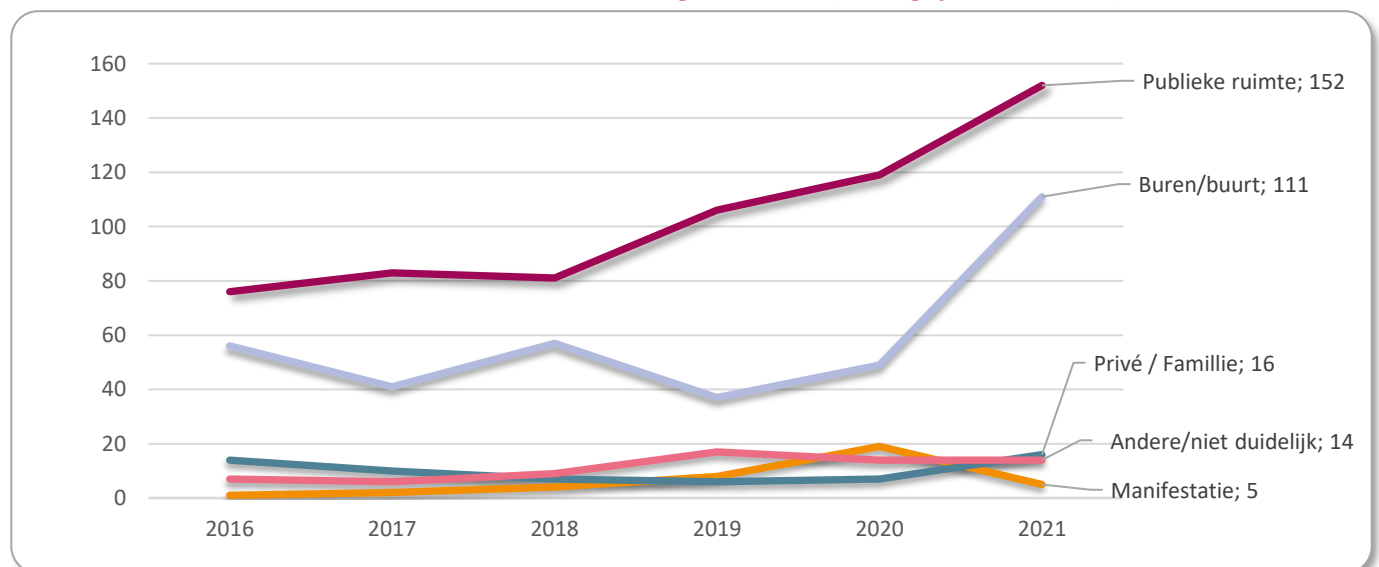
¹⁰ De subdomeinen (sectoren) worden vanaf 2021 weergegeven volgens de NACE-codes.

De NACE- BEL is het referentiekader voor de productie en verspreiding van statistieken over de economische activiteiten in België.

Meer info op: <https://statbel.fgov.be/nl/over-statbel/methodologie/classificaties/nace-bel-2008>

Grafiek 42: nieuwe dossiers samenleving in 2021 – per discriminatiecriterium (n = 337)**Grafiek 43: evolutie van het aantal dossiers samenleving sinds 2016 – per discriminatiecriterium (belangrijkste criteria)****Details**

	2016	2017	2018	2019	2020	2021
'Raciale' criteria	60	84	95	78	124	182
Seksuele geaardheid	31	26	42	24	31	79
Handicap	15	22	25	14	32	25
Geloof of levensbeschouwing	31	15	24	11	23	24
Andere criteria (bevoegd)	12	14	14	5	16	27
Totaal	149	161	200	132	226	337

Grafiek 44: nieuwe dossiers samenleving in 2021 – per belangrijkste sectoren (n = 298)**Grafiek 45: evolutie van het aantal dossiers samenleving sinds 2016 (belangrijkste sectoren)****Details**

	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Publieke ruimte	76	83	81	106	119	152
Buren/buurt	56	41	57	37	49	111
Manifestatie	1	2	4	8	19	5
Privé/Familie	14	10	7	6	7	16
Andere/niet duidelijk	7	6	9	17	14	14
Totaal	154	142	158	174	208	298

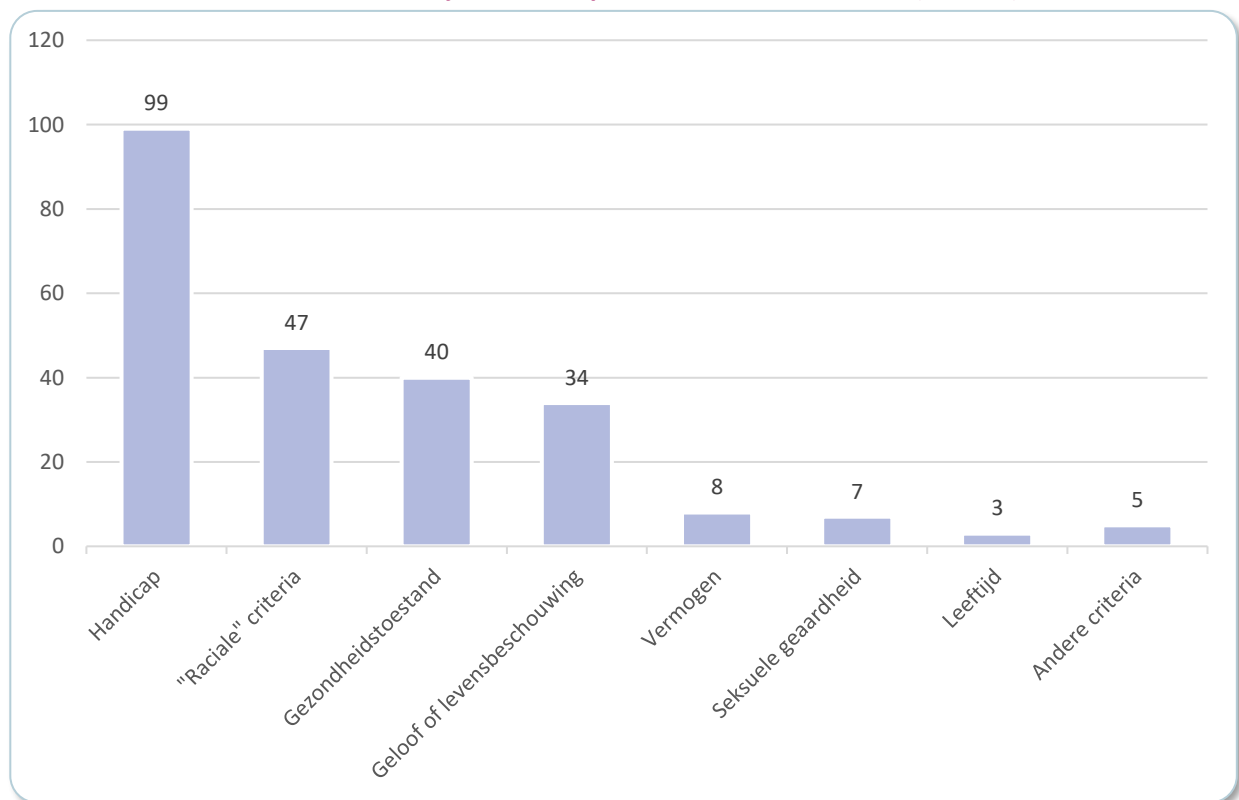
5.4 Onderwijs: 222 dossiers

In 2021 openden we in totaal 222 dossiers in het domein onderwijs, dat is 27,6% meer dan in 2020, toen de gedeeltelijke of volledige sluiting van de scholen zorgde voor een lager aantal dossiers in dit domein. Vergeleken met het gemiddelde van de afgelopen vijf jaar is het aantal dossiers in het domein onderwijs met 8,4% gedaald.

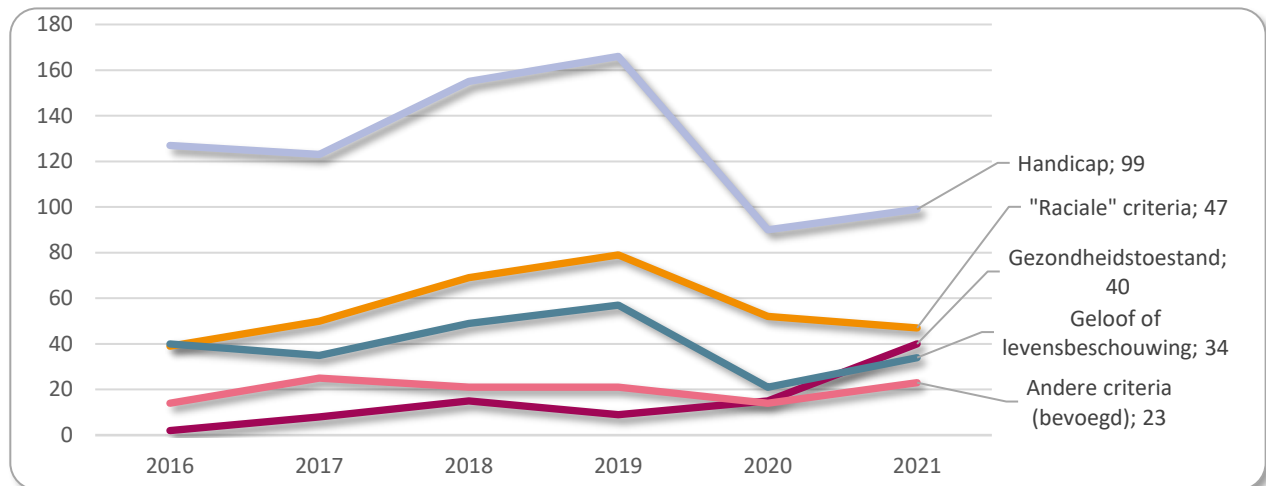
Qua criteria is handicap het sterkst vertegenwoordigd in dit domein (40,7% van de dossiers). Daarna komen de dossiers op basis van een van de 'raciale' criteria (19,3% van de dossiers), dan die gelinkt aan gezondheidstoestand (16,5%). In vergelijking met de vorige jaren zien we in 2021 een sterke stijging in dat laatste criterium door het grote aantal geopende dossiers in onderwijs die te maken hebben met covidgerelateerde zaken (vaccinatiestatus, CST enz.). Tot slot is er het criterium geloof of levensbeschouwing (14%).

Als we de problematiek en het criterium kruisen, dan stellen we vast dat onze dossiers over handicap te maken hebben met de onderwijsmethode en het gebrek aan ondersteuning (54 dossiers), gevolgd door problemen die gelinkt zijn aan de examens en resultaten (9 dossiers) en tot slot problemen die te maken hebben met de relaties tussen leerlingen en school (8 dossiers). Bij de 'raciale' criteria zijn vooral de relaties tussen leerling en school en die tussen leerlingen onderling aan de orde (respectievelijk 23 en 9 dossiers). Voor het criterium gezondheidstoestand openden we vooral dossiers die verband houden met schoolreizen en -uitstappen (13 dossiers), gevolgd door voorschriften (6 dossiers).

Grafiek 46: nieuwe dossiers onderwijs in 2021 – per discriminatiecriterium (n = 243)

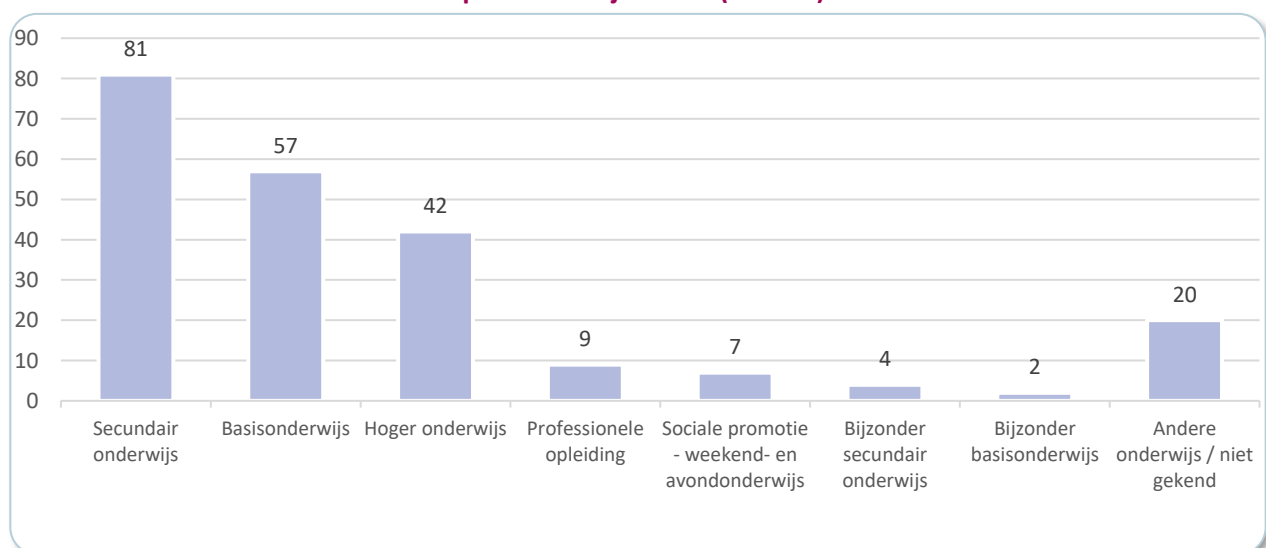
Grafiek 47: evolutie van het aantal dossiers onderwijs sinds 2016 – per discriminatiecriterium (belangrijkste criteria)

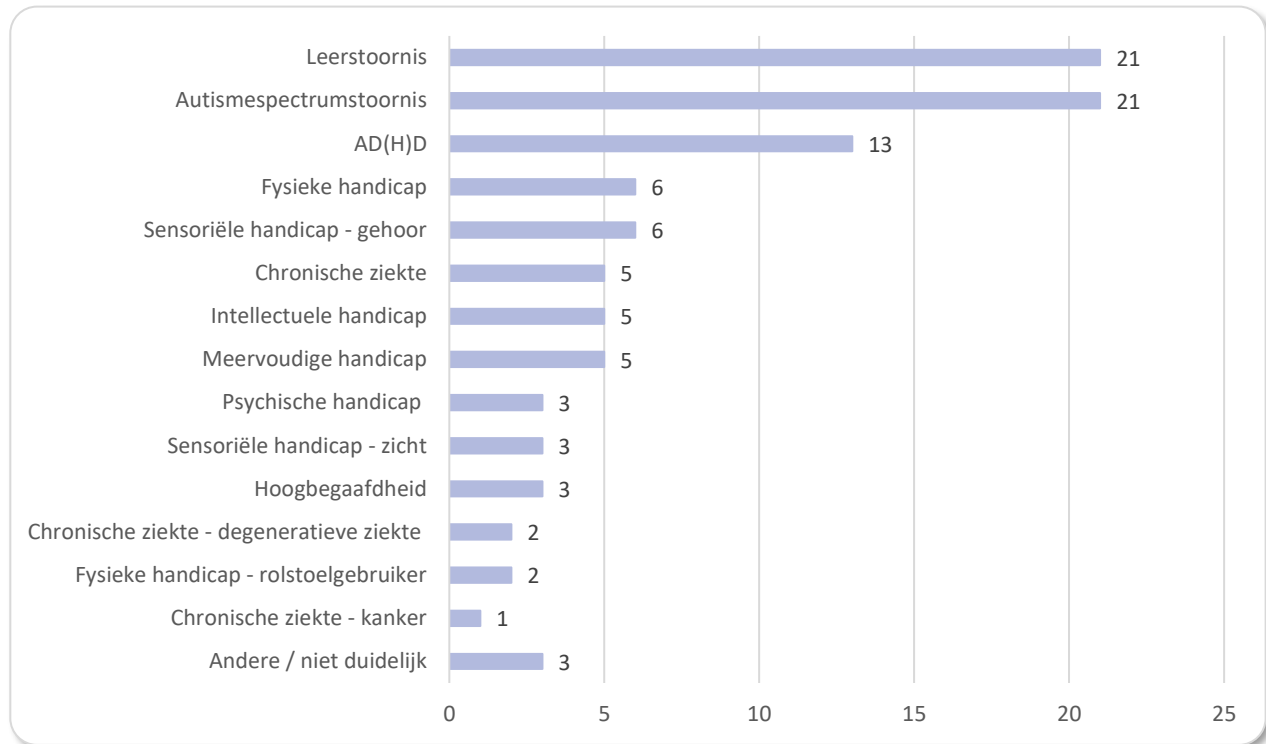

Details

	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Handicap	127	123	155	166	90	99
'Raciale' criteria	39	50	69	79	52	47
Geloof of levensbeschouwing	40	35	49	57	21	34
Gezondheidstoestand	2	8	15	9	15	40
Andere criteria (bevoegd)	14	25	21	21	14	23
Totaal	222	241	309	332	192	243

Grafiek 48: nieuwe dossiers in 2021 – per onderwijsniveau (n = 222)

Grafiek 49: nieuwe dossiers onderwijs en handicap in 2021 – per type handicap (n = 99)

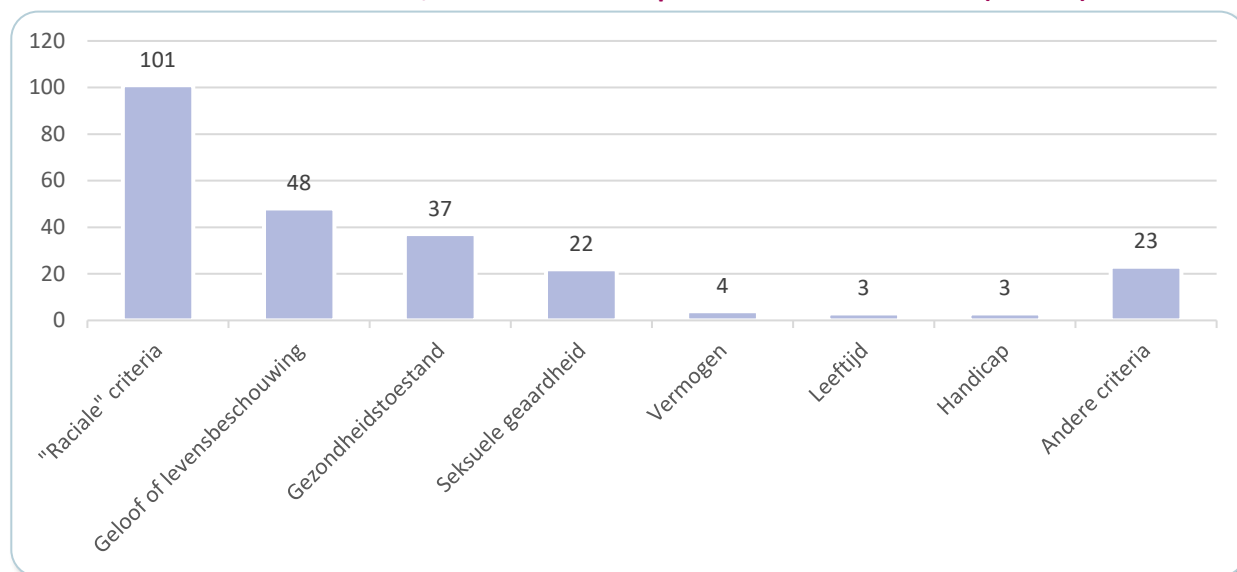
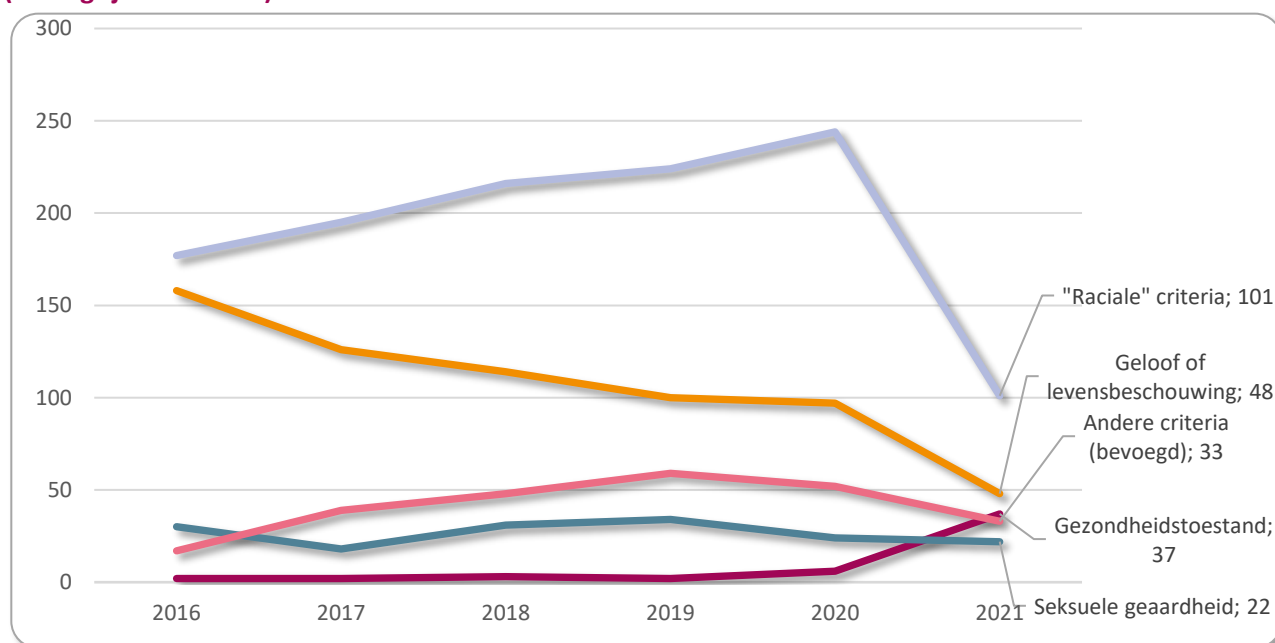
5.5 Media/internet: 205 dossiers

In 2021 zien we een duidelijke daling in het aantal dossiers dat we openen in het domein media (-40,8% in vergelijking met 2020). Ze zijn goed voor slechts 8,6% van alle dossiers van het jaar (tegenover 15,9% in 2020). Die daling is te verklaren door een verandering van methodologie in de behandeling van de meldingen en dossiers in het domein media. Gezien de vele meldingen die we ontvingen in dit domein, hebben we in 2021 nieuwe prioriteiten gesteld voor de behandeling ervan en standaardantwoorden ontwikkeld voor de meldingen die wij niet kunnen behandelen. Het resultaat is een lager aantal geopende dossiers op basis van die meldingen.

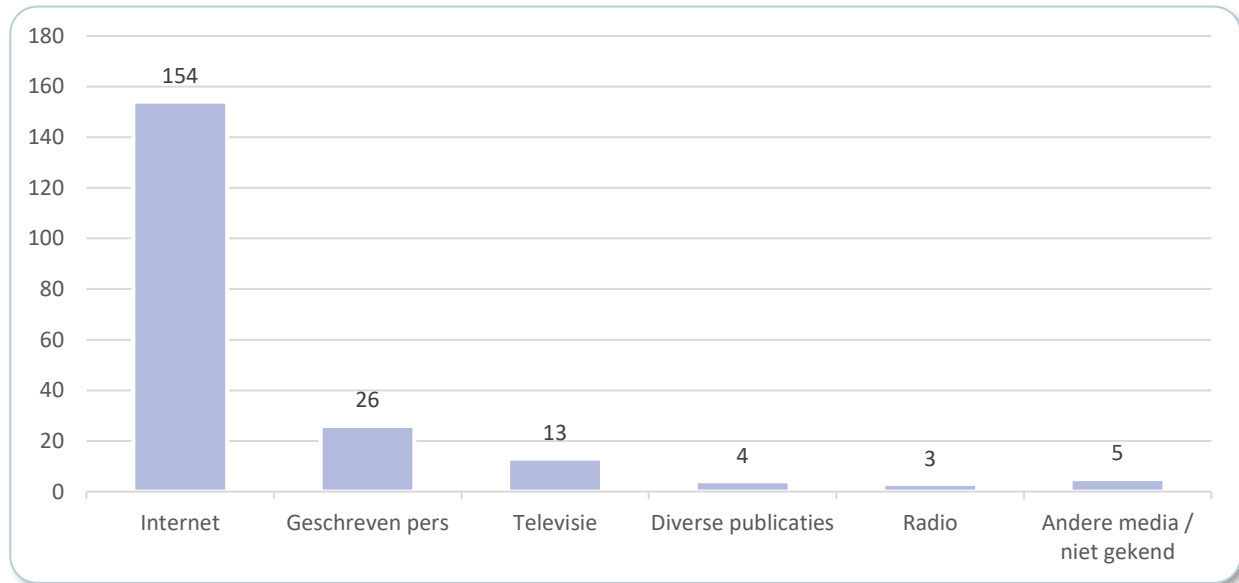
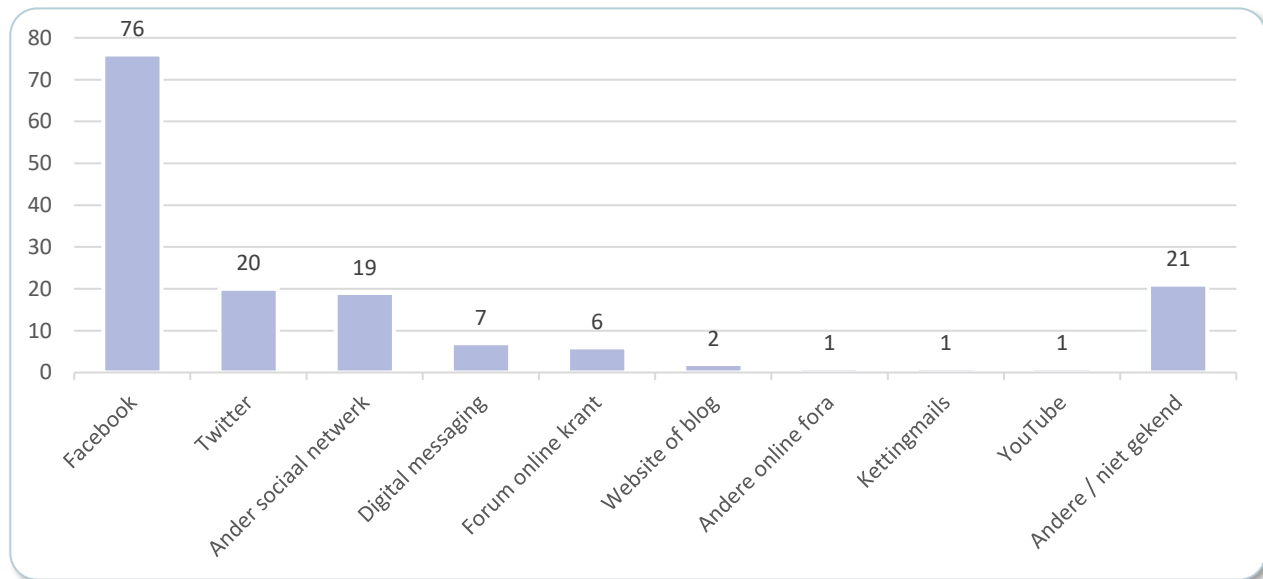
75,1% van de dossiers die we in 2021 openen houden verband met onlinemediën, waar vooral de sociale media (hoofdzakelijk Facebook en Twitter) sterk vertegenwoordigd zijn (74,7% van de 'internetdossiers').

Net zoals vorig jaar ontvingen we vrij veel meervoudige meldingen als reactie op posts op sociale media. Unia verzamelt die meldingen voor dezelfde feiten in een enkel dossier per haatfeit of haatuitlating. Het aantal dossiers wordt dus niet beïnvloed door die meervoudige meldingen.

De meeste dossiers in het domein media houden verband met feiten die gelinkt zijn aan de 'raciale' criteria (41,9% van de dossiers) en aan geloof of levensbeschouwing (19,9% van de dossiers). Gezondheidstoestand was in 2021 het derde criterium waarvoor we in dit domein dossiers openen (15,4% van de dossiers). Dat is een sterke stijging in vergelijking met 2020, toen dat criterium slechts 1,4% van de dossiers vertegenwoordigde. Die stijging is opnieuw te verklaren door het grote aantal covidgerelateerde dossiers dat we hebben geopend en dan in het bijzonder rond feiten gelinkt aan vaccinatie of CST. Het criterium seksuele geaardheid tot slot is in 2021 lichtjes gedaald, met 22 geopende dossiers (9,1%).

Grafiek 50: nieuwe dossiers media/internet in 2021 – per discriminatiecriterium (n = 241)**Grafiek 51: evolutie van het aantal dossiers media/internet sinds 2016 – per discriminatiecriterium (belangrijkste criteria)****Details**

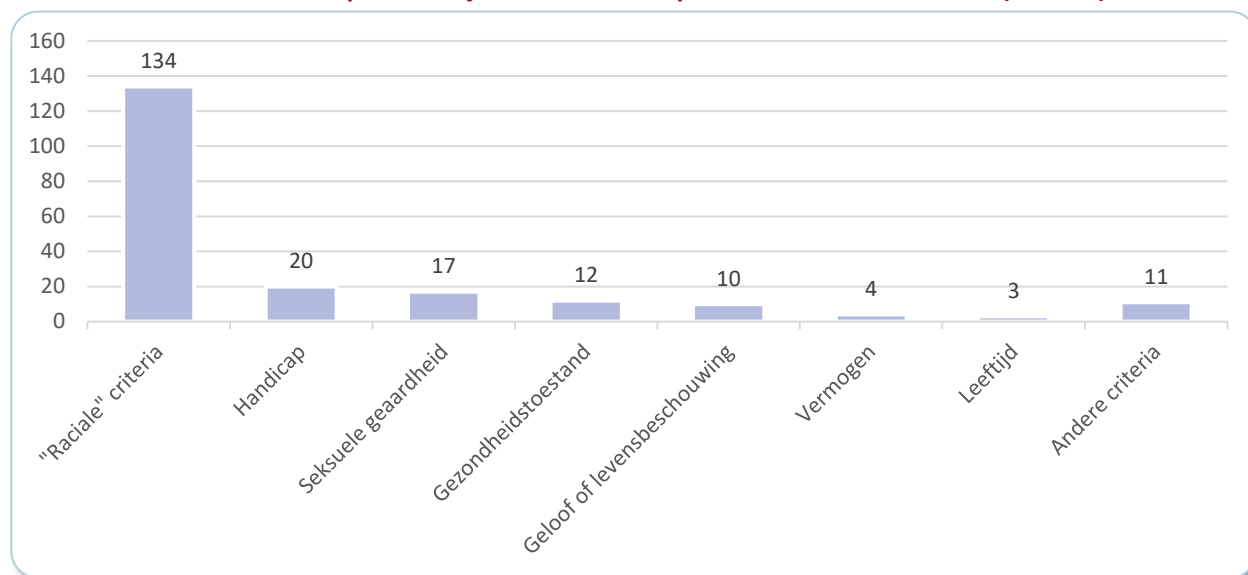
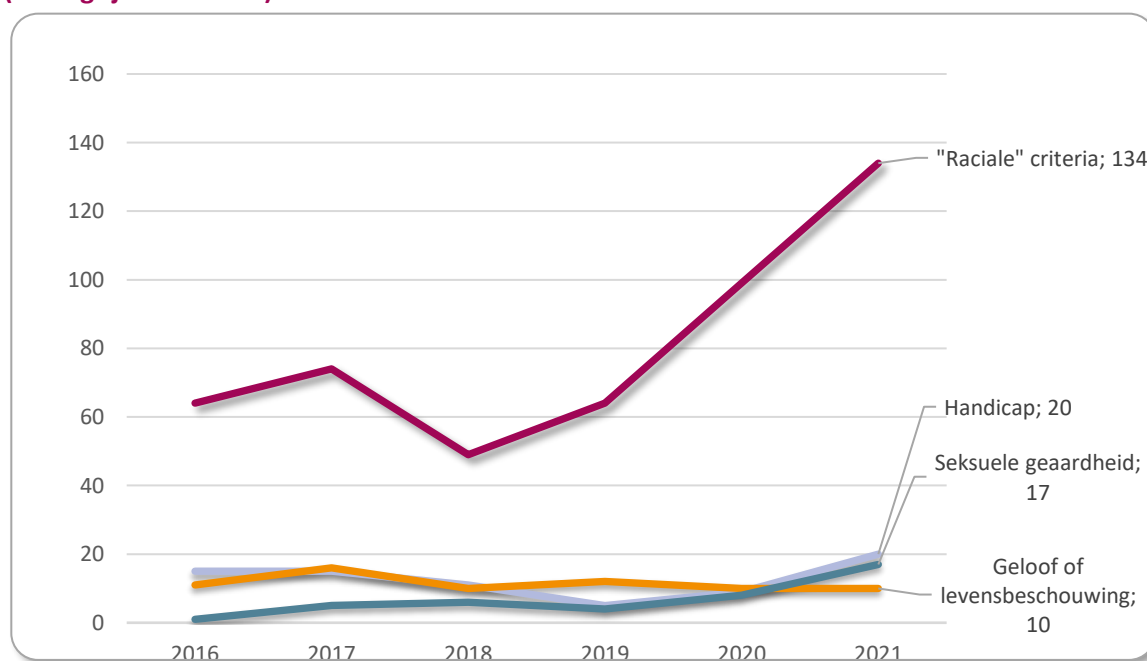
	2016	2017	2018	2019	2020	2021
'Raciale' criteria	177	195	216	224	244	101
Geloof of levensbeschouwing	158	126	114	100	97	48
Seksuele geaardheid	30	18	31	34	24	22
Gezondheidstoestand	2	2	3	2	6	37
Andere criteria (bevoegd)	17	39	48	59	52	33
Totaal	384	380	412	419	423	241

Grafiek 52: nieuwe dossiers media/internet in 2021 – per type medium (n = 205)**Grafiek 53: nieuwe dossiers in 2021 – details internet (n = 154)**

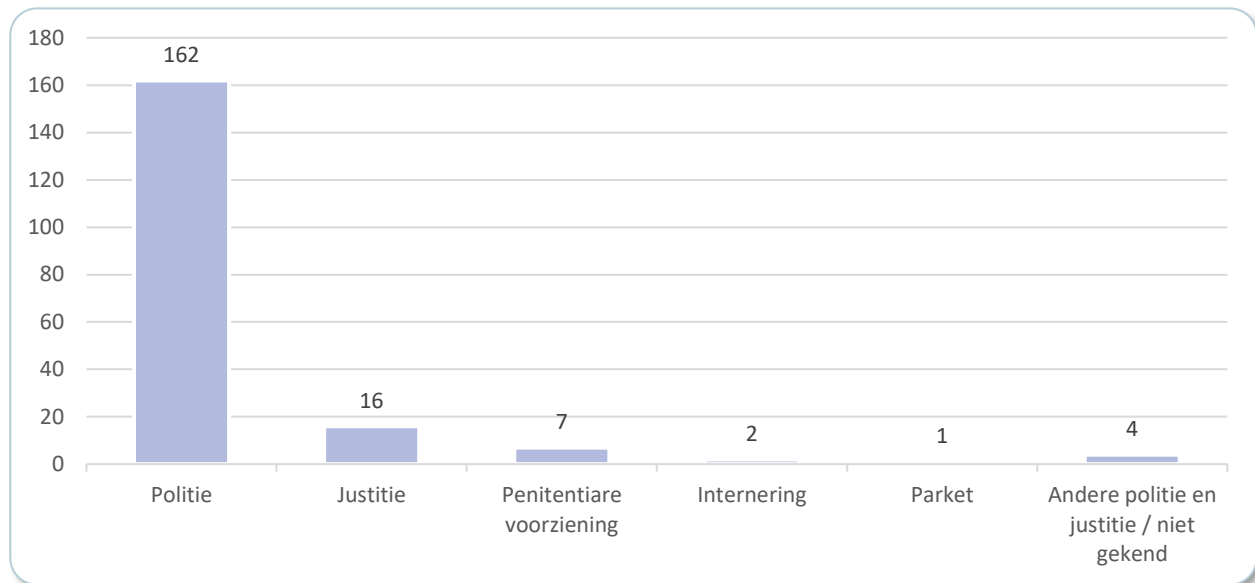
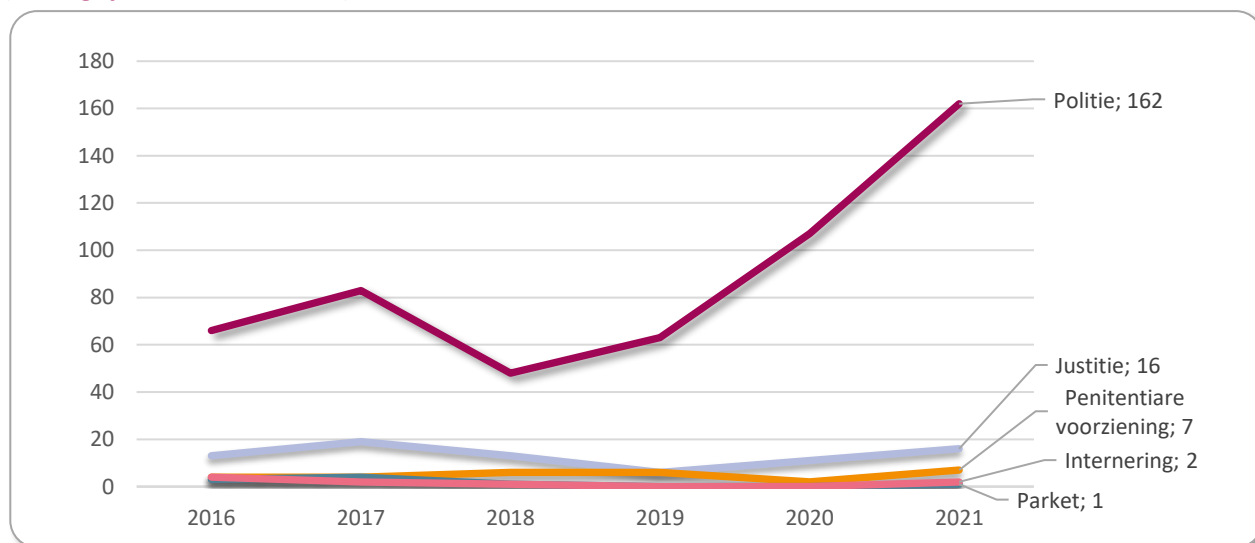
5.6 Politie en justitie: 192 dossiers

In 2021 opende Unia 192 dossiers in het domein politie en justitie. Ze vormen 8,1% van het totale aantal geopende dossiers. Dat is een toename van bijna 98% in vergelijking met het gemiddelde van de afgelopen vijf jaar en van 54,8% ten opzichte van 2020.

84,4% van die dossiers gaat over de politie. We zien al twee jaar een aanzienlijke stijging van het aantal dossiers hier, met in 2021 55 dossiers meer dan in 2020. 8,3% van de dossiers gaat over justitie en 3,6% over detentieplaatsen. 63,5% van de dossiers houdt verband met 'raciale' criteria, 9,5% met handicap en 8,1% met seksuele geaardheid. Dit jaar is er een opvallende stijging in de drie groepen criteria (respectievelijk +35%, +122% en +113%) in vergelijking met de cijfers van 2020.

Grafiek 54: nieuwe dossiers politie en justitie in 2021 – per discriminatiecriterium (n = 211)**Grafiek 55: evolutie van het aantal dossiers politie en justitie sinds 2016 – per discriminatiecriterium (belangrijkste criteria)****Details**

	2016	2017	2018	2019	2020	2021
'Raciale' criteria	64	74	49	64	99	134
Handicap	15	15	11	5	9	20
Geloof of levensbeschouwing	11	16	10	12	10	10
Seksuele geaardheid	1	5	6	4	8	17
Andere criteria (bevoegd)	7	8	2	4	9	30
Totaal	98	118	78	89	135	211

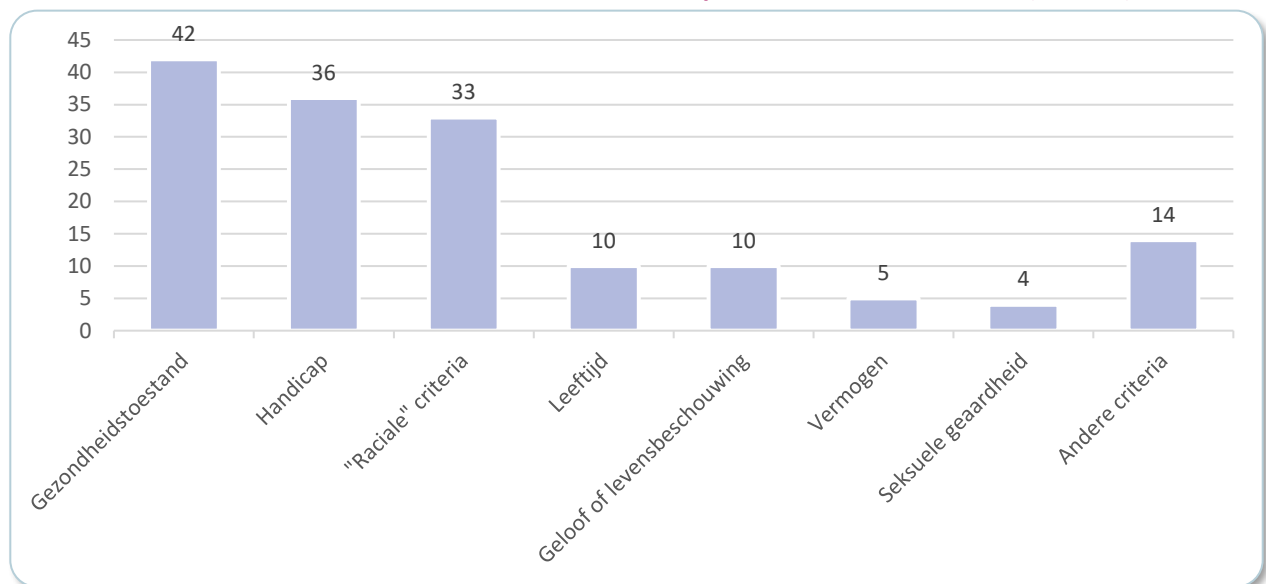
Grafiek 56: nieuwe dossiers politie en justitie in 2021 (n = 192)**Grafiek 57: evolutie van het aantal dossiers politie en justitie sinds 2016 – per subdomein (belangrijkste subdomeinen)****Details**

	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Politie	66	83	48	63	107	162
Justitie	13	19	13	6	11	16
Penitentiare voorziening	4	4	6	6	2	7
Parket	3	4	1	0	0	1
Internering	4	2	1	0	0	2
Andere	1	5	3	6	4	4
Totaal	91	117	72	81	124	192

5.7 Diverse activiteiten¹¹: 124 dossiers

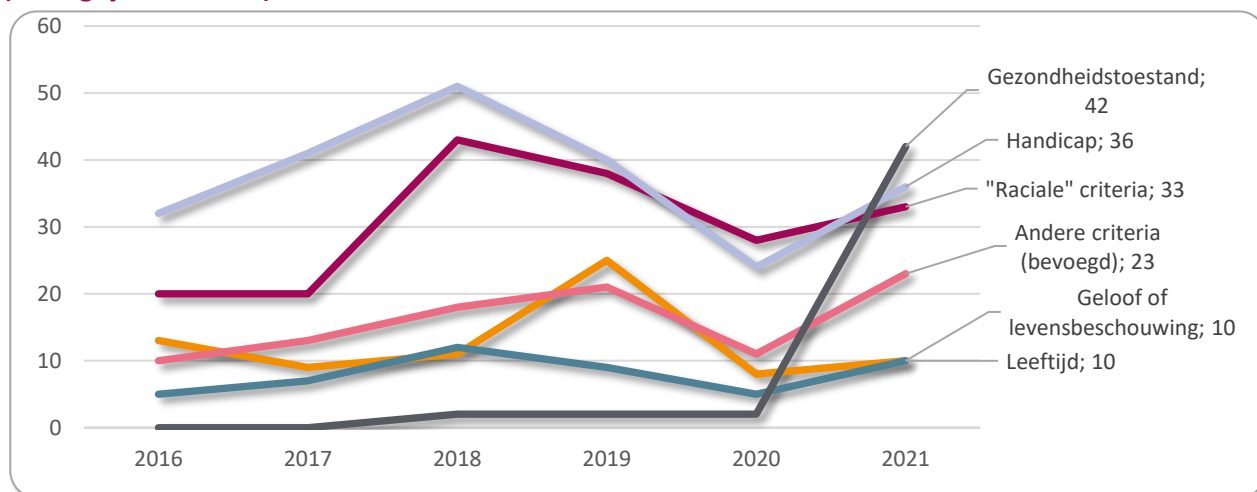
In 2021 opende Unia 124 dossiers in het domein diverse activiteiten (5,2% van alle dossiers). Dat is een stijging van 63,2% in vergelijking met 2020 en van 23,8% in vergelijking met het gemiddelde van de afgelopen vijf jaar. Het criterium gezondheidstoestand staat dit jaar bovenaan in de dossiers (27,3%). Die predominantie is opnieuw te verklaren door de dossiers over de maatregelen die te maken hebben met de aanpak van de pandemie en dan vooral met de vaccinatie en het Covid Safe Ticket. Daarna komt het criterium handicap (23,4%), gevolgd door de 'raciale' criteria (21,4%). Het gaat vooral om dossiers die verband houden met socioculturele en sportactiviteiten (72,6%).

Grafiek 58: nieuwe dossiers diverse activiteiten in 2021 – per discriminatiecriterium (n = 154)

¹¹ Het domein 'diverse activiteiten' gaat over socioculturele of sportactiviteiten, activiteiten voor jongeren, publieke events of diverse attracties. Ook politieke of economische activiteiten behoren tot dit domein.

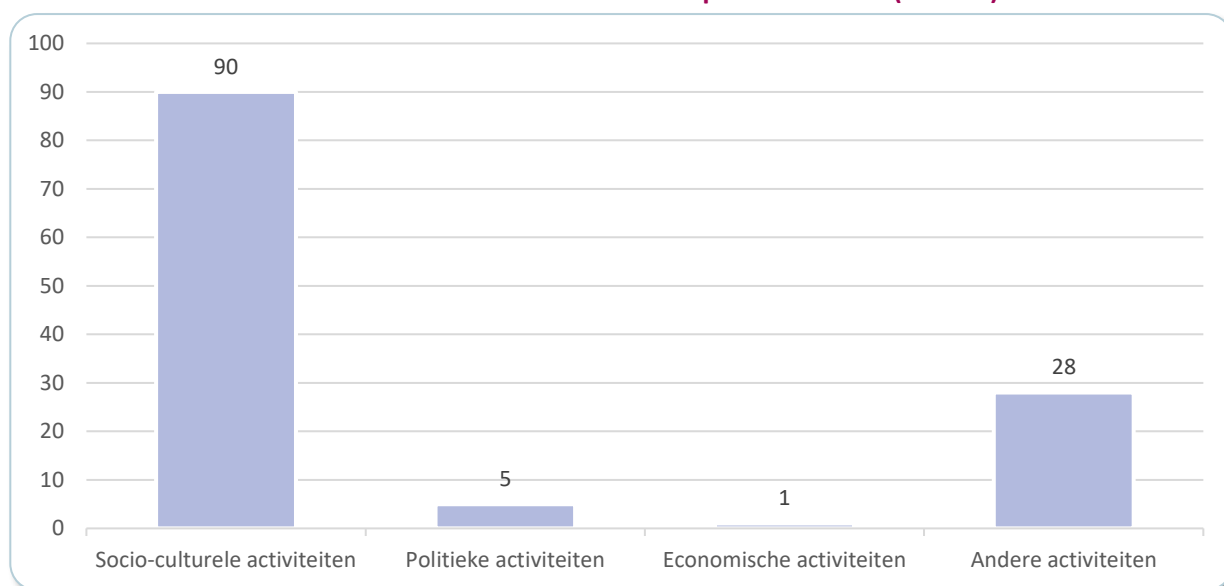
Grafiek 59: evolutie van het aantal dossiers diverse activiteiten sinds 2016 – per discriminatiecriterium (belangrijkste criteria)

Details

	2016	2017	2018	2019	2020	2021
'Raciale' criteria	20	20	43	38	28	33
Handicap	32	41	51	40	24	36
Geloof of levensbeschouwing	13	9	11	25	8	10
Leeftijd	5	7	12	9	5	10
Gezondheidstoestand	0	0	2	2	2	42
Andere criteria (bevoegd)	10	13	18	21	11	23
Totaal	80	90	137	135	78	154

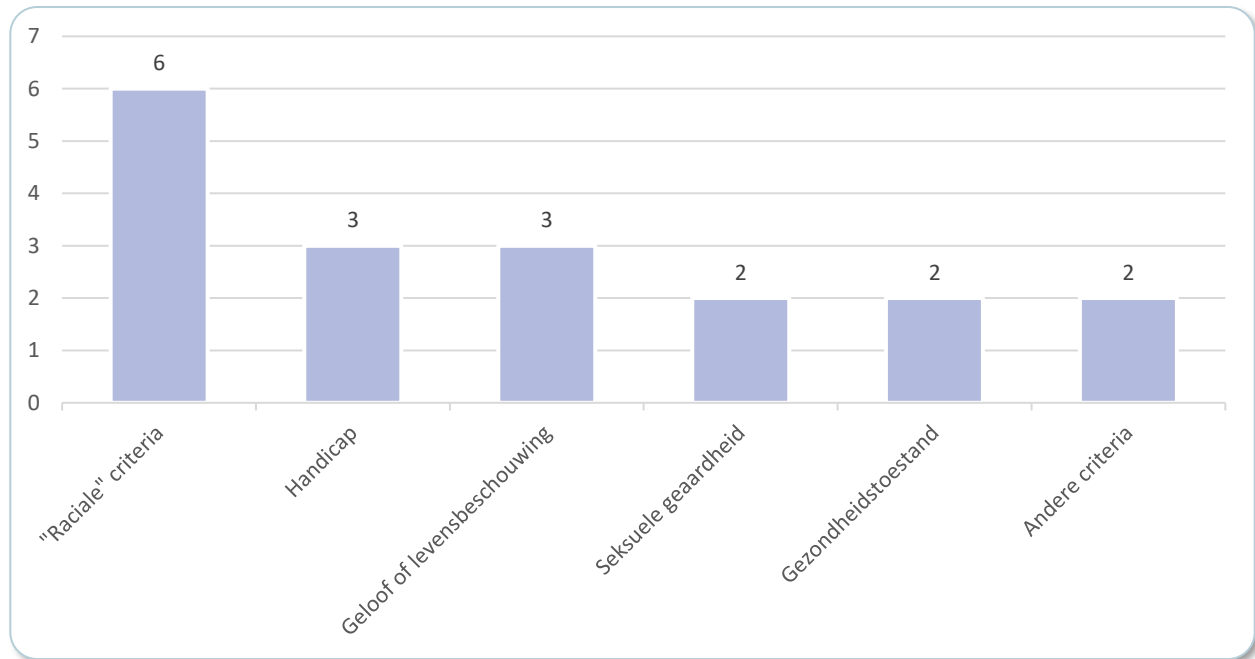
Grafiek 60: nieuwe dossiers diverse activiteiten in 2021 – per subdomein (n = 124)

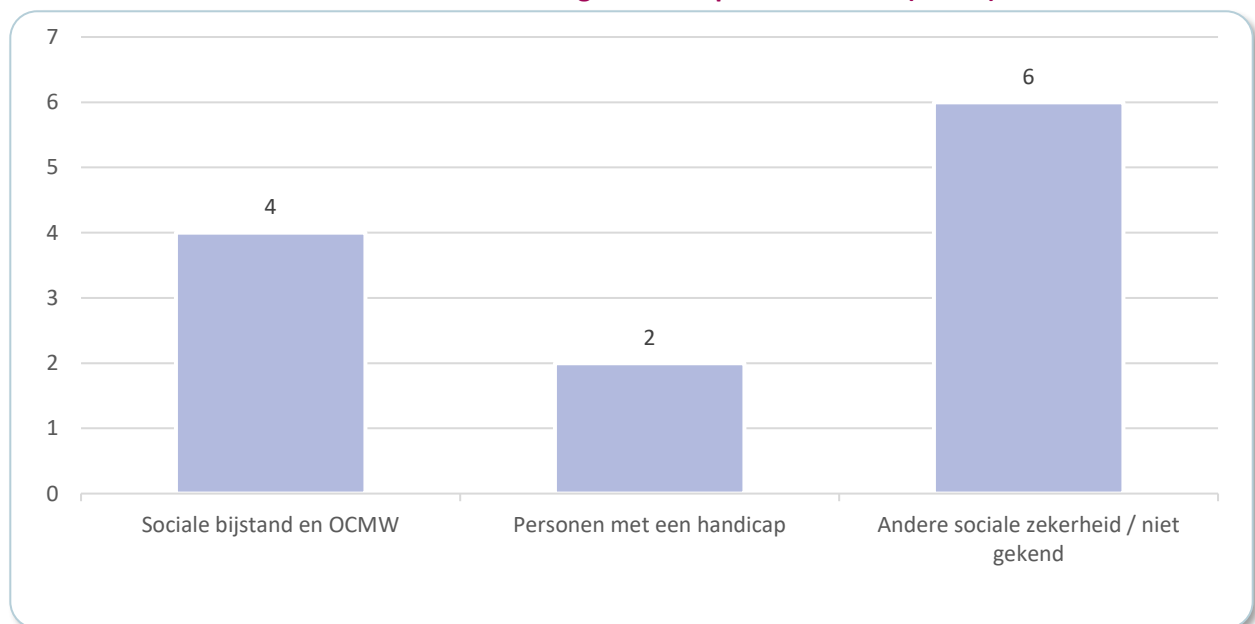
5.8 Sociale bescherming: 12 dossiers

In 2021 opende Unia slechts 12 nieuwe dossiers in verband met sociale bescherming (goed voor 0,5% van alle dossiers). De helft van die dossiers gaat over 'raciale' criteria, gevolgd door handicap en geloof of levensbeschouwing.

Grafiek 61: nieuwe dossiers sociale bescherming in 2021 – per discriminatiecriterium (n = 18)

Grafiek 62: nieuwe dossiers sociale bescherming in 2021 – per subdomein (n = 12)

6 Analyse nieuwe dossiers per discriminatiecriterium

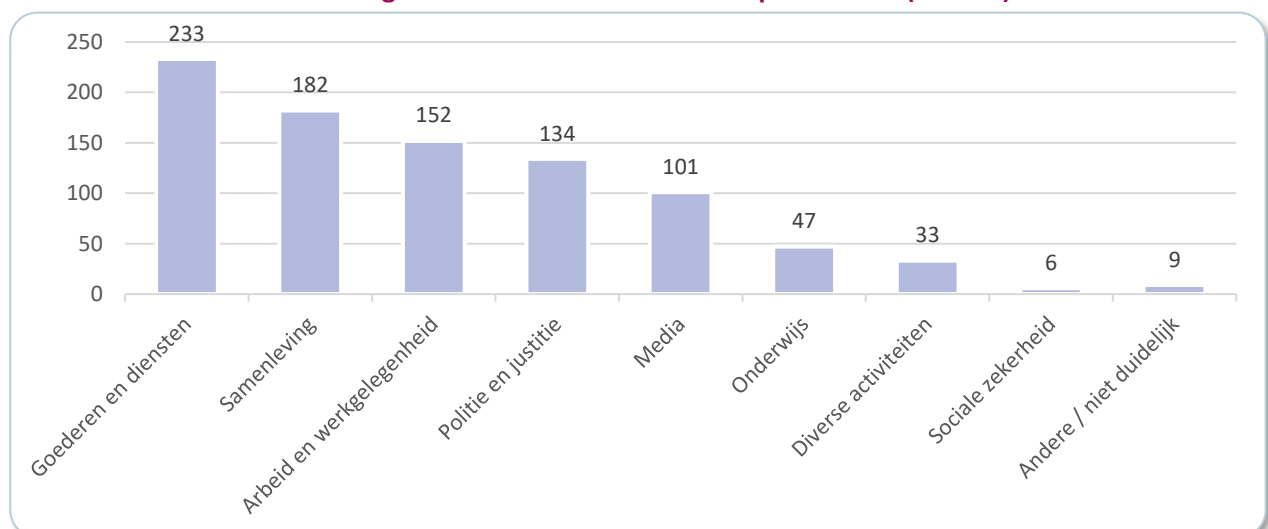
6.1 'Raciale' criteria: 897 dossiers

Unia opende 897 dossiers in verband met 'raciale' criteria in 2021, of 32,4% van al onze dossiers. In vergelijking met het gemiddelde van de afgelopen vijf jaar zien we een stijging van 5,5%. In vergelijking met 2020 echter is het aantal dossiers over die criteria met 6,2% gedaald. De voornaamste domeinen waarvan sprake zijn goederen en diensten (26%), samenleving (20,3%) en werk (16,9% van de dossiers).

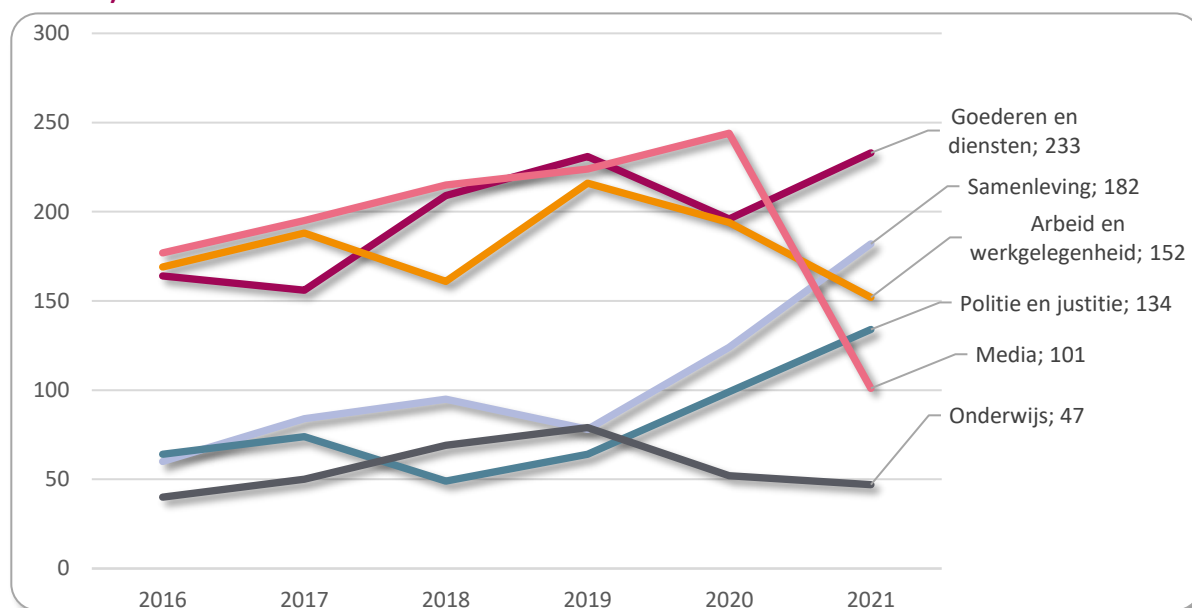
Vergeleken met 2020 zien we dit jaar een belangrijke daling van het aantal dossiers op basis van 'raciale' criteria in het domein media (11,3%), dat vorig jaar op de eerste plaats stond. Dit jaar zien we voor dit criterium de meeste dossiers in het domein goederen en diensten. Het gaat dan vooral om dossiers die te maken hebben met huisvesting (51,1%), vooral weigeren van bezoek of verhuur, gevolgd door handelszaken (10,3%) en de financiële sector (9%). Bij het domein samenleving gaat het hoofdzakelijk om situaties die plaatsvinden in de openbare ruimte (46,2%) en burenruzies (44%). Bij werk zijn vooral de relaties met de leidinggevende, de collega's en de klanten aan de orde (45,7% van de situaties). We zien ook veel weigeringen tot aanwerving gelinkt aan dit criterium (18,8% van de dossiers). Gevolgd door ontslagen (15,9%) en feiten in verband met de organisatie van het werk en/of de arbeidsomstandigheden (14,5%).

Als we deze groep criteria kruisen met het type verboden gedrag, zien we een groot aantal dossiers over haatboodschappen: 380 dossiers, waarvan de helft gaat over boodschappen die aanzetten tot haat, discriminatie of raciaal geweld. 220 dossiers op basis van 'raciale' criteria hebben te maken met haatmisdrijven, waarvan de meeste feiten over pesterijen gaan (78,6%). Tot slot openden we 34 dossiers voor slagen en verwondingen op basis van een racistisch motief in 2021.

Grafiek 63: nieuwe dossiers volgens 'raciale' criteria in 2021 – per domein (n = 956)

Grafiek 64: evolutie van het aantal dossiers 'raciale' criteria sinds 2016 – per domein (belangrijkste sectoren)

Details

	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Goederen en diensten	164	156	209	231	196	233
Samenleving	60	84	95	78	124	182
Arbeid en werkgelegenheid	169	188	161	216	194	152
Politie en justitie	64	74	49	64	99	134
Media	177	195	215	224	244	101
Onderwijs	40	50	69	79	52	47
Diverse activiteiten	20	20	43	38	28	33
Andere/niet duidelijk	2	5	19	13	16	9
Sociale bescherming	2	10	5	8	3	6
Totaal	698	782	865	951	956	897

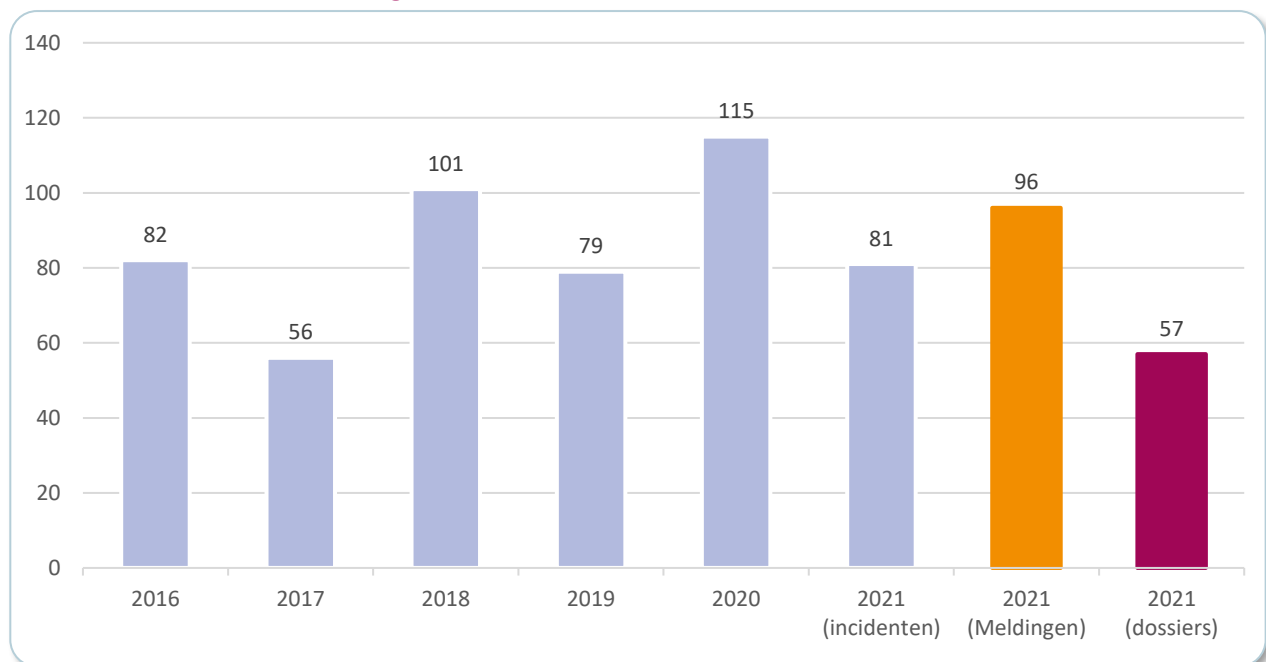
6.1.1 Antisemitisme en negationisme¹²

In 2021 waren er in totaal 81 incidenten die te maken hadden met antisemitisme of negationisme. Dat is een daling van 29,6% in vergelijking met 2020 en van 6,5% ten opzichte van het gemiddelde van de afgelopen vijf jaar.

Uit de analyse van de dossiers die we in 2021 openden (n = 57) blijkt dat iets minder dan de helft te maken heeft met haatuitlatingen of -boodschappen in het domein media, vooral op de sociale media (49,1%). Dan komen de domeinen samenleving (28,1%), in het bijzonder situaties in de openbare ruimte, en tot slot werk (8,8%).

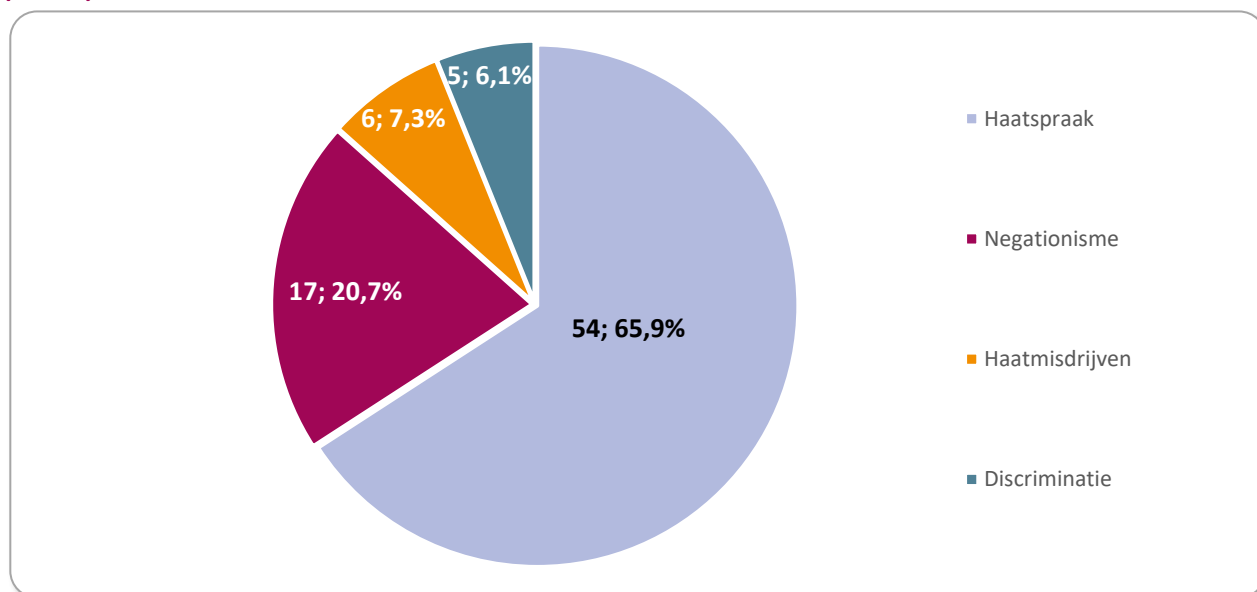
65,9% van de gemelde gedragingen in de dossiers die we in 2021 hebben afgesloten heeft te maken met haatboodschappen (vooral uitlatingen die aanzetten tot haat, geweld of discriminatie) en 7,3% met haatmisdrijven (pesterijen, slagen en verwondingen, beschadigingen enz.). 20,7% van de dossiers hebben betrekking op negationistische boodschappen (een toename tegenover 2020) die, in de meldingen die we kregen, de genocide op de Joden door het naziregime ontkennen, bagatelliseren, proberen te rechtvaardigen of goedkeuren. Directe of indirecte discriminatie zien we in 6,1% van de feiten.

Grafiek 65: antisemitisme en negationisme: evolutie van het totale aantal incidenten sinds 2016

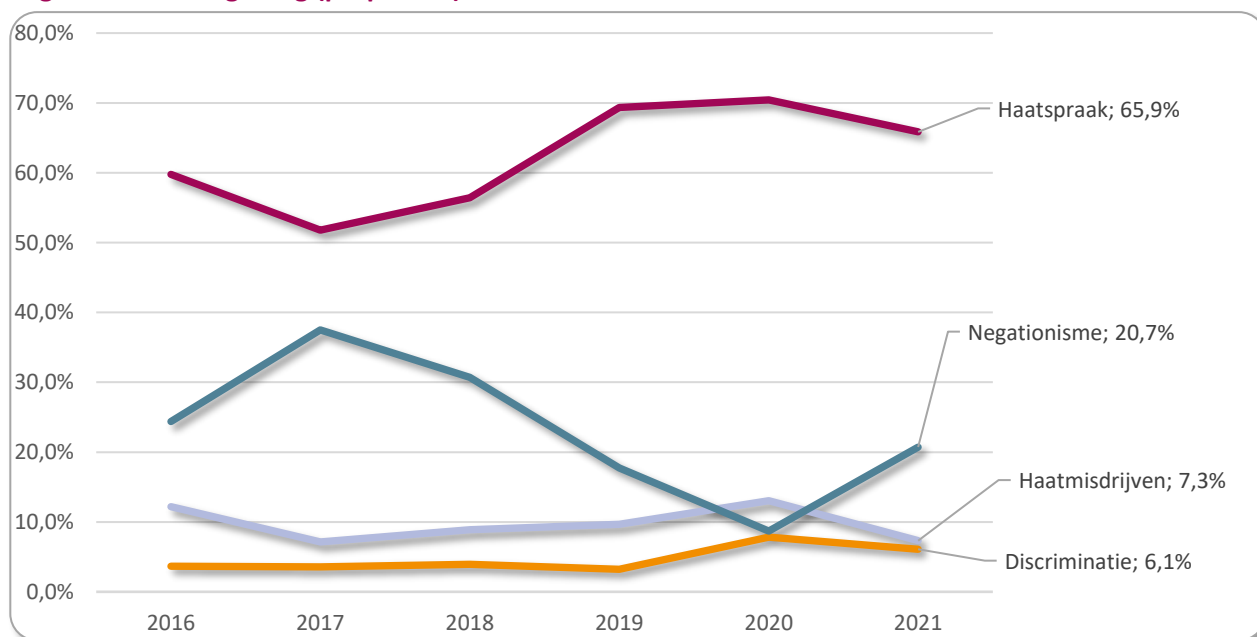

¹² In de cijfers die we hier voorstellen, zijn de feiten opgenomen die betrekking hebben op de criteria Joodse afkomst of geloof gelinkt aan het jodendom evenals situaties die te maken hebben met negationistische uitlatingen of boodschappen. Voor de nauwkeurigheid werken we vanaf 2021 met **drie types gegevens**: (1) net zoals de voorbije jaren tellen we de 'incidenten' (n = 81): dat zijn alle meldingen die we bij Unia hebben ontvangen, na aftrek van de meervoudige meldingen (hiervoor rekenen we één enkel geval voor eenzelfde feit dat door verschillende personen werd gemeld), (2) het totale aantal meldingen (inclusief de meervoudige meldingen, n = 96) en (3) het aantal dossiers dat we in de volgende grafieken meer in detail analyseren (n = 57). Door deze gewijzigde voorstelling blijven we coherent met de analyse voor de andere criteria in dit hoofdstuk.

Grafiek 66: antisemitisme en negationisme: afgesloten dossiers¹³ in 2021 – volgens verboden gedrag (n = 82)¹⁴

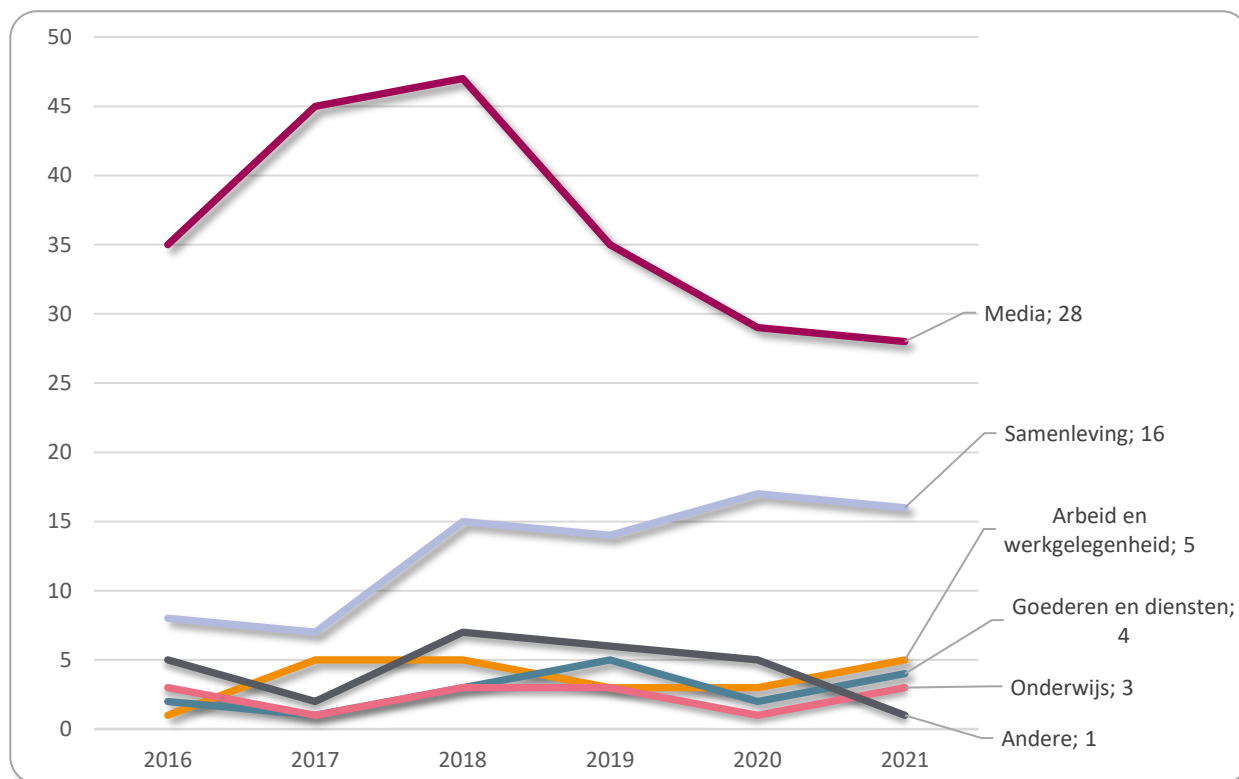
Grafiek 67: antisemitisme en negationisme: evolutie van het aantal afgesloten dossiers sinds 2016 – volgens verboden gedrag (proporties)

¹³ Hier stellen we de afgesloten dossiers in het betrokken jaar voor (n = 82 voor 2021), het aantal wijkt dus af van het aantal geopende dossiers tijdens het jaar (n = 57 voor 2021) dat we in grafiek 68 gebruiken. Een in 2021 geopend dossier kan bijvoorbeeld het volgende jaar worden afgesloten.

¹⁴ Zie ook hoofdstuk 7. Verboden gedrag voor een vergelijkende analyse.

Grafiek 68: antisemitisme en negationisme: evolutie van het aantal geopende dossiers sinds 2016 – per domein

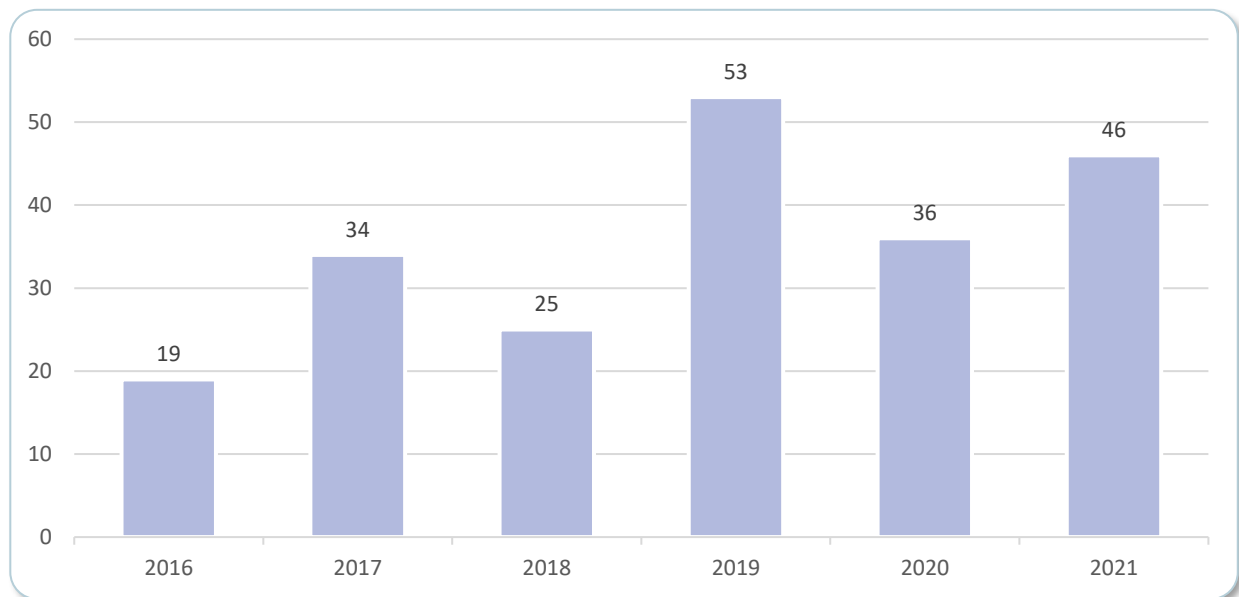
Details

	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Media	35	45	47	35	29	28
Samenleving	8	7	15	14	17	16
Arbeid en werkgelegenheid	1	5	5	3	3	5
Goederen en diensten	2	1	3	5	2	4
Diverse activiteiten	3	1	4	5	2	1
Onderwijs	3	1	3	3	1	3
Politie en justitie	2	1	2	1	2	
Andere/niet duidelijk			1		1	
Totaal	54	61	80	66	57	57

6.1.2 Roma en woonwagenbewoners

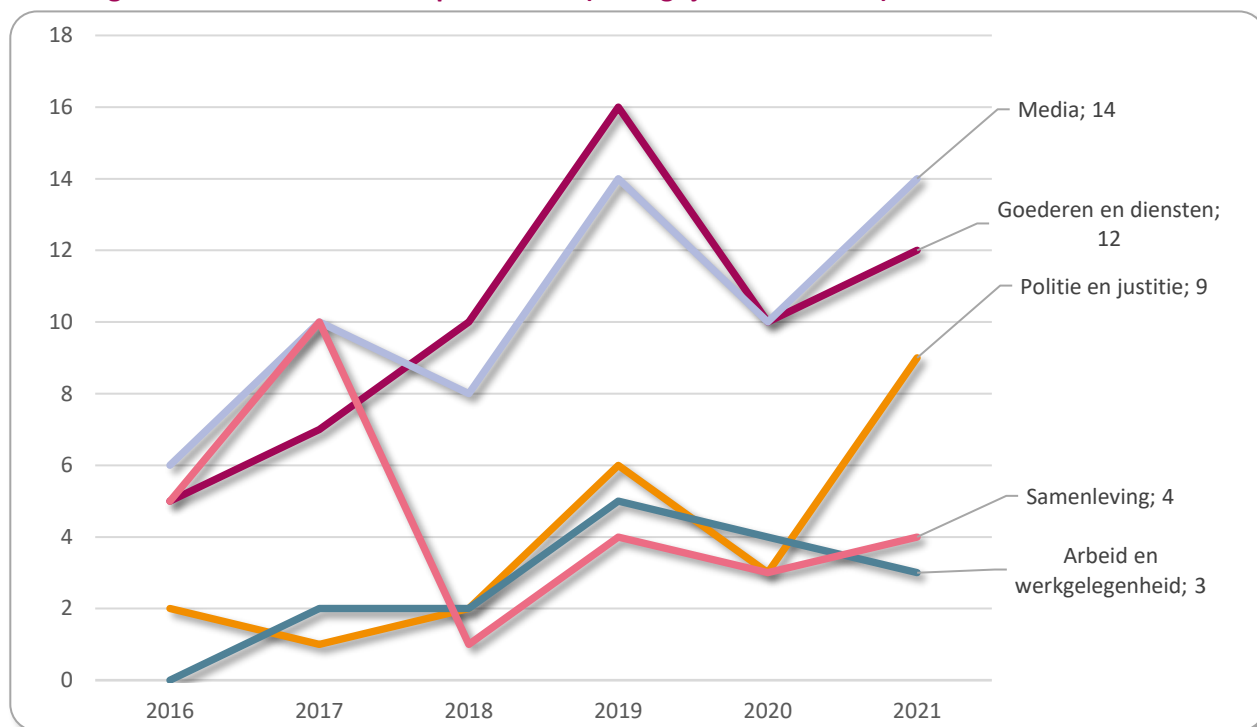
In 2021 waren er 46 meldingen¹⁵ van discriminatie tegenover Roma/woonwagenbewoners. Dat is een stijging van 27,8% ten opzichte van het jaar daarvoor. Vergeleken met het gemiddelde van de afgelopen vijf jaar vertonen de cijfers ook een stijgende lijn, met een verschil van +37,7%.

Grafiek 69: evolutie van de incidenten die verband houden met de discriminatie van Roma en woonwagenbewoners sinds 2016

¹⁵ In deze en de volgende grafiek stellen we de cijfers voor van alle meldingen die we bij Unia ontvingen en niet enkel de dossiers. Door het lage aantal geopende dossiers over Roma en woonwagenbewoners zou de vergelijking van de absolute cijfers van het ene jaar met het andere statistisch gezien weinig betekenisvol zijn. We weten bovendien dat onze cijfers een onderschatting zijn van de reële discriminatie waarmee dit deel van de bevolking te maken krijgt. Uit studies is gebleken dat er maar heel weinig feiten van discriminatie die Roma en woonwagenbewoners meemaken worden gemeld aan de autoriteiten of bevoegde instanties ([European Union Agency for Fundamental Rights, 2020](#)).

Grafiek 70: evolutie van de incidenten die verband houden met de discriminatie van Roma en woonwagenbewoners sinds 2016 – per domein (belangrijkste domeinen)

Details

	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Goederen en diensten	5	7	10	16	10	12
Media	6	10	8	14	10	14
Politie en justitie	2	1	2	6	3	9
Arbeid en werkgelegenheid	0	2	2	5	4	3
Samenleving	5	10	1	4	3	4
Diverse activiteiten	1	2	0	3	0	0
Andere/niet duidelijk	0	0	2	3	4	2
Sociale bescherming	0	1	0	1	0	0
Onderwijs	0	1	0	1	2	2
Totaal	19	34	25	53	36	46

6.2 Handicap: 538 dossiers

In 2021 opende Unia 538 nieuwe dossiers in verband met het criterium handicap, dat betekent 19,4% van het totale aantal nieuwe dossiers. Dat is een stijging van 3,7% in vergelijking met 2020, hoewel we een lichte daling van 1,8% vaststellen in vergelijking met de afgelopen vijf jaar. De drie voornaamste domeinen zijn goederen en diensten (34,8%), werk (30,5%) en onderwijs (18,4%). Het aantal geopende meldingen in de domeinen goederen en diensten en werk blijven stabiel tegenover 2020 maar die cijfers vertonen een stijgende lijn als we het gemiddelde van de afgelopen vijf jaar bekijken (+10,8% en +9,9%). In onderwijs zien we een stijging van 10% in vergelijking met het jaar daarvoor, maar een daling van 25,1% ten opzichte van de afgelopen vijf jaar. In de dossiers op basis van handicap in het domein 'politie en justitie' was er in 2021 een fikse stijging met 20 dossiers, dat is goed voor een verschil van +122,2% in vergelijking met 2020.

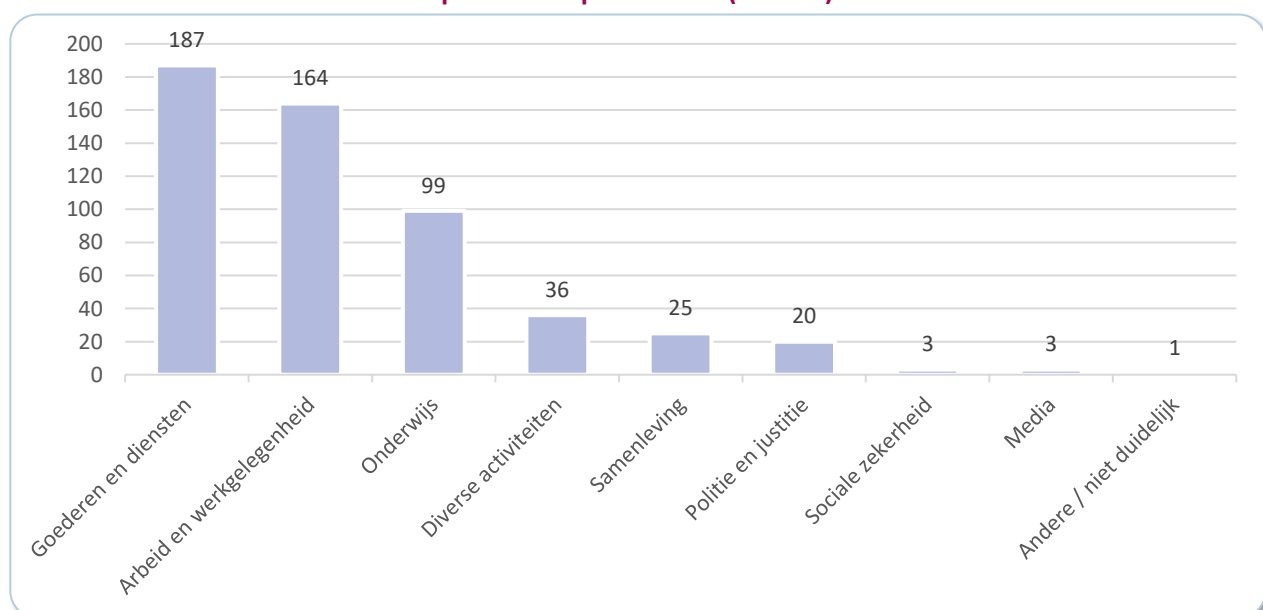
In de sector goederen en diensten komt toegang tot huisvesting het meeste aan bod met 41 geopende dossiers in 2021, gevolgd door toegang tot gezondheidszorg (36 dossiers) en tot handelszaken (34 dossiers).

Voor werk gaat het merendeel van de dossiers over arbeidsomstandigheden en organisatie van het werk (34,1%), ontslagen (23,8%) en tot slot aanwerving (16,5%).

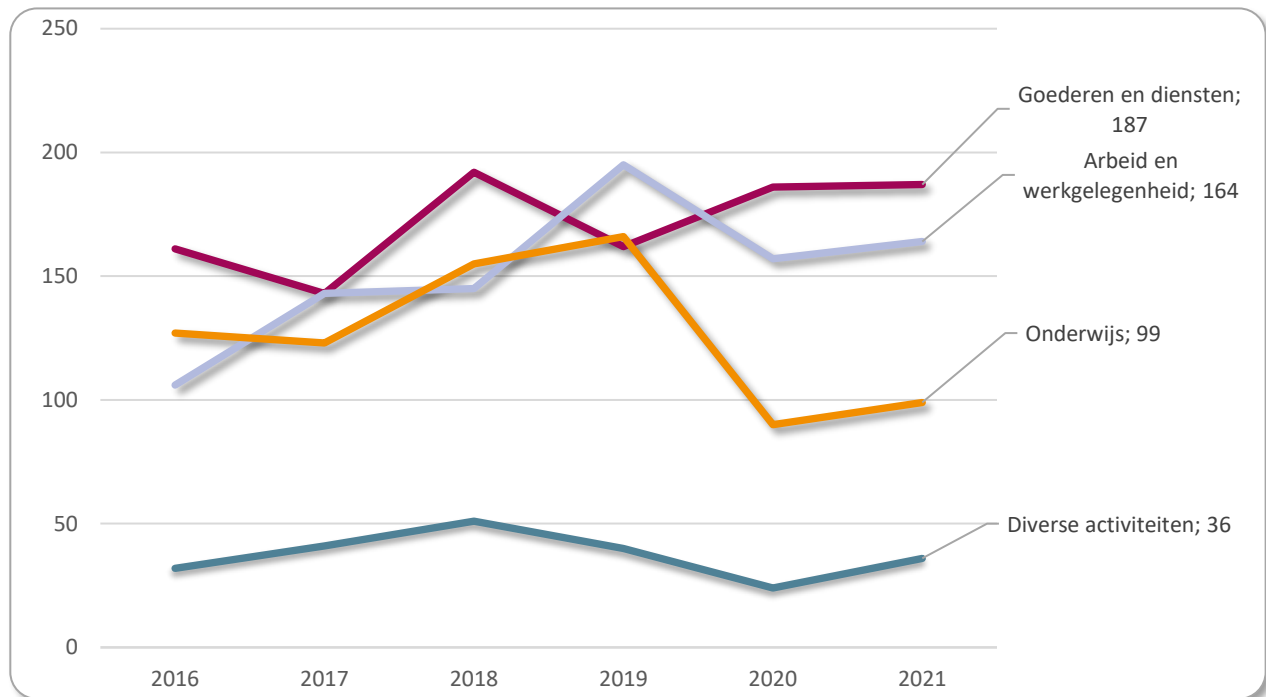
Wat onderwijs betreft opende Unia vooral dossiers gelinkt aan pedagogische ondersteuning en aanpassingen (54,5%). Daarna komen de situaties in verband met examens en resultaten (9,1%) en relaties tussen leerling en school (8,1%). In die drie categorieën gaat het in de meeste gevallen over feiten die te maken hebben met redelijke aanpassingen voor leerlingen of studenten met specifieke behoeften.

De voornaamste handicaps hier zijn de fysieke handicaps (27,3%), gevolgd door visuele of auditieve zintuiglijke beperkingen (14,1%) en autismespectrumstoornissen (10,6%). Afhankelijk van de sector vallen enkele bijzonderheden op. Voor goederen en diensten gaat meer dan een derde van de dossiers over fysieke toegankelijkheid (36,9%). Voor werk is dat 20,7%. In het domein onderwijs heeft een derde van de dossiers dan weer te maken met leer- of aandachtstoornissen en 21,2% met autismespectrumstoornissen.

Grafiek 71: nieuwe dossiers handicap in 2021 – per domein (n = 538)

Grafiek 72: evolutie van het aantal dossiers handicap sinds 2016 – per domein (belangrijkste domeinen)

Details

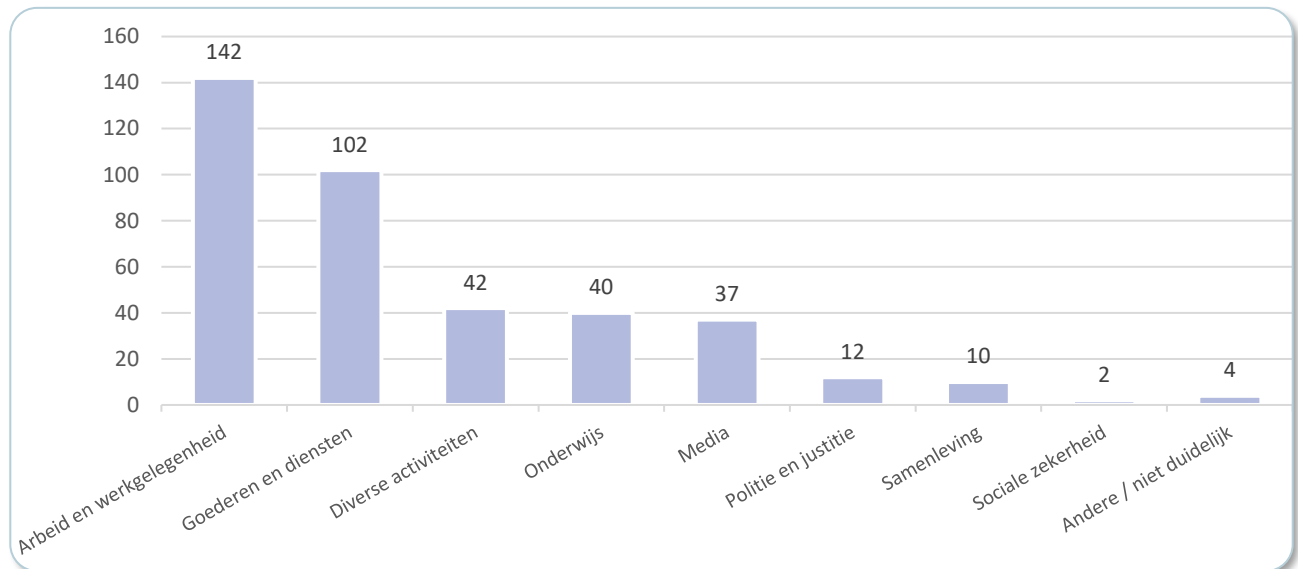
	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Goederen en diensten	161	143	192	162	186	187
Arbeid en werkgelegenheid	106	143	145	195	157	164
Onderwijs	127	123	155	166	90	99
Sociale bescherming	17	18	11	14	9	3
Diverse activiteiten	32	41	51	40	24	36
Politie en justitie	15	15	11	5	9	20
Samenleving	15	22	25	14	32	25
Media	9	9	6	7	7	3
Andere/niet duidelijk	5	2	8	11	5	1
Totaal	487	516	604	614	519	538

6.3 Gezondheidstoestand: 391 dossiers

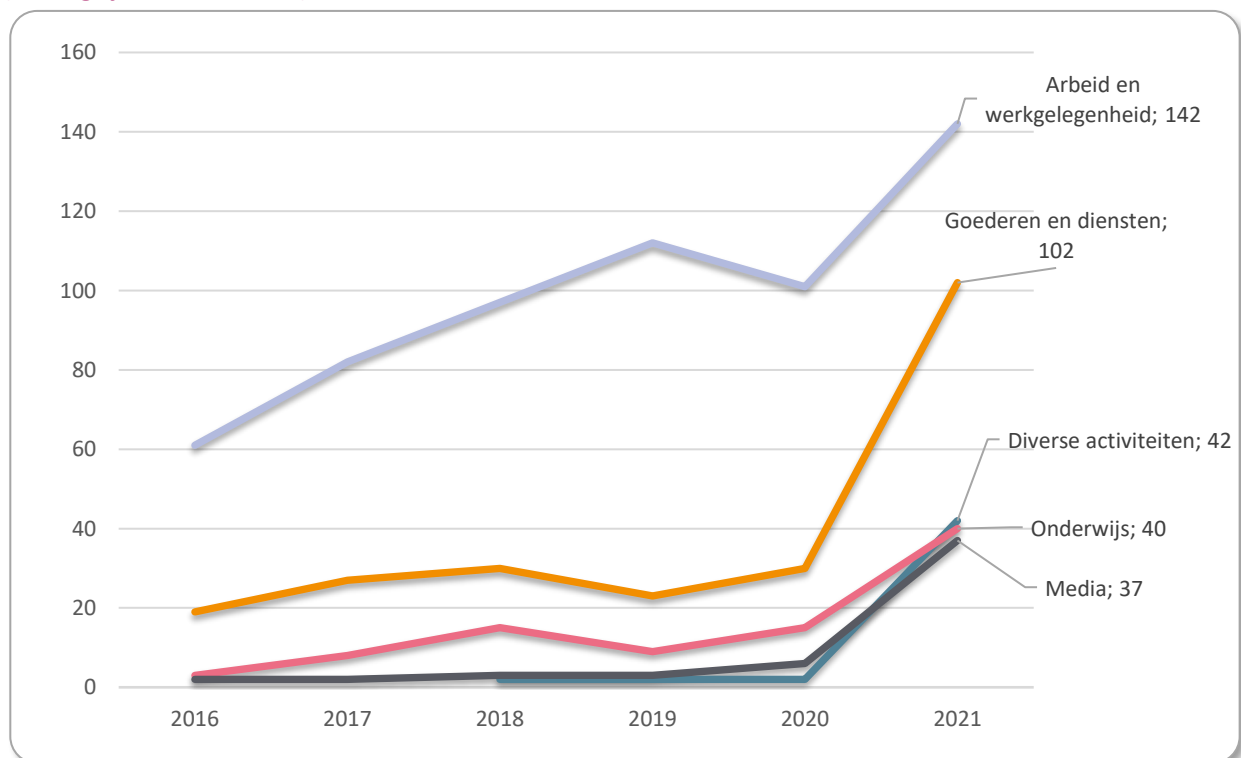
In 2021 opende Unia 391 dossiers in verband met het criterium gezondheidstoestand. Dat is een aanzienlijke stijging in vergelijking met de vorige jaren (+141,4% tegenover 2020 en +182,9% tegenover het gemiddelde van de afgelopen vijf jaar). In 2021 is gezondheidstoestand het derde criterium waarvoor we werden gecontacteerd (14,1% van de dossiers). Die spectaculaire stijging is te verklaren door de gezondheids crisis en het grote aantal geopende dossiers over de vaccinatiestatus of het Covid Safe Ticket. 62,1% van die dossiers houdt verband met de COVID-19-maatregelen.

De dossiers over gezondheidstoestand hebben meestal te maken met het domein werk (36,3%), gevolgd door goederen en diensten (26,1%), diverse activiteiten (10,7%) en onderwijs (10,2%). In 32,4% van de dossiers over werk werd Unia gecontacteerd na een ontslag (bijvoorbeeld voor frequente afwezigheid door ziekte). 28,2% van de gevallen gaat over de organisatie van het werk of de arbeidsomstandigheden. 50,4% van de werkgerelateerde dossiers heeft betrekking op de fysieke toestand (ziekte, ongeval...) en 12% op psychische aandoeningen.

Grafiek 73: nieuwe dossiers gezondheidstoestand in 2021 – per domein (n = 391)

Grafiek 74: evolutie van het aantal dossiers over gezondheidstoestand sinds 2016 – per domein (belangrijkste domeinen)

Details

	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Arbeid en werkgelegenheid	61	82	97	112	101	142
Goederen en diensten	19	27	30	23	30	102
Diverse activiteiten	2		2	2	2	42
Onderwijs	3	8	15	9	15	40
Media	2	2	3	3	6	37
Politie en justitie	4	4		1	1	12
Samenleving		5	3	1	3	10
Andere			1		2	4
Sociale bescherming	3	5	2	5	2	2
Totaal	94	133	153	156	162	391

6.4 Geloof of levensbeschouwing: 243 dossiers

Over dit criterium openden we 243 dossiers in 2021 (8,8% van alle dossiers). Dat is een daling van 6,9% in vergelijking met het vorige jaar, waardoor de algemene trendlijn een knik naar beneden vertoont van 24,7% ten opzichte van het gemiddelde van de afgelopen vijf jaar.

De dossiers op basis van geloof of levensbeschouwing hebben vooral te maken met werk (35%), gevolgd door media (19,8%), in dalende lijn in vergelijking met 2020. Daarna komen onderwijs (14%) en samenleving (9,9%).

De islam is de meest voorkomende godsdienst in de dossiers die we openden (76,5% van de dossiers over geloof of levensbeschouwing).

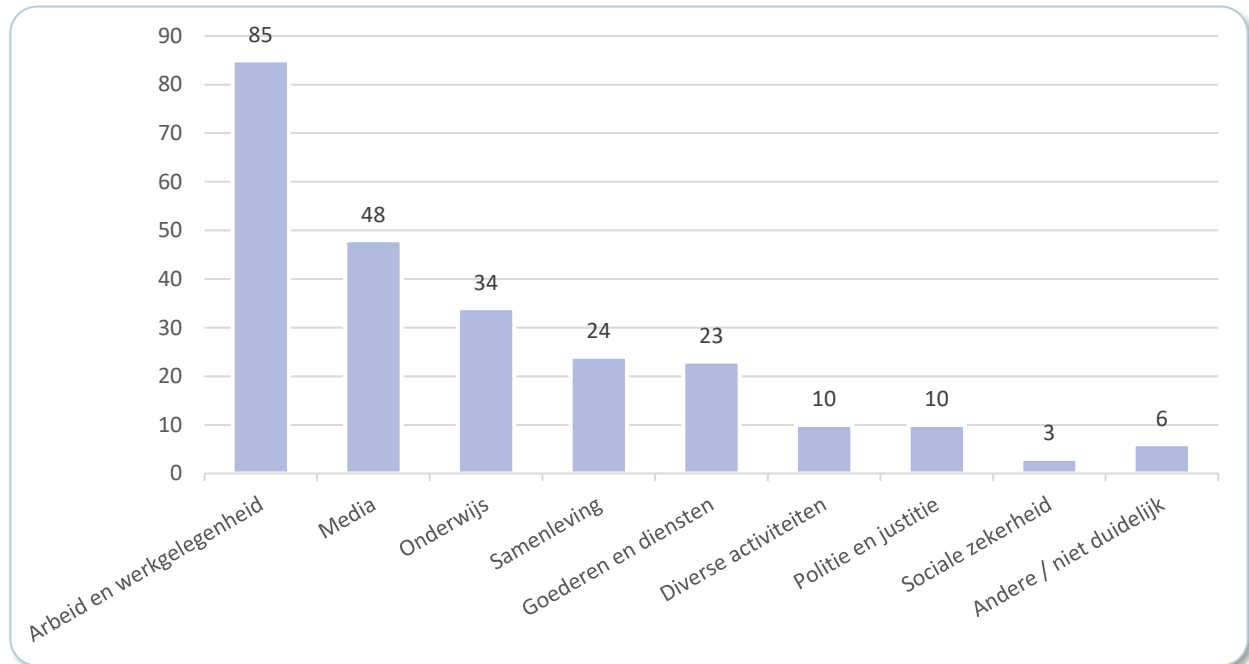
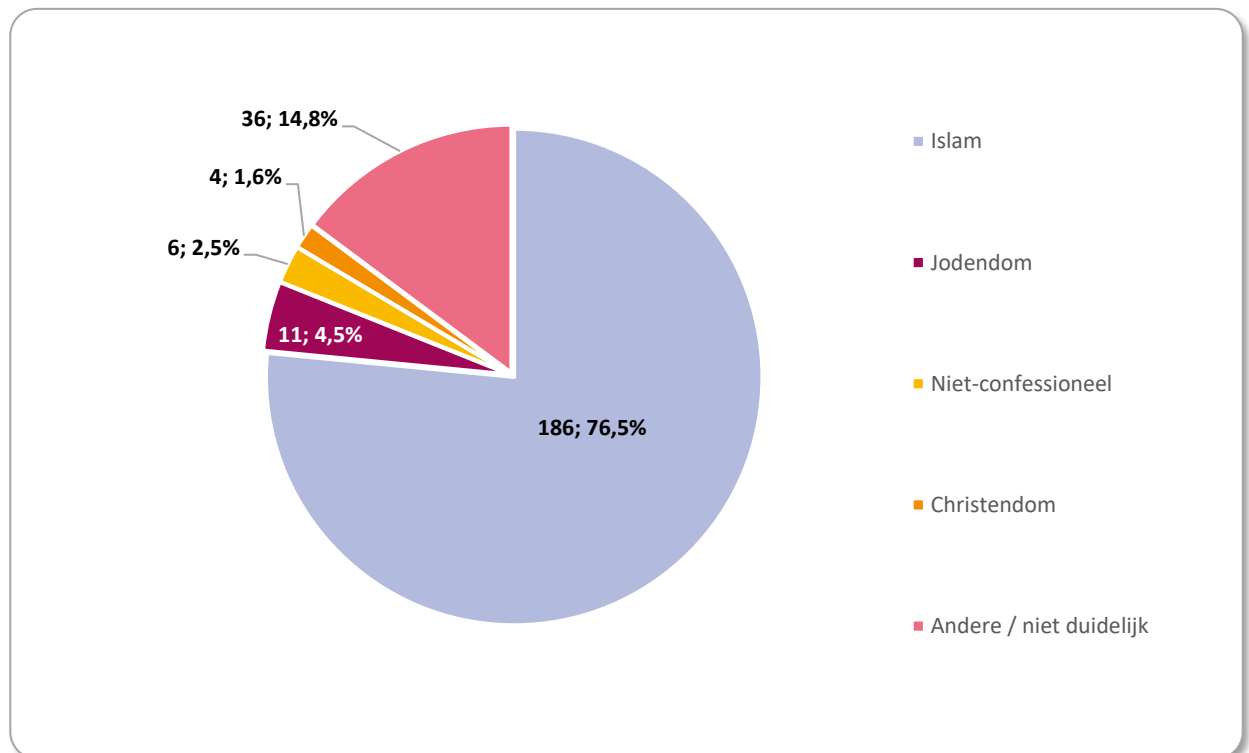
Bij werk is er vooral sprake van toegang tot een job en selectieprocedures (43,5%). Daarna komen de relaties met klanten, collega's of hiërarchie (12,9%) en zaken die te maken hebben met kledingvoorschriften (12,9%). 11,8% van de dossiers gaat over ontslagen.

Bij media werden de gemelde problemen vooral gepost via Facebook (47,9%) of Twitter (12,5%).

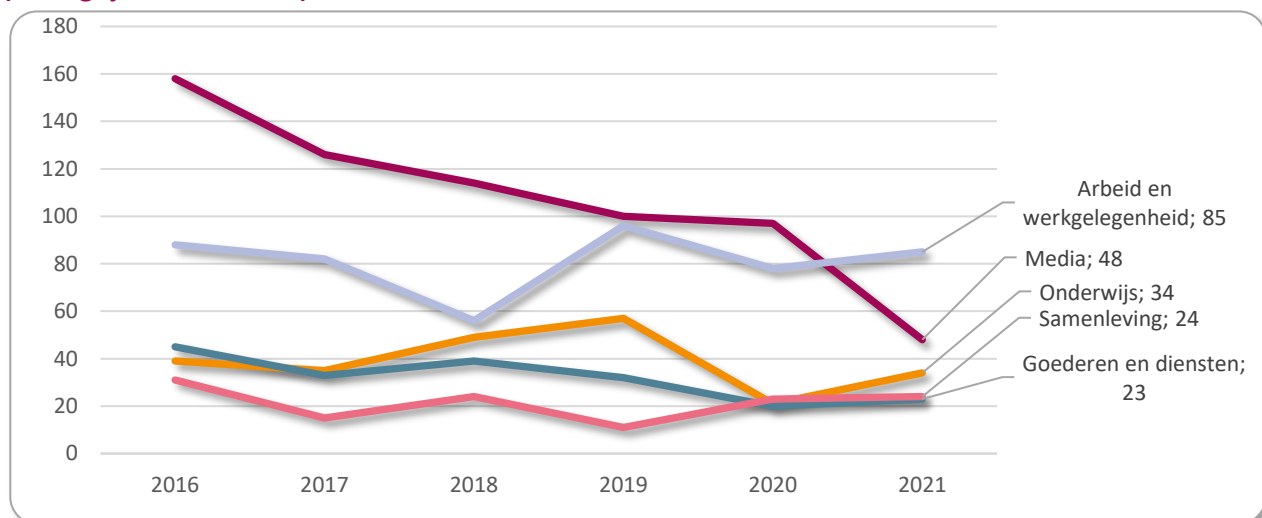
Voor onderwijs hebben de geopende dossiers hoofdzakelijk betrekking op het hoger (32,4%) en middelbaar (32,4%) onderwijs. De meeste dossiers hebben te maken met kledingvoorschriften (35,3%) en dan vooral over de hoofddoek, en ook met de relaties tussen leerling en school (14,7%).

In het domein samenleving gaat het vooral over feiten in de openbare ruimte (62,5%).

Als we enkel naar de dossiers over de islam kijken, dan zijn vrouwen de belangrijkste slachtoffers van dit type discriminatie. Zij vertegenwoordigen 64% van de personen die bij ons aankloppen. 110 dossiers over de islam hebben te maken met religieuze symbolen (hoofddoek, baard...) en 17 met religieuze praktijken (gebed, voeding...).

Grafiek 75: nieuwe dossiers geloof of levensbeschouwing in 2021 – per domein (n = 243)**Grafiek 76: nieuwe dossiers geloof of levensbeschouwing in 2021 – per type geloof (n = 243)**

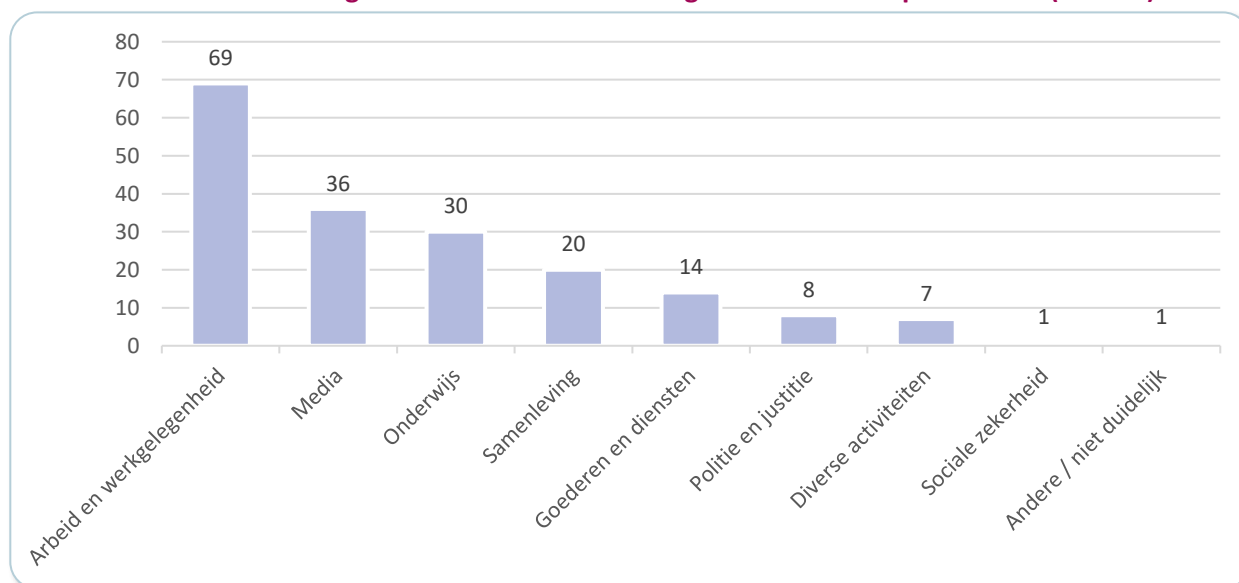
Grafiek 77: evolutie van het aantal dossiers geloof of levensbeschouwing sinds 2016 – per domein (belangrijkste domeinen)

Details

	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Media	158	126	114	100	97	48
Arbeid en werkgelegenheid	88	82	56	96	78	85
Onderwijs	39	35	49	57	21	34
Goederen en diensten	45	33	39	32	20	23
Samenleving	31	15	24	11	23	24
Diverse activiteiten	13	9	11	25	8	10
Politie en justitie	11	16	10	12	10	10
Sociale bescherming	4	3	1	0	2	3
Andere/niet duidelijk	0	0	0	0	2	6
Totaal	389	319	304	333	261	243

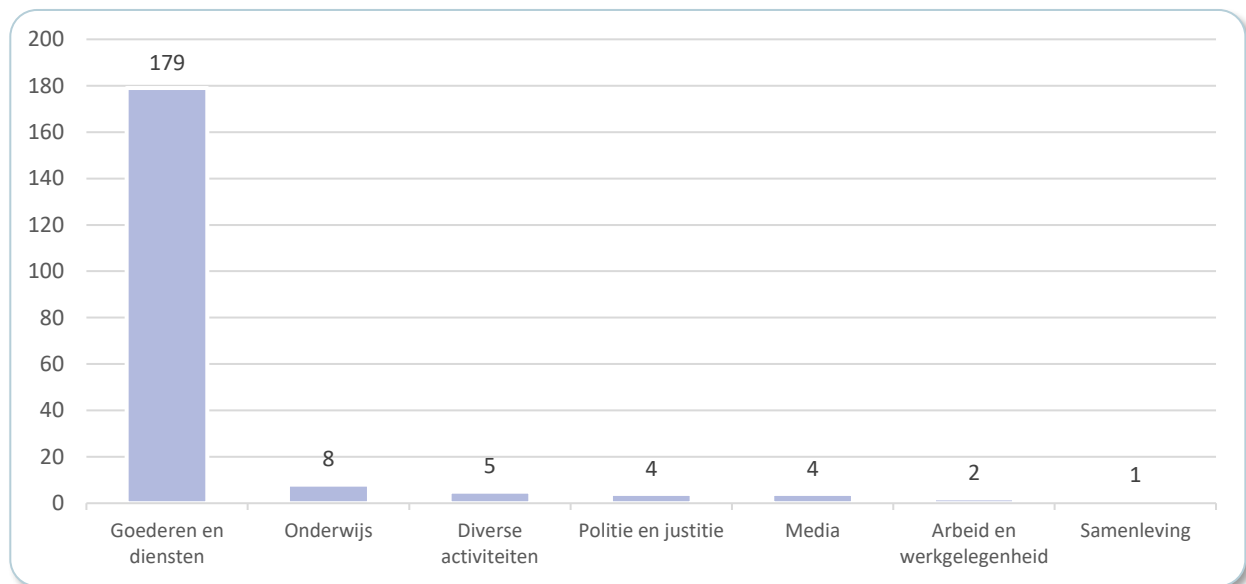
Grafiek 78: nieuwe dossiers geloof of levensbeschouwing in 2021: islam – per domein (n = 186)

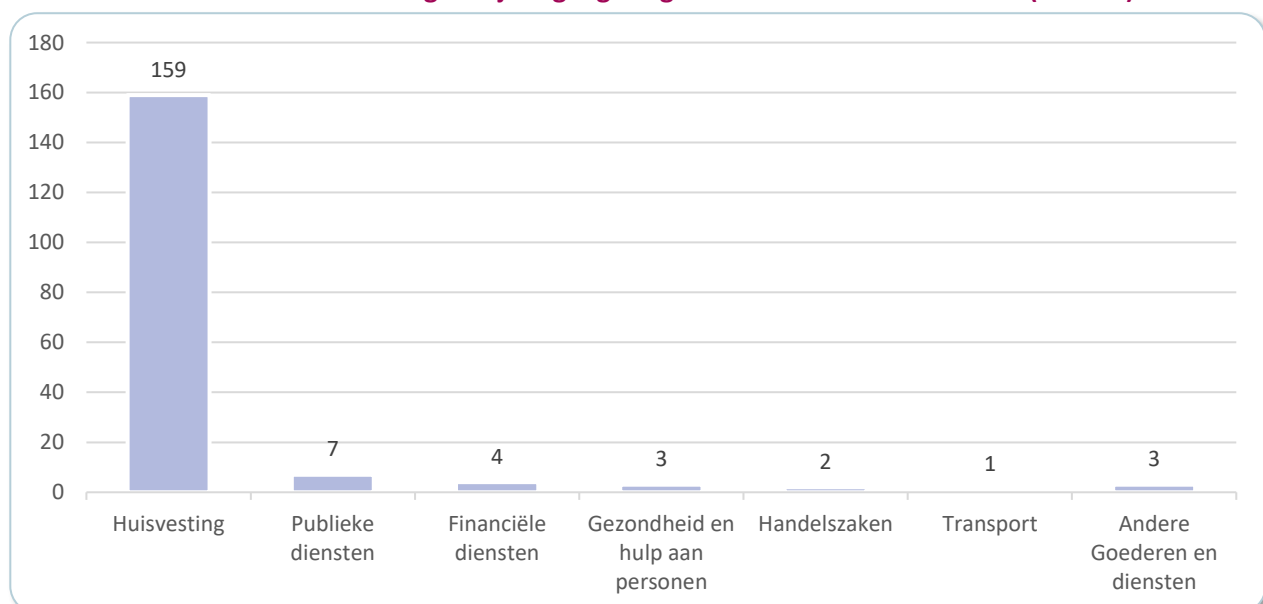
6.5 Vermogen: 203 dossiers

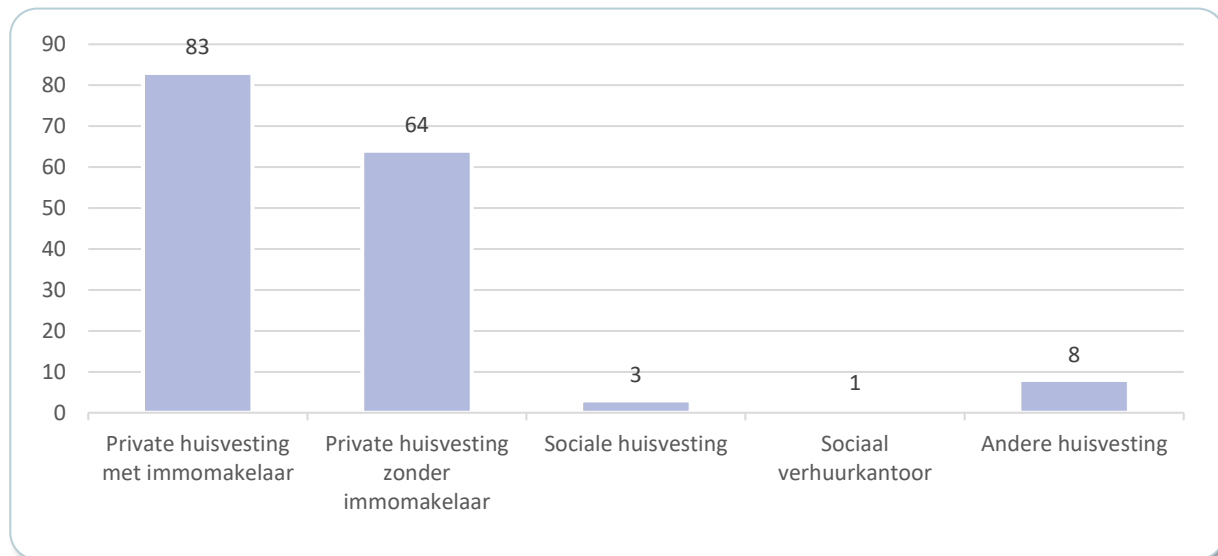
Het criterium vermogen is het vijfde criterium waarvoor Unia in 2021 het vaakst werd gecontacteerd, goed voor 7,3% van alle dossiers. Dat zijn 6 dossiers meer dan in 2020. De meeste meldingen die onze diensten ontvingen gaan over goederen en diensten (88,2%). Binnen goederen en diensten komt vooral huisvesting aan bod (88,8%) en dan meer specifiek het weigeren van een huurovereenkomst omwille van de afkomst of de aard van de inkomsten van een persoon. De meeste weigeringen van een huurovereenkomst vinden plaats op de privémarkt met tussenkomst van een vastgoedkantoor (52,2%) of zonder tussenkomst van een vastgoedkantoor (40,3%). In het merendeel van de dossiers is de weigering gelinkt aan de aard van de inkomsten: OCMW-uitkeringen (25,2%), werkloosheid (12,6%), invaliditeit (10,7%). Gevolgd door de weigeringen omdat er een arbeidscontract wordt geëist (24,5%).

Grafiek 79: nieuwe dossiers vermogen in 2021 – per domein (n = 203)

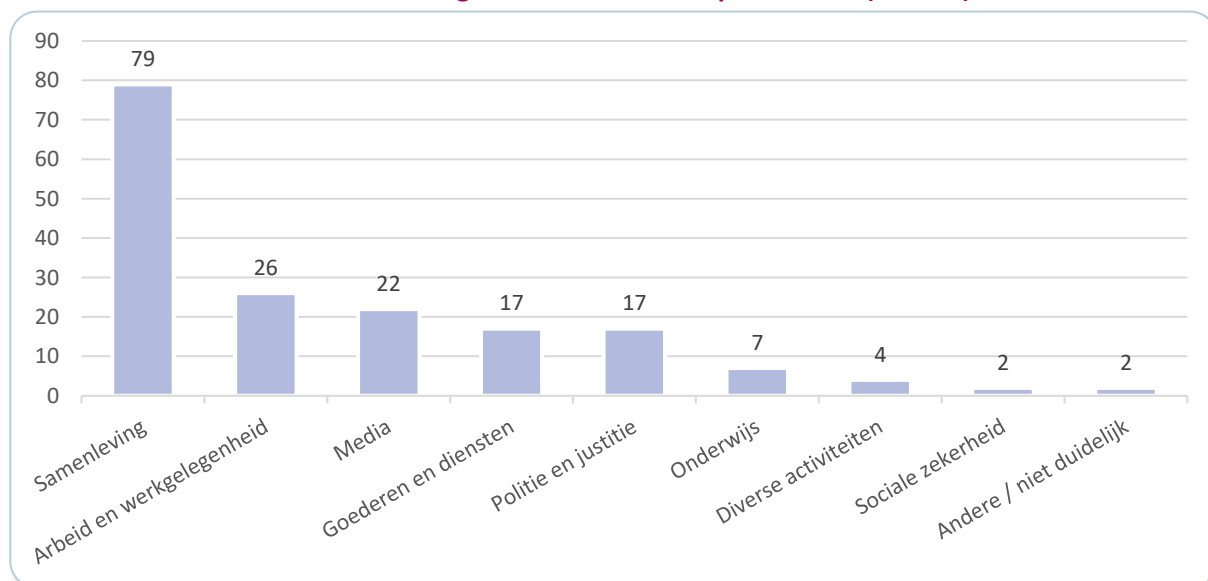
Grafiek 80: nieuwe dossiers vermogen bij toegang tot goederen en diensten in 2021 (n = 179)

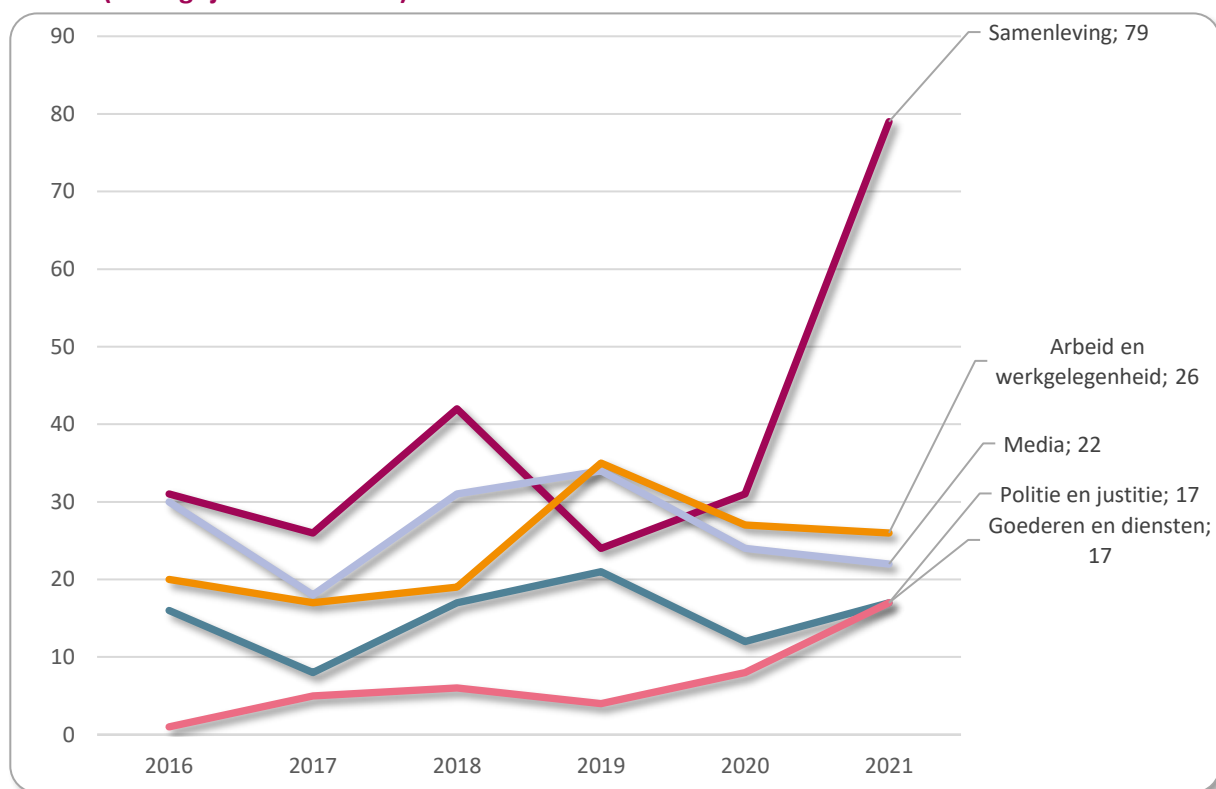
Grafiek 81: Nieuwe dossiers vermogen bij toegang tot huisvesting in 2021 (n = 159)

6.6 Seksuele geardheid: 176 dossiers

Dit jaar openden we in totaal 176 nieuwe dossiers over het criterium seksuele geardheid, dat is 6,4% van alle dossiers. De cijfers voor dit criterium kennen een stijging (+61,5%) in vergelijking met het jaar daarvoor en met het gemiddelde van de afgelopen vijf jaar (+58,6%). De gemelde feiten vinden vooral plaats in de domeinen samenleving (44,9%), werk (14,8%) en media (12,5%). Voor samenleving openden we 50 dossiers in verband met problemen in de openbare ruimte en 22 dossiers in verband met burenruzies. In het merendeel van de dossiers over seksuele geardheid zijn het mannen die contact opnemen met Unia (68,2%).

Grafiek 82: nieuwe dossiers seksuele geardheid in 2021 – per domein (n = 176)

Grafiek 83: evolutie van het aantal dossiers voor het criterium seksuele geaardheid sinds 2016 – per domein (belangrijkste domeinen)

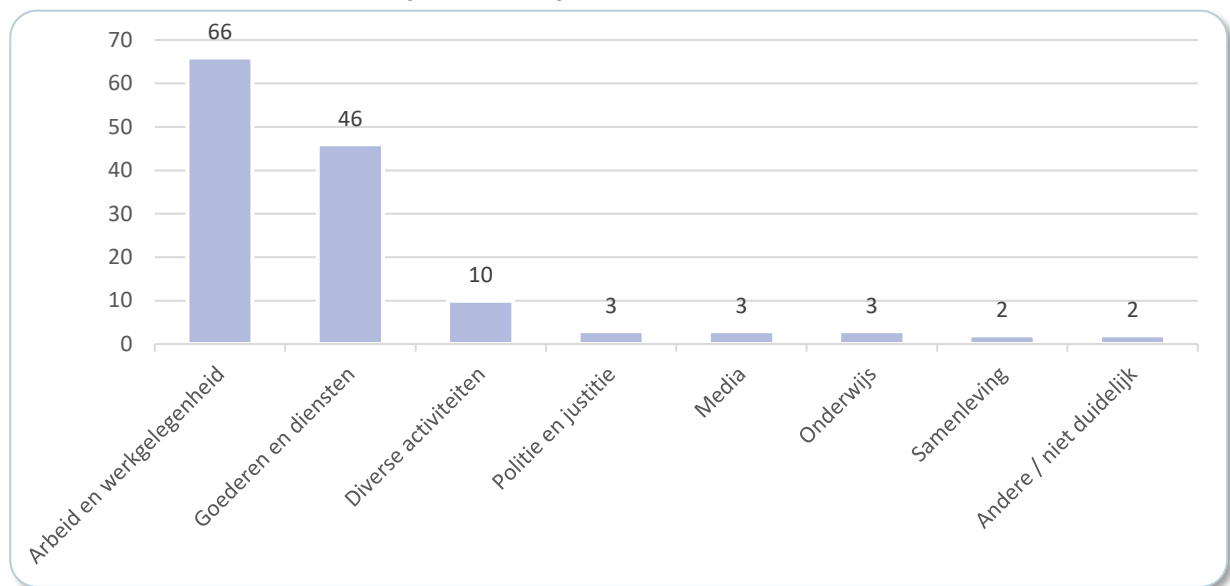
Details

	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Samenleving	31	26	42	24	31	79
Media	30	18	31	34	24	22
Arbeid en werkgelegenheid	20	17	19	35	27	26
Goederen en diensten	16	8	17	21	12	17
Politie en justitie	1	5	6	4	8	17
Onderwijs	3	3	3	4	1	7
Diverse activiteiten	3	5	5	11	2	4
Andere/niet duidelijk	0	0	2	0	4	4
Totaal	104	82	125	133	109	176

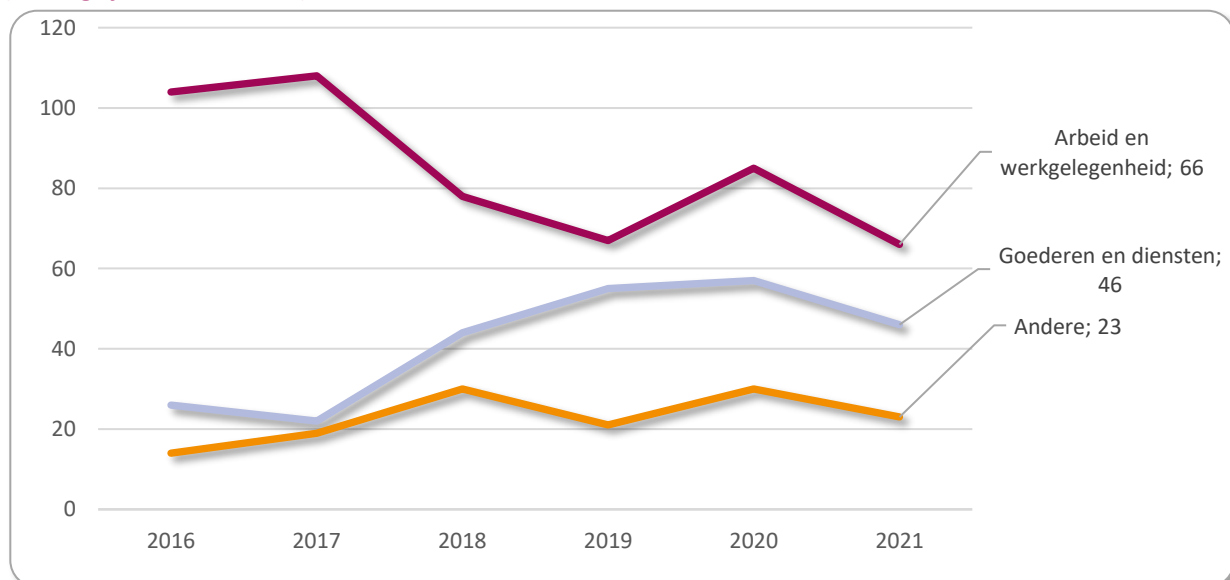
6.7 Leeftijd: 135 dossiers

In 2021 opende Unia 37 dossiers minder over het criterium leeftijd dan in het vorige jaar (-21,5%). In 2021 gaat het over 4,9% van alle dossiers. Iets minder dan de helft van de geopende dossiers in verband met leeftijd heeft te maken met werk (48,9%) gevolgd door goederen en diensten (34,1%). Bij werk treden de problemen het vaakst op in de aanwervingsfase (53%).

Grafiek 84: nieuwe dossiers leeftijd in 2021 – per domein (n = 135)

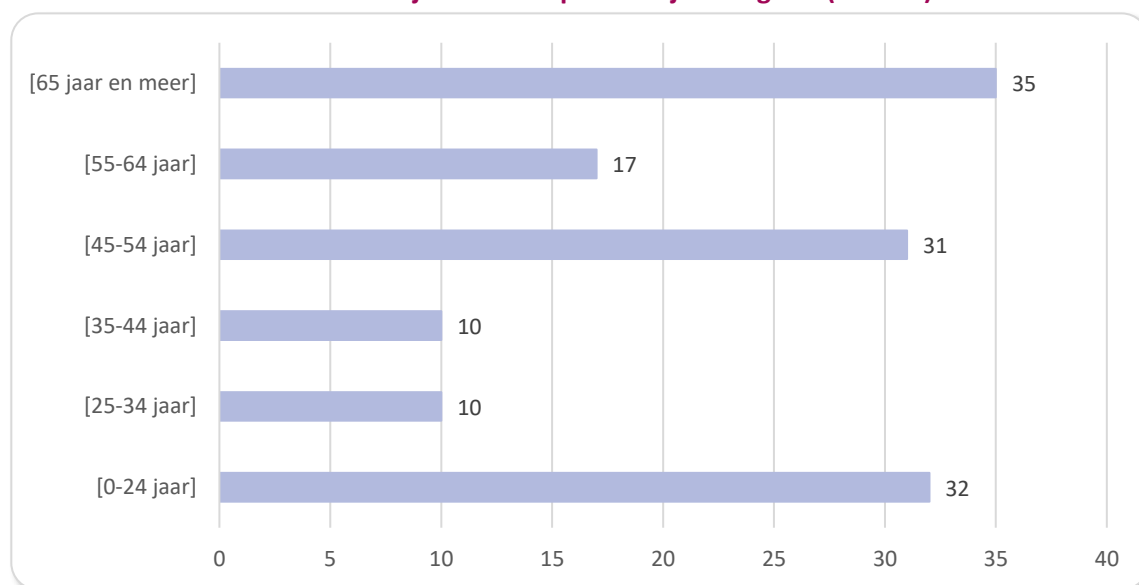

Grafiek 85: evolutie van het aantal dossiers voor het criterium leeftijd sinds 2016 – per domein (belangrijkste domeinen)

Details

	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Arbeid en werkgelegenheid	104	108	78	67	85	66
Goederen en diensten	26	22	44	55	57	46
Andere	14	19	30	21	30	23
Totaal	144	149	152	143	172	135

Grafiek 86: Nieuwe dossiers leeftijd in 2021 – per leeftijdscategorie (n = 135)

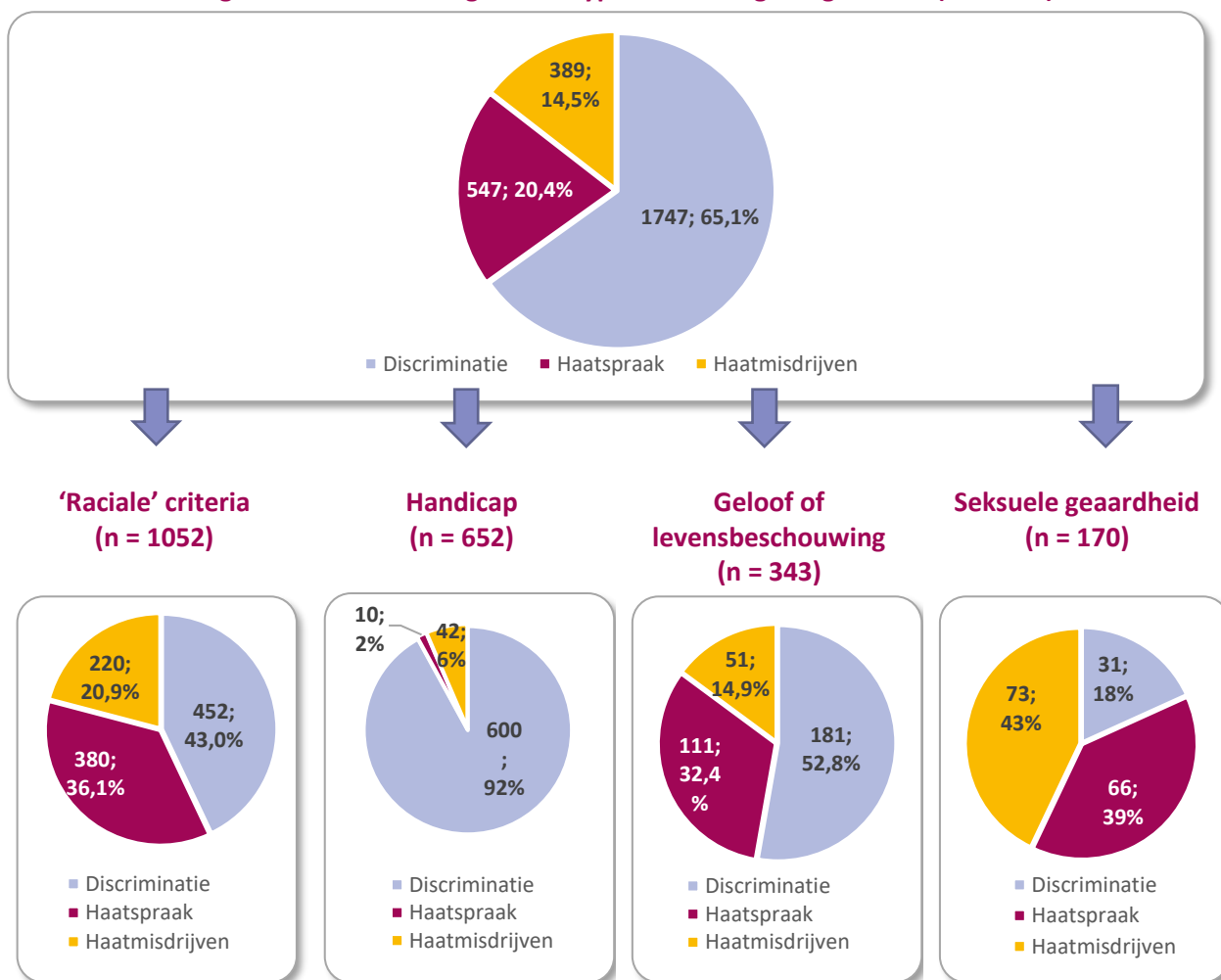
7 Verboden gedrag

We kunnen de dossiers bij Unia indelen op basis van verschillende soorten verboden gedrag:

- Discriminatie: direct, indirect, door associatie, door een ambtenaar, weigeren van redelijke aanpassingen, opdracht geven tot discrimineren.
- Haatspraak/haatboodschappen (*'hate speech'*): aanzetten tot haat, discriminatie of geweld, verbale en non- verbale beledigingen, dreigementen, negationisme, laster, misbruik van communicatiemiddelen ...
- Haatmisdrijven (*'hate crime'*): moord, pesterijen, slagen en verwondingen, graffiti en beschadiging van roerende en onroerende goederen, aantasting van de vrijheid en de onschendbaarheid van de woning, misbruik van gezag ...

Opmerking: de grafieken in dit hoofdstuk betreffen de in 2021 gesloten dossiers en de indeling per criterium houdt enkel rekening met de belangrijkste discriminatiecriteria.

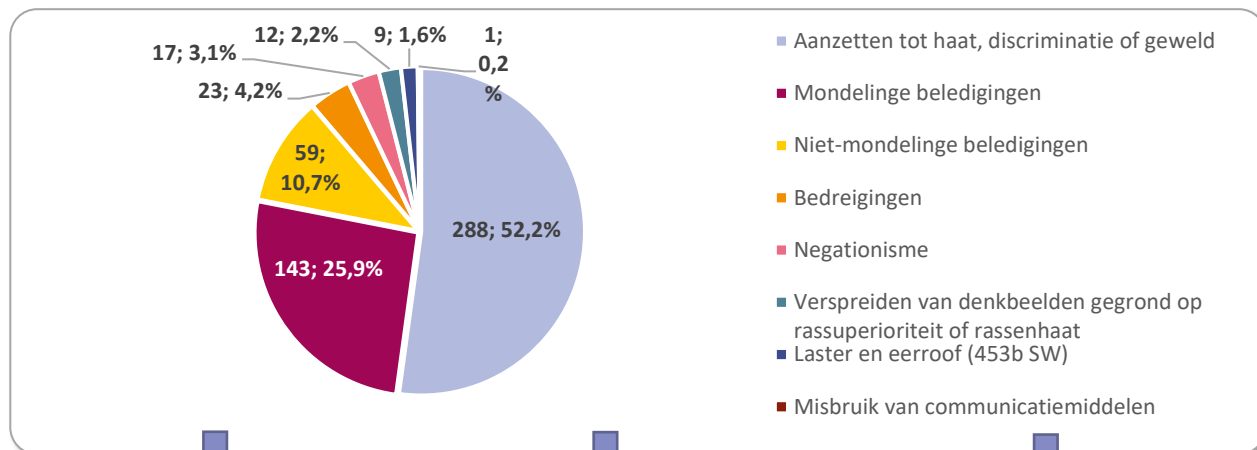
Grafiek 87: indeling van de dossiers volgens het type verboden gedrag in 2021 (n = 2683)

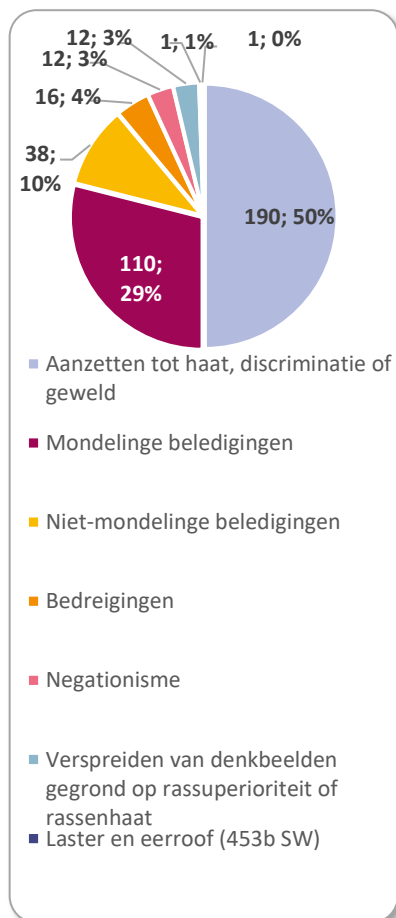
7.1 Haatspraak/haatboodschappen

Opmerking: de onderstaande indeling per criterium houdt enkel rekening met de belangrijkste discriminatiecriteria.

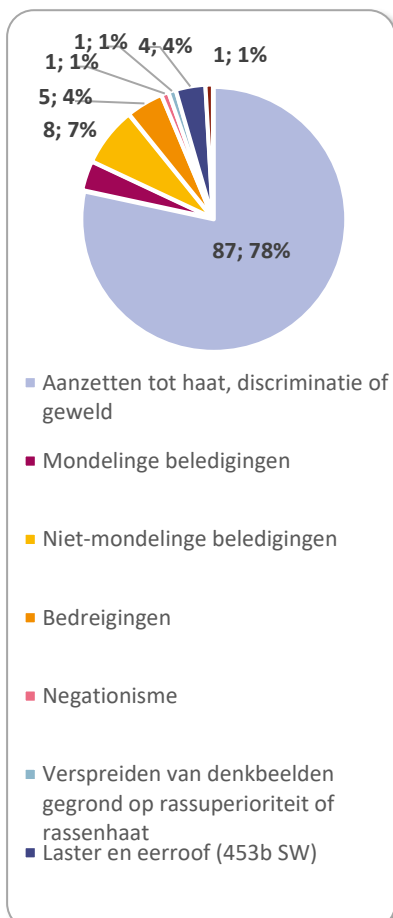
Grafiek 88: aantal verboden gedragingen volgens het type gedrag in 2021 – haatboodschappen (n = 552)

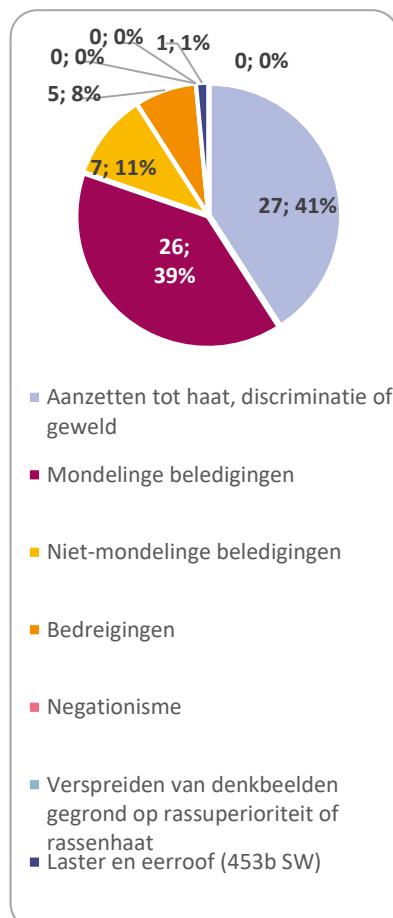
'Raciale' criteria (n = 380)

Geloof of levensbeschouwing (n = 111)

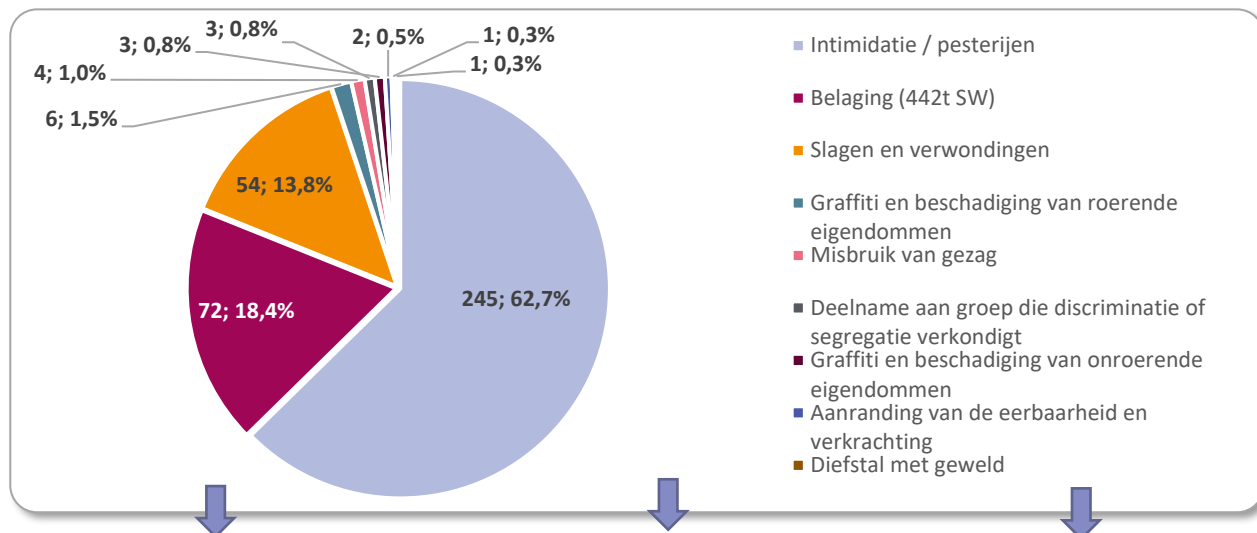
Seksuele geaardheid (n = 66)

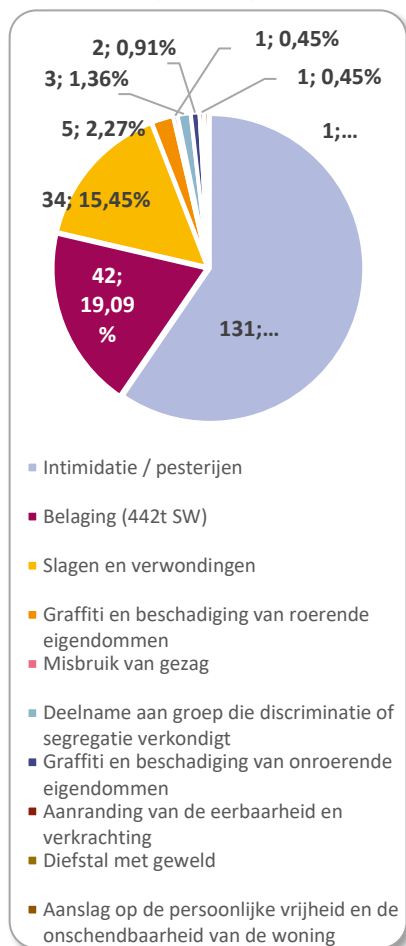
7.2 Haatmisdrijven

Opmerking: de onderstaande indeling per criterium houdt enkel rekening met de belangrijkste discriminatiecriteria.

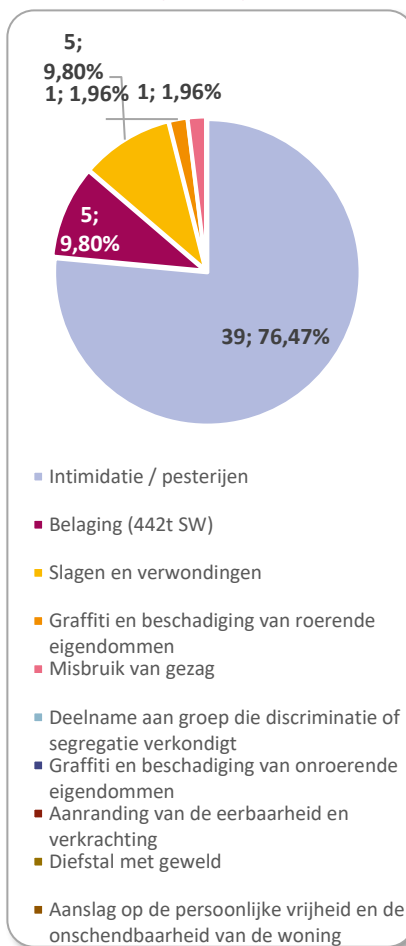
Grafiek 89: aantal verboden gedragingen volgens het type gedrag in 2021 – haatmisdrijven (n = 391)

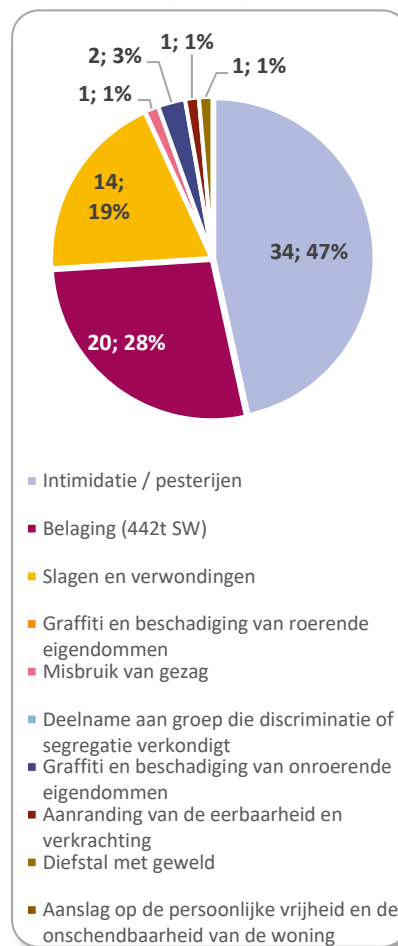
**'Raciale' criteria
(n = 220)**

**Geloof of levensbeschouwing
(n = 51)**

**Seksuele geaardheid
(n = 73)**

8 Deelstaten

Als interfederale instelling is Unia bevoegd om toe te zien op de toepassing van de federale wetten en de verschillende wetteksten die de deelstaten hebben goedgekeurd in het kader van de bestrijding van discriminatie in de aangelegenheden waarvoor ze bevoegd zijn.

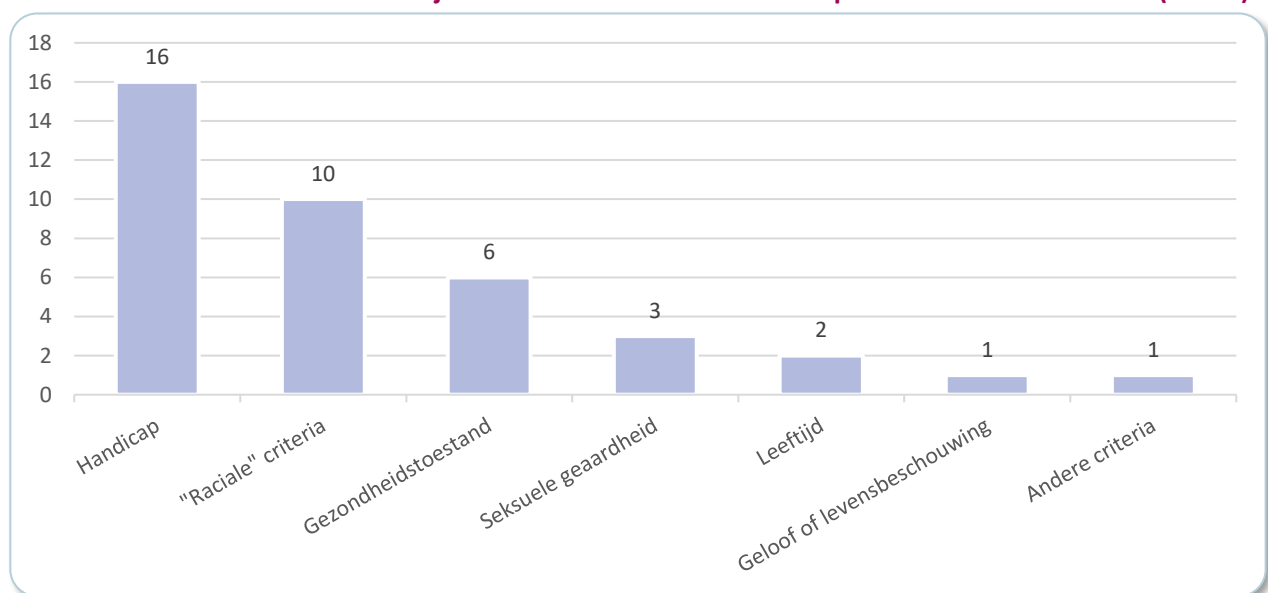
In dit hoofdstuk stellen we enerzijds de dossiers voor waar de overheden betrokken partij zijn, afhankelijk van hun bevoegdheidsniveau (de federale overheid als werkgever bijvoorbeeld). Anderzijds stellen we de dossiers voor waarin de wetgevingen van de deelstaten van toepassing zijn (de onderwijsdossiers bijvoorbeeld). Tot slot nemen we hier ook de cijfers op van de dossiers ingedeeld volgens het gewest waar de gemelde feiten zich voordeden.

8.1 Federaal

8.1.1 De federale overheid als werkgever: 39 dossiers

In 2021 opende Unia 39 nieuwe dossiers in verband met de federale overheid als werkgever. De belangrijkste criteria zijn handicap (16 dossiers) en 'raciale' criteria (10 dossiers).

Grafiek 90: aantal dossiers 'Werk bij de federale overheid' in 2021 – per discriminatiecriterium (n = 39)

8.1.2 Politie en justitie: 34 dossiers

In 2021 opende Unia 34 nieuwe individuele dossiers in verband met politie en justitie. Dat is een duidelijke daling in vergelijking met het jaar ervoor (-58%). De 'raciale' criteria komen het vaakst voor (24 dossiers). Voor een meer volledige analyse verwijzen we naar het deel Politie en justitie.

8.1.3 Openbaar vervoer (NMBS/INFRABEL/NMBS-HOLDING): 14 dossiers

In 2021 opende Unia 14 nieuwe individuele dossiers met betrekking tot vermoedelijke discriminatie waarbij de NMBS betrokken is als aanbieder van openbaar vervoer. 9 dossiers hebben te maken met handicap. De andere dossiers staan in verband met 'raciale' criteria (2 dossiers), leeftijd (2 dossiers) en burgerlijke staat (1 dossier).

8.1.4 Sociale bescherming: 9 dossiers

In 2021 opende Unia 9 nieuwe individuele dossiers over sociale bescherming (tegen 29 in 2020). Voor een meer volledige analyse verwijzen we naar het deel Sociale bescherming.

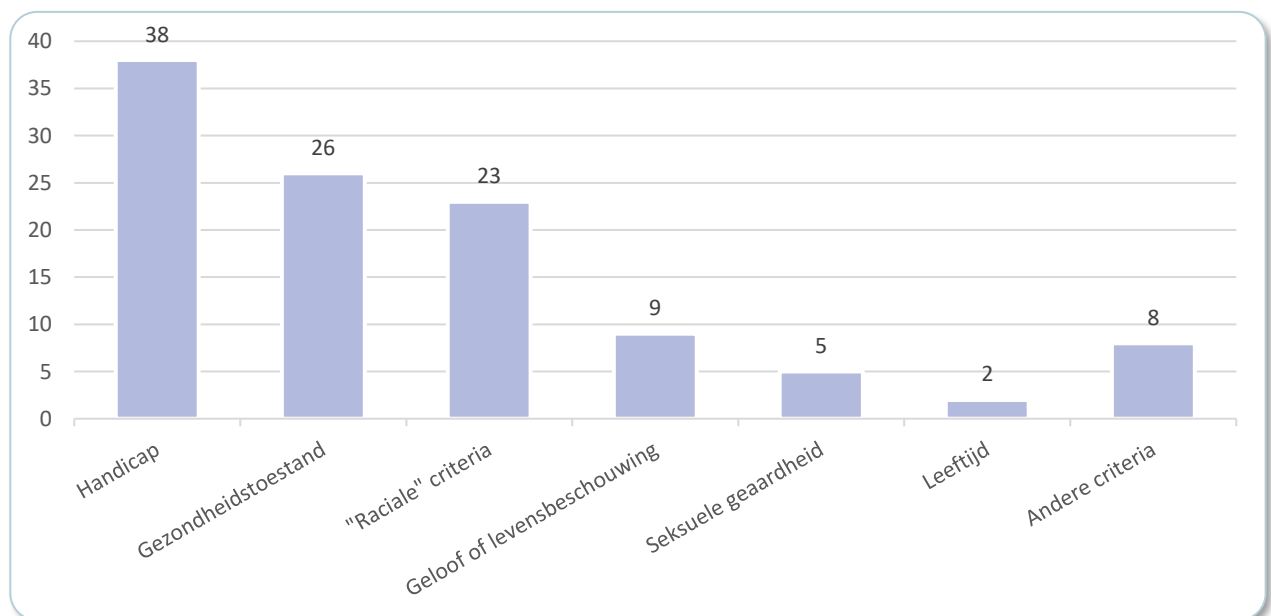
8.2 Wallonië

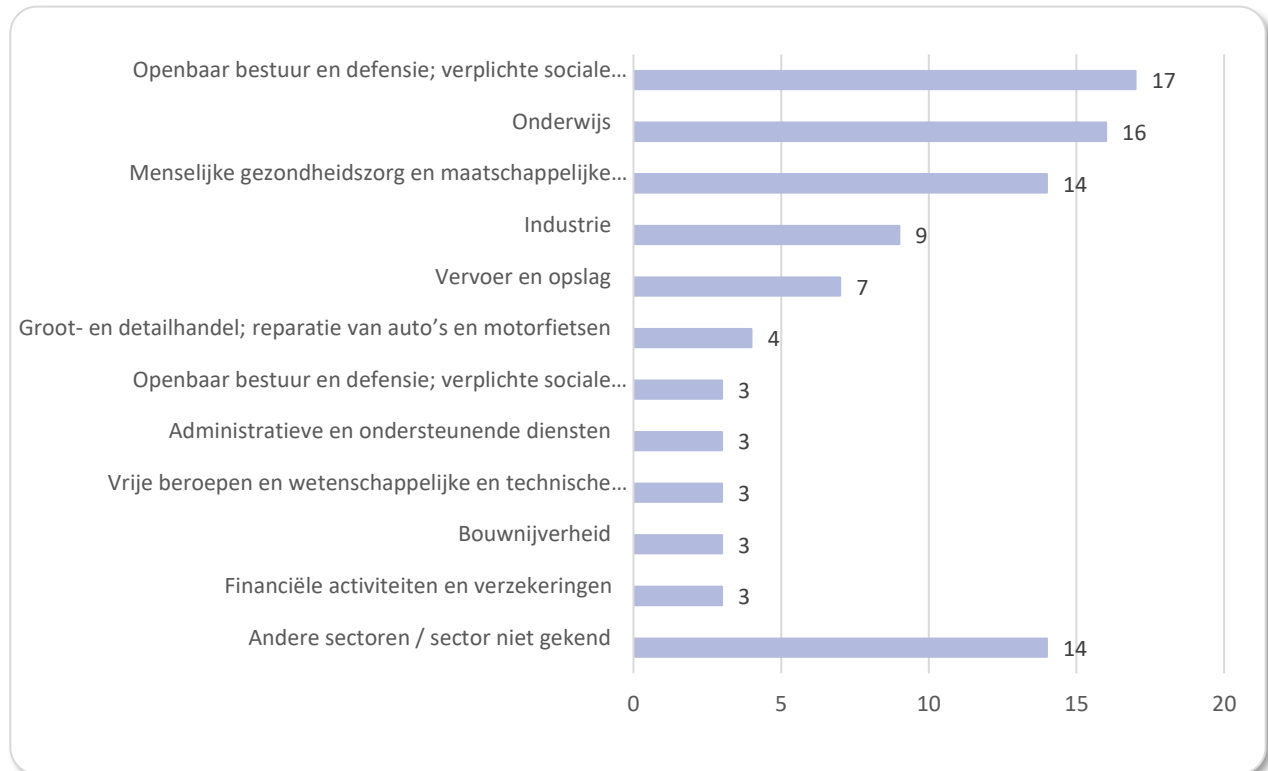
8.2.1 De Waalse overheid als werkgever: 5 dossiers

In 2021 opende Unia 5 nieuwe dossiers met betrekking tot de Waalse overheid als werkgever. In het volgende deel stellen we ook de uitsplitsing voor van alle dossiers over werk waarvan de feiten zich in Wallonië afspeelden. Voor een meer volledige analyse verwijzen we naar het deel Werk van dit verslag.

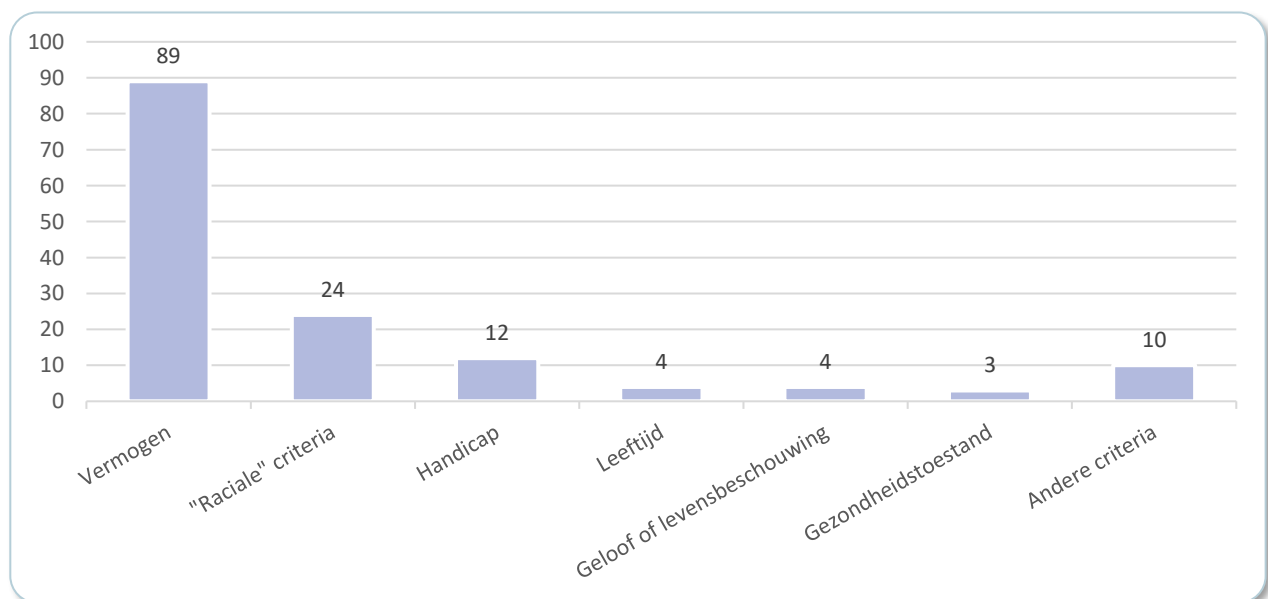
8.2.2 Werk in Wallonië: 96 dossiers

Grafiek 91: dossiers 'Werk' waarbij de feiten zich voordeden in Wallonië in 2021 (n = 111) – per discriminatiecriterium

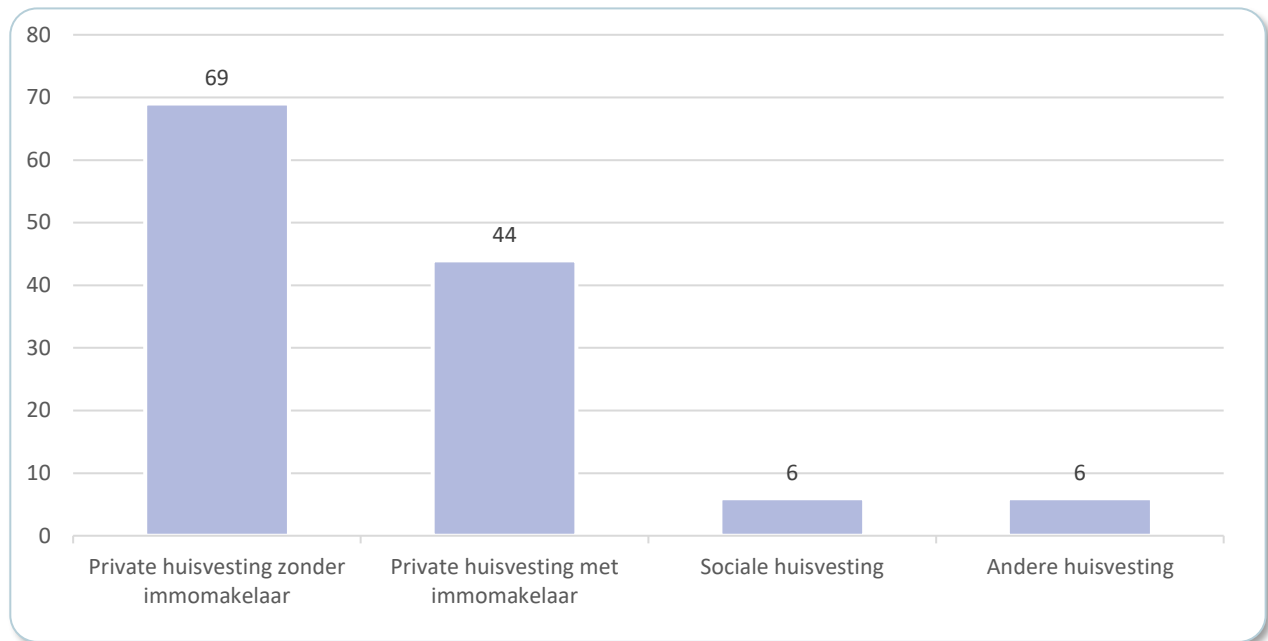

Grafiek 92: dossiers 'Werk' waarbij de feiten zich voordeden in Wallonië in 2021 – per domein (n = 96)

8.2.3 Huisvesting in Wallonië: 125 dossiers

Grafiek 93: dossiers 'Huisvesting' waarbij de feiten zich voordeden in Wallonië in 2021 (n = 146) – per discriminatiecriterium

Grafiek 94: dossiers 'Huisvesting' waarbij de feiten zich voordeden in Wallonië in 2021 – per sector (n = 125)

8.2.4 Openbaar vervoer (TEC) in Wallonië: 3 dossiers

In 2021 opende Unia 3 nieuwe dossiers waarbij het busnet TEC betrokken is als aanbieder van openbaar vervoer. 2 daarvan gaan over toegankelijkheidsproblemen gelinkt aan de handicap van een reiziger en 1 over 'raciale' criteria.

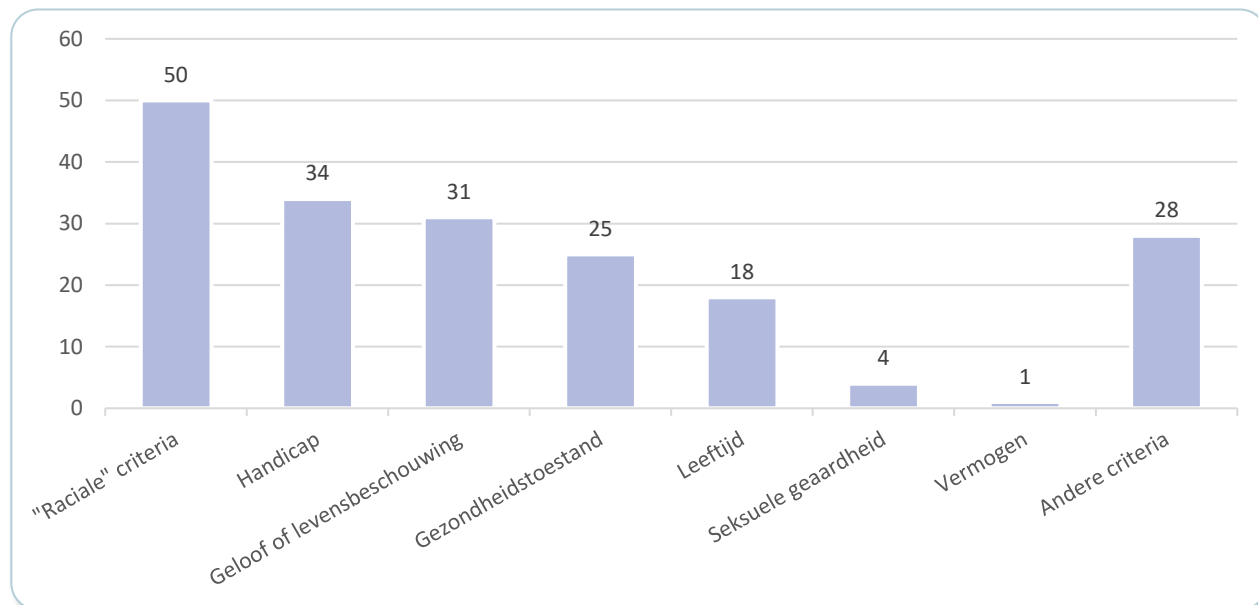
8.3 Brussels Hoofdstedelijk Gewest

8.3.1 De Brusselse overheid als werkgever: 19 dossiers

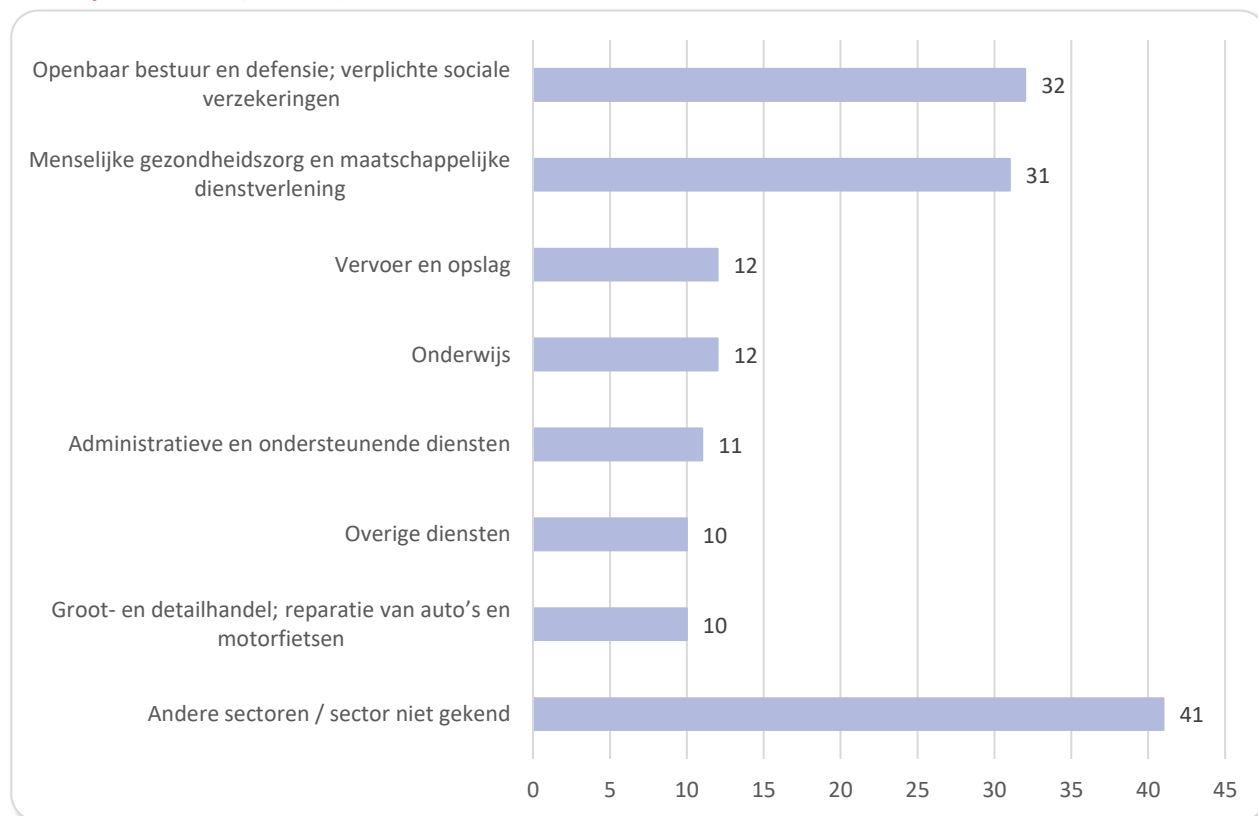
In 2021 opende Unia 19 nieuwe dossiers in verband met de Brusselse overheid als werkgever. In het volgende deel stellen we ook de uitsplitsing voor van alle dossiers over werk waarvan de feiten zich in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest afspeelden. Voor een meer volledige analyse verwijzen we naar het deel Werk van dit verslag.

8.3.2 Werk in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest: 159 dossiers

Grafiek 95: dossiers 'Werk' waarbij de feiten zich voordeden in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest in 2021 – per discriminatiecriterium (n = 191)

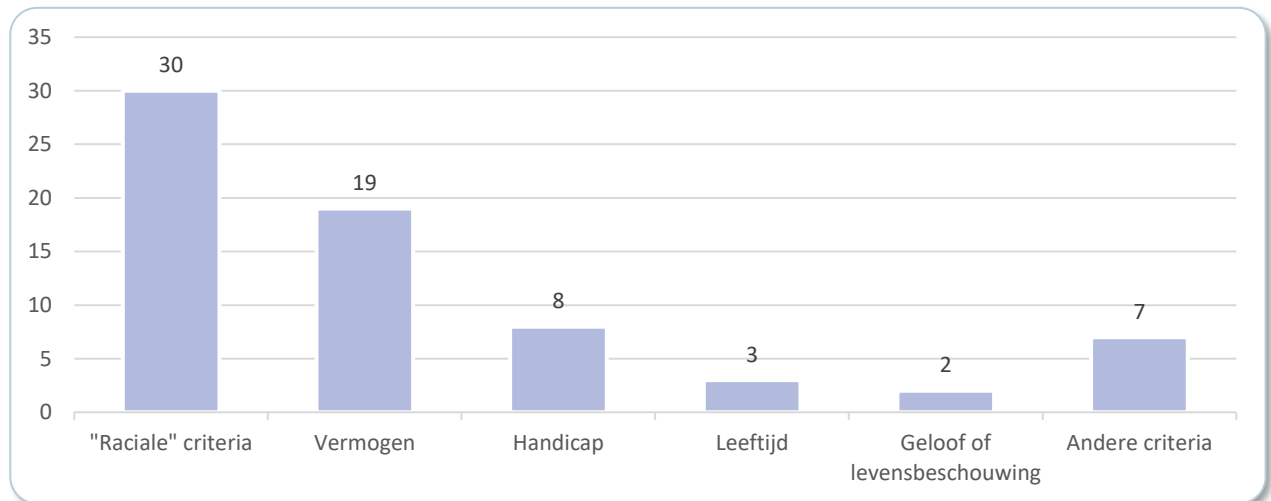
Grafiek 96: dossiers 'Werk' waarbij de feiten zich voordeden in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest in 2021 – per domein (n = 159)

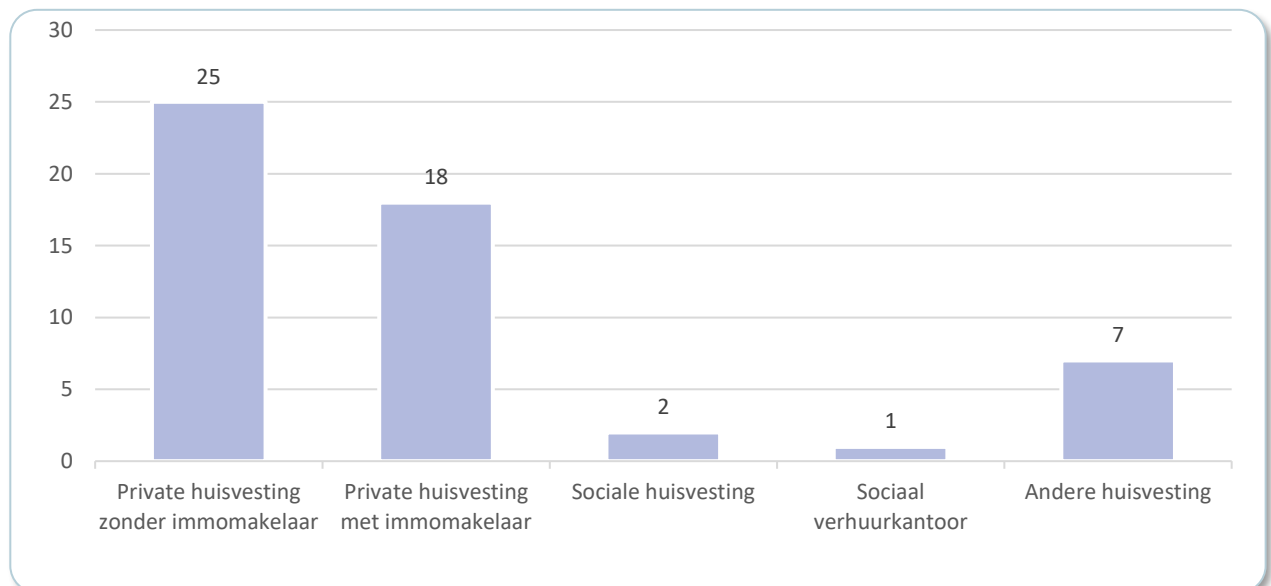
8.3.3 Huisvesting in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest: 53 dossiers

In 2021 opende Unia 53 nieuwe dossiers over huisvesting waarvan de feiten zich afspeelden in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Voor een meer volledige analyse van de trends in de sector huisvesting verwijzen we naar het deel Goederen en diensten van dit verslag.

Grafiek 97: dossiers 'Huisvesting' waarbij de feiten zich voordeden in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest in 2021 – per discriminatiecriterium (n = 69)

Grafiek 98: dossiers 'Huisvesting' waarbij de feiten zich voordeden in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest in 2021 (n = 53) – per domein

8.3.4 Openbaar vervoer (MIVB) in het Brussels Gewest: 6 dossiers

In 2021 opende Unia 6 nieuwe dossiers in verband met de MIVB als aanbieder van openbaar vervoer. 4 dossiers hebben betrekking op handicap, 1 op leeftijd en 1 op meervoudige criteria.

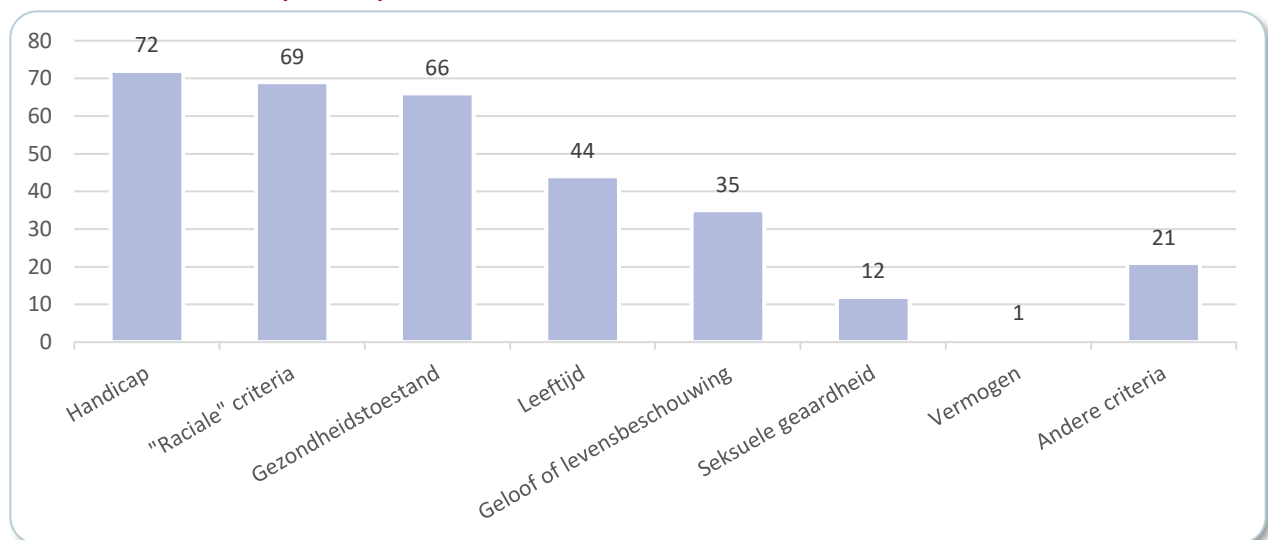
8.4 Vlaamse Gemeenschap/Vlaams Gewest

8.4.1 De overheid als werkgever: 13 dossiers

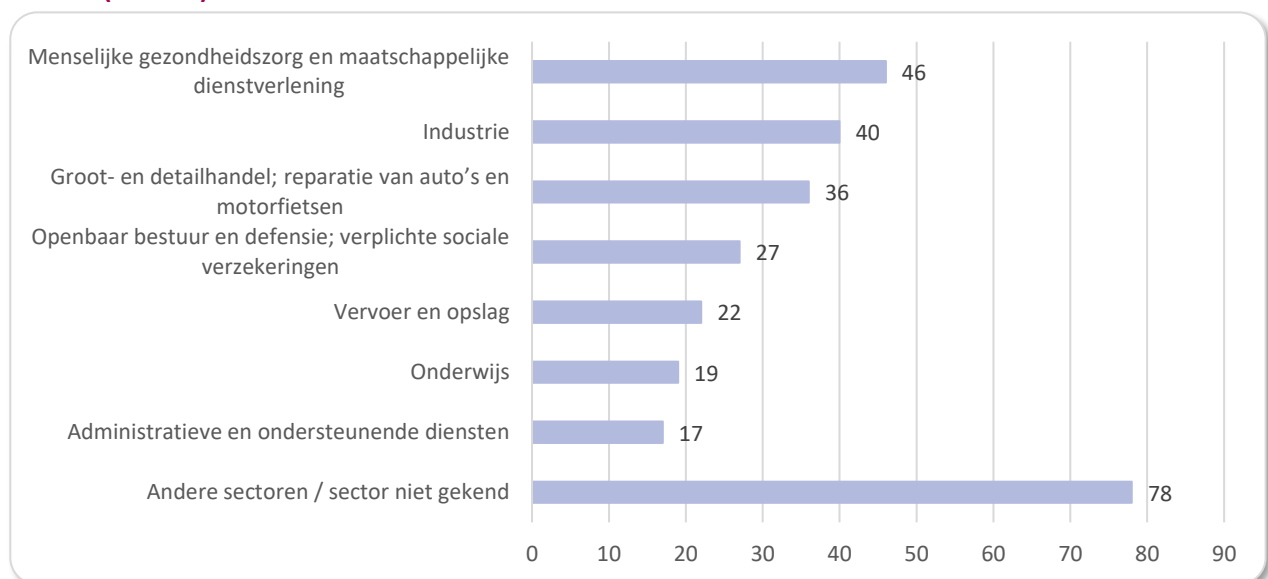
In 2021 opende Unia 13 nieuwe dossiers over de Vlaamse overheid als werkgever. In het volgende deel stellen we ook de uitsplitsing voor van alle dossiers over werk waarvan de feiten zich in het Vlaams Gewest afspeelden. Voor een meer volledige analyse van de trends in de sector werk verwijzen we naar het deel Werk van dit verslag.

8.4.2 Werk in het Vlaams Gewest: 285 dossiers

Grafiek 99: dossiers 'Werk' waarbij de feiten zich voordeden in het Vlaams Gewest in 2021 – per discriminatiecriterium (n = 320)

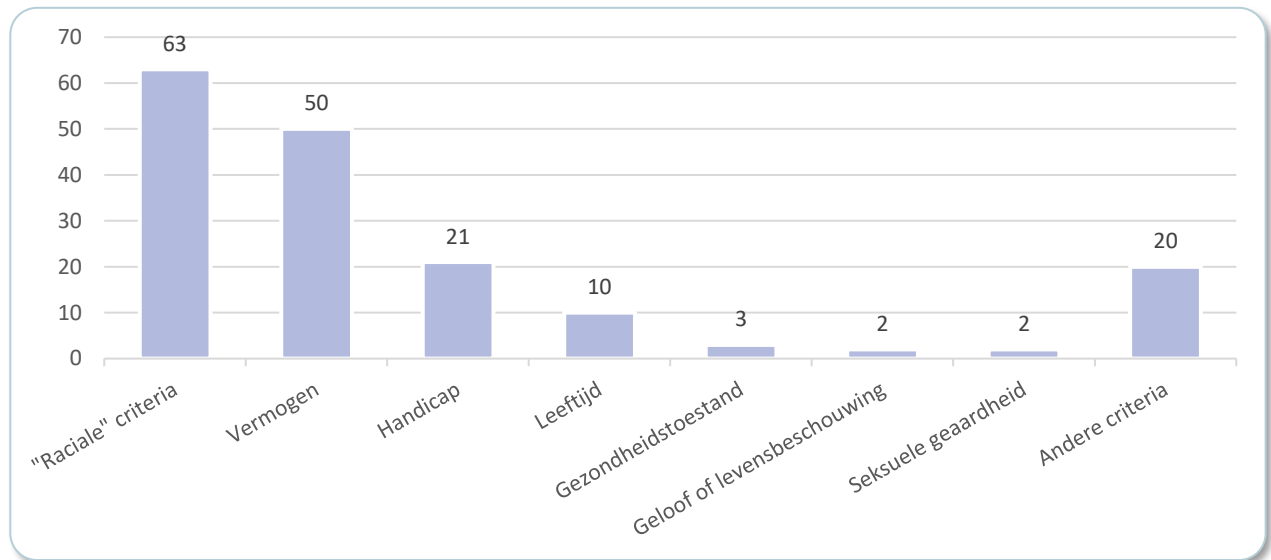
Grafiek 100: dossiers 'Werk' waarbij de feiten zich voordeden in het Vlaams Gewest in 2021 – per domein (n = 285)

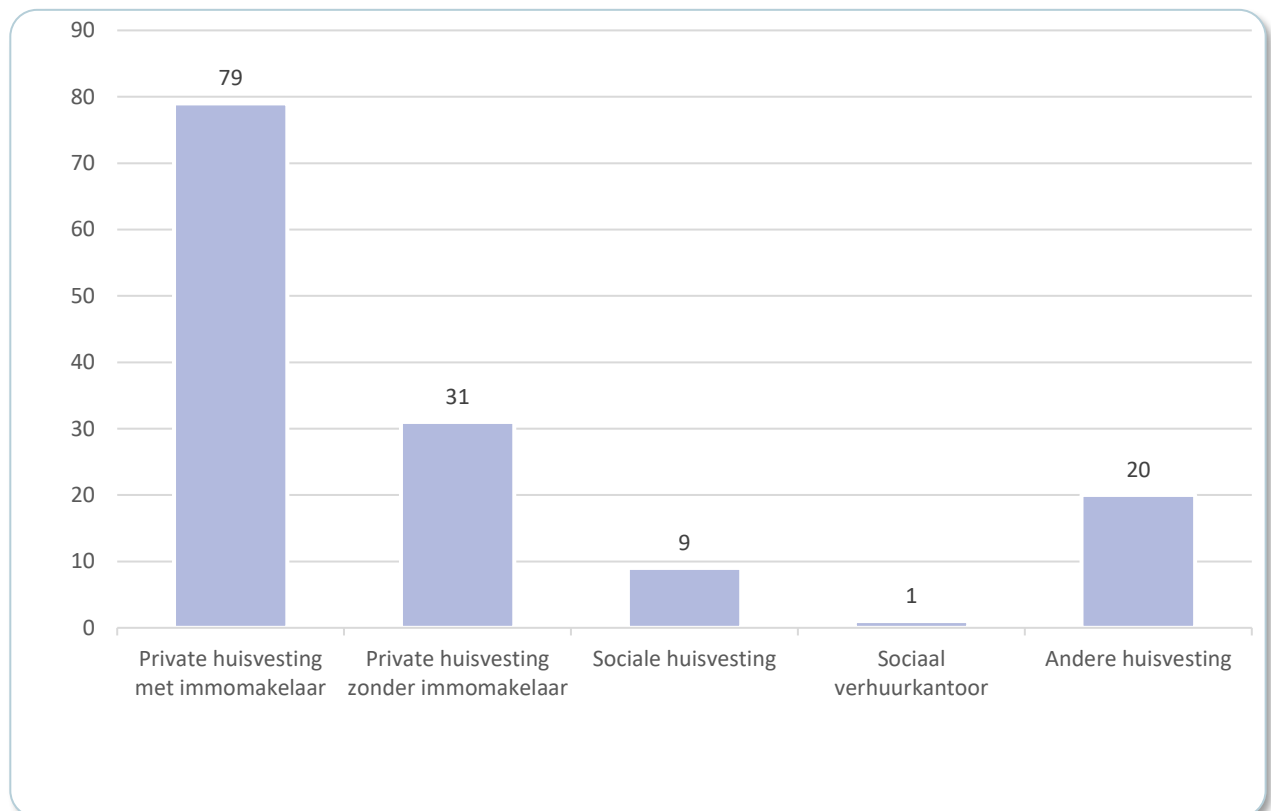
8.4.3 Huisvesting in het Vlaams Gewest: 140 dossiers

In 2021 opende Unia 140 nieuwe dossiers over huisvesting waarvan de feiten zich afspeelden in het Vlaams Gewest. Voor een meer volledige analyse van de trends in de sector huisvesting verwijzen we naar het deel Goederen en diensten van dit verslag.

Grafiek 101: dossiers 'Huisvesting' waarbij de feiten zich voordeden in het Vlaams Gewest in 2021 – per discriminatiecriterium (n = 171)

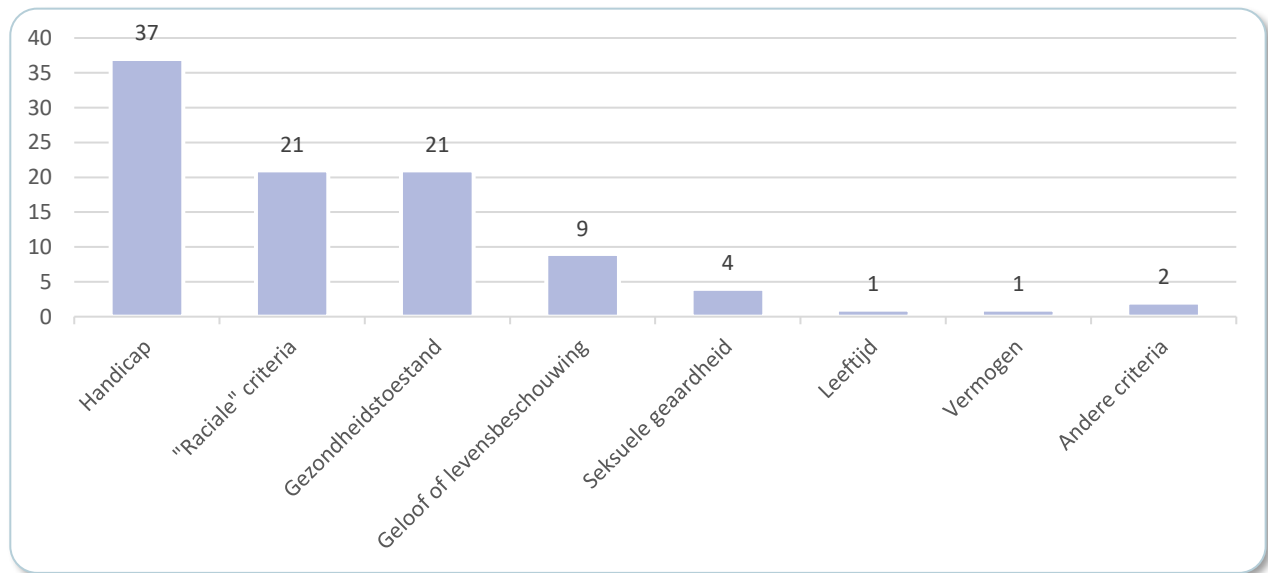
Grafiek 102: dossiers 'Huisvesting' waarbij de feiten zich voordeden in het Vlaams Gewest in 2021 – per domein (n = 140)

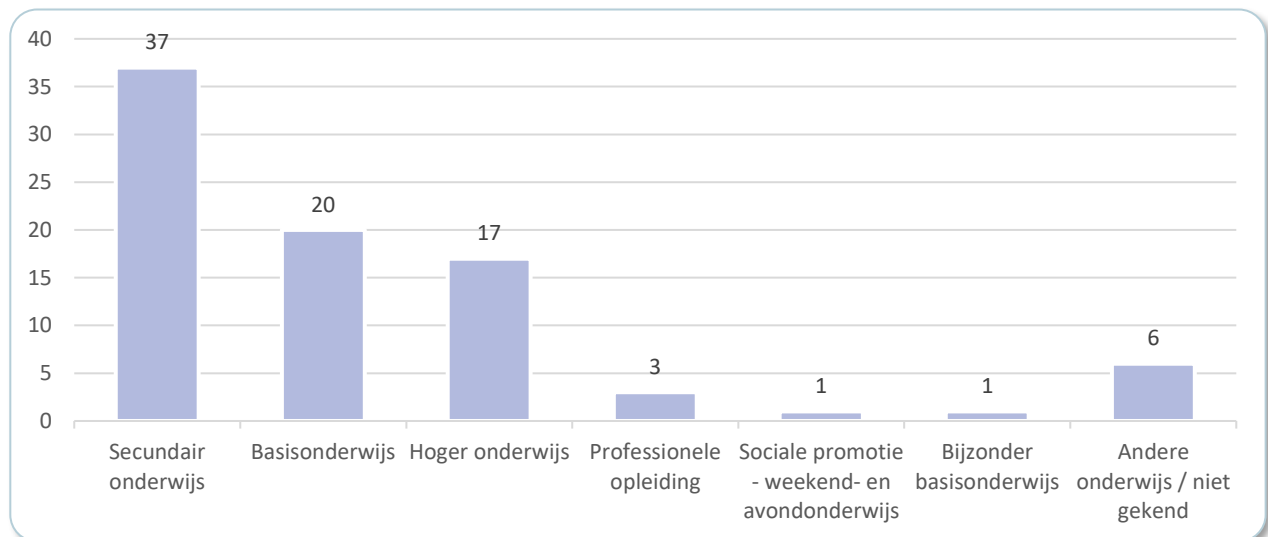
8.4.4 Onderwijs in Vlaanderen: 85 dossiers

In 2021 opende Unia 85 nieuwe dossiers over onderwijs in de Vlaamse Gemeenschap. Dat is een stijging in vergelijking met 2020 (+26,9%). 38,5% van de dossiers gaat over het criterium handicap en 21,9% over de 'raciale' criteria. Voor een meer volledige analyse van de trends in de sector onderwijs verwijzen we naar het deel onderwijs van dit verslag.

Grafiek 103: dossiers 'Onderwijs' in 2021 – per onderwijsniveau (n = 96)

Grafiek 104: Dossiers 'Onderwijs' in 2021 – per discriminatiecriterium (n = 85)

8.4.5 Openbaar vervoer (De Lijn) in het Vlaams Gewest: 8 dossiers

In 2021 opende Unia 8 nieuwe dossiers waarbij De Lijn betrokken is als aanbieder van openbaar vervoer. Het gaat hier om de criteria handicap (5 dossiers), 'raciale' criteria (2 dossiers) en seksuele geaardheid (1 dossier).

8.5 Franse Gemeenschap

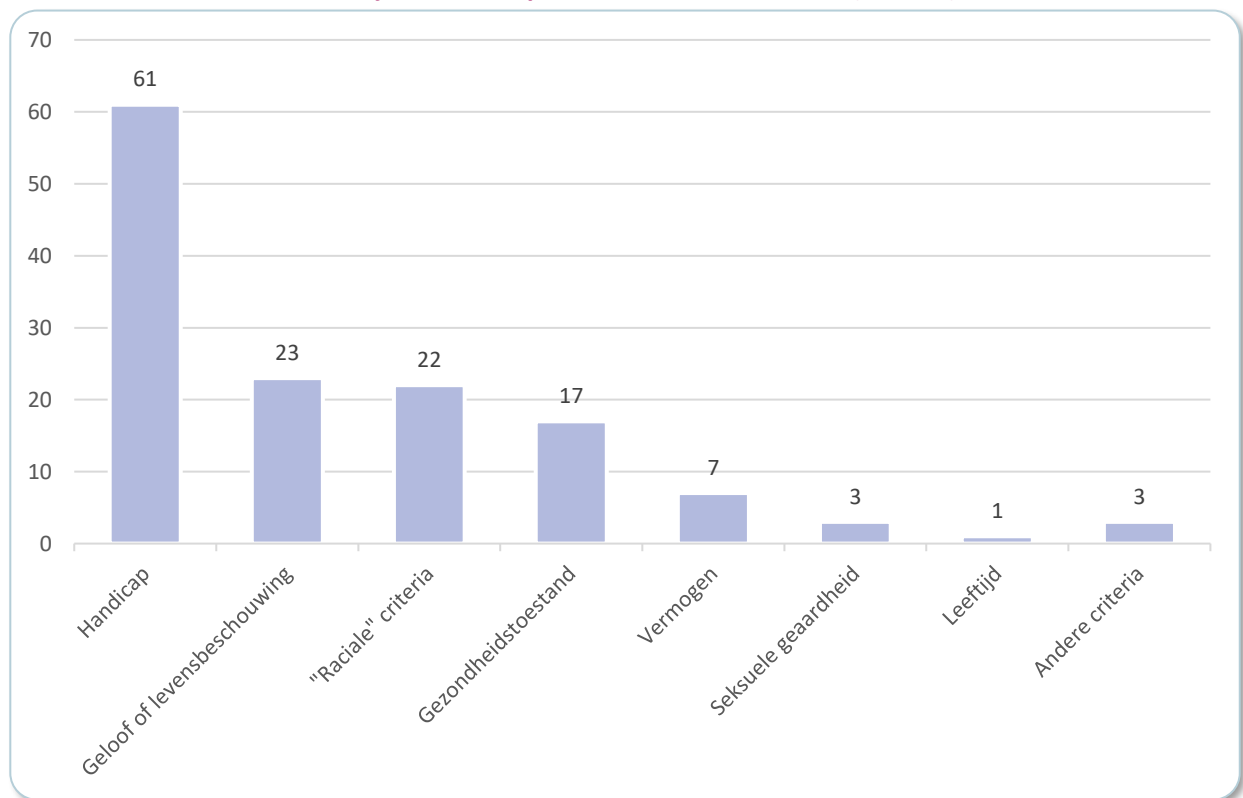
8.5.1 De Franse Gemeenschap als werkgever: 10 dossiers

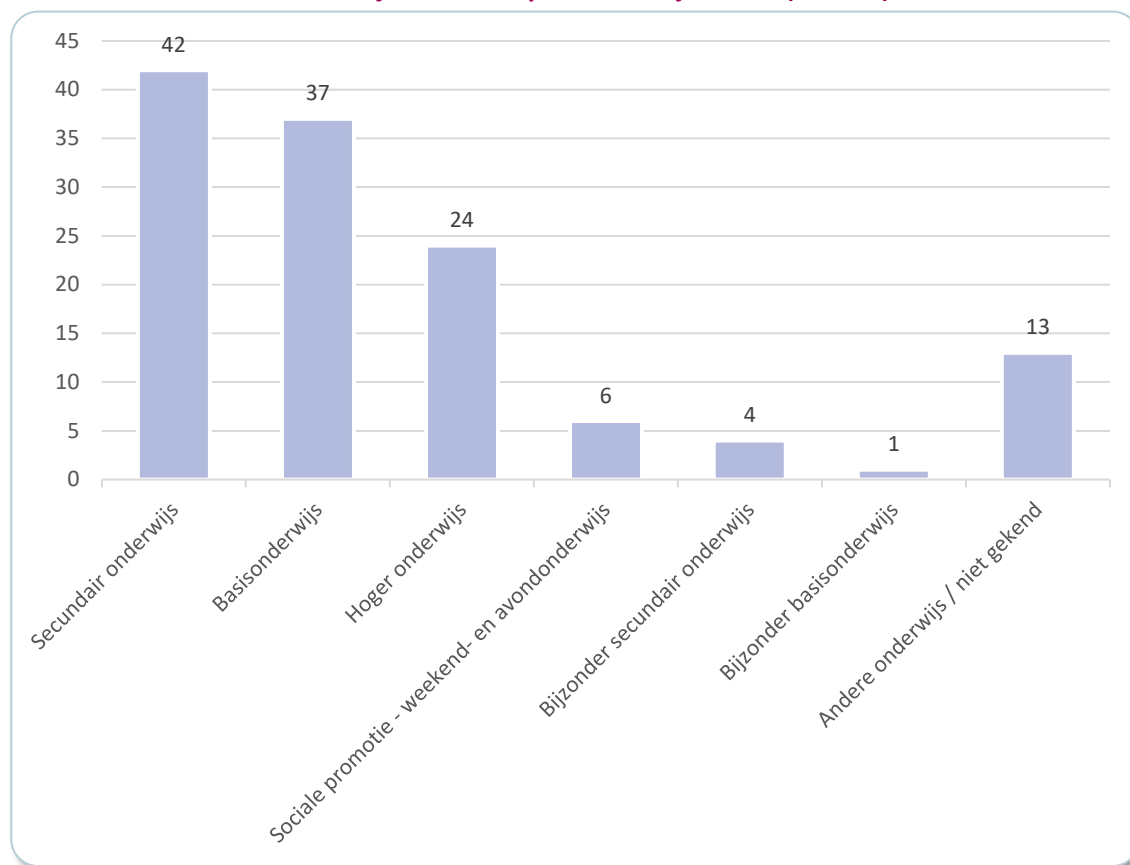
In 2021 opende Unia 10 nieuwe dossiers over de Franse Gemeenschap als werkgever.

8.5.2 Onderwijs in de Franse Gemeenschap: 127 dossiers

In 2021 opende Unia 127 nieuwe dossiers over onderwijs in de Franse Gemeenschap (een stijging van 36,5% tegenover 2020). 44,5% van de dossiers heeft te maken met het criterium handicap, 16,8% met geloof en levensbeschouwing en 16,1% met 'raciale' criteria. Voor een meer volledige analyse van de trends in de sector onderwijs verwijzen we naar het deel Onderwijs van dit verslag.

Grafiek 105: dossiers 'Onderwijs' in 2021 – per discriminatiecriterium (n = 137)

Grafiek 106: dossiers 'Onderwijs' in 2021 – per onderwijsniveau (n = 127)

8.6 Duitstalige Gemeenschap

8.6.1 Onderwijs in de Duitstalige gemeenschap: 1 dossier

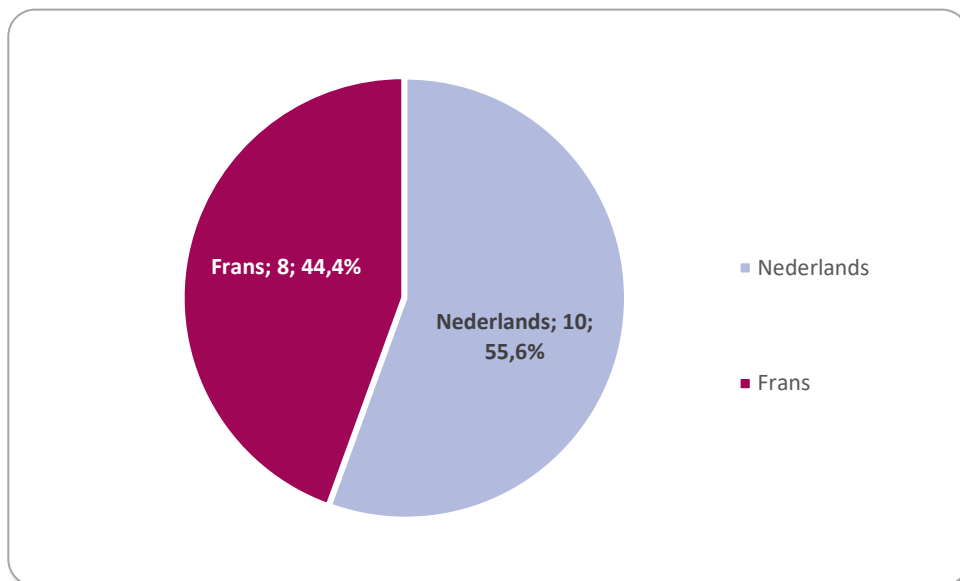
In 2021 opende Unia 1 dossier in verband met onderwijs in de Duitstalige Gemeenschap.

9 Rechtszaken: 18 dossiers

In 2021 bracht Unia 18 dossiers voor de rechtbank. Meer details over die dossiers zijn beschikbaar in het jaarverslag.

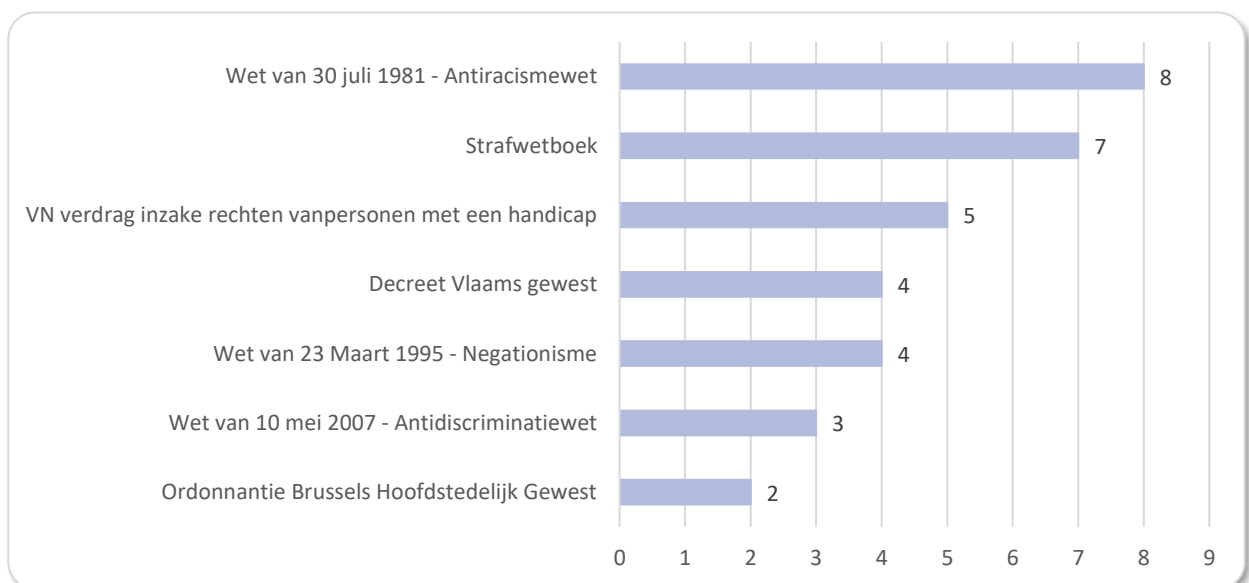
Een andere bevoegdheid van Unia is het verzamelen en bekendmaken van rechterlijke uitspraken die nuttig kunnen zijn voor de evaluatie van de antiracisme- en antidiscriminatiewetgeving. Zo publiceerde Unia in 2021 91 rechterlijke uitspraken op haar website in de rubriek 'Rechtspraak', die een referentie is geworden voor juristen.

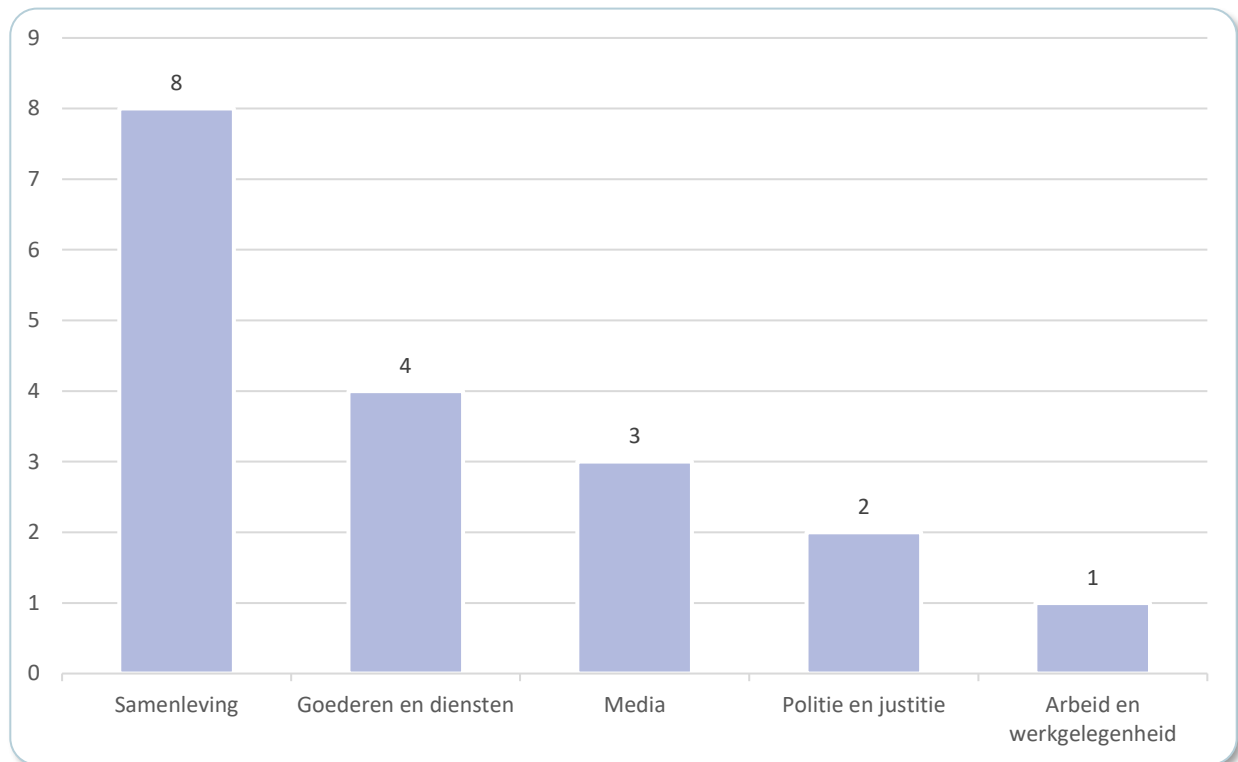
Grafiek 107: aantal voor de rechtbank gebrachte dossiers door Unia in 2021 – volgens taal (n = 18)

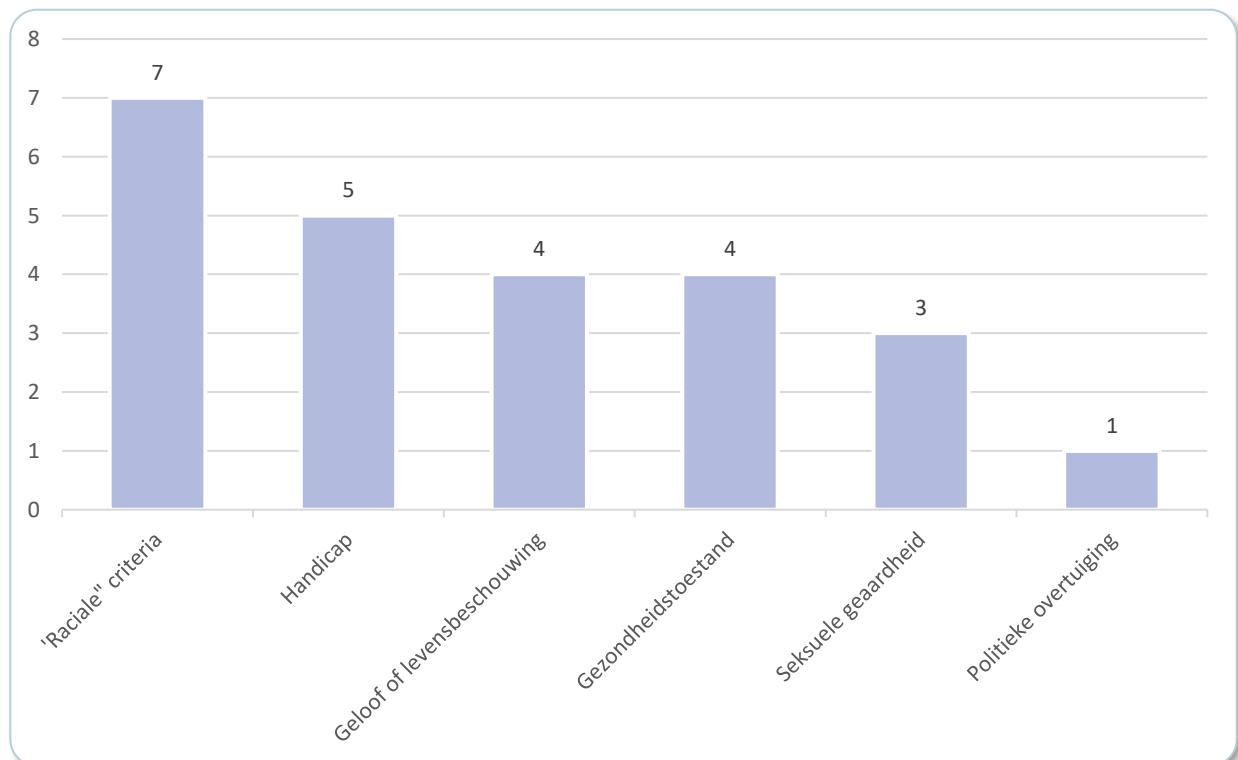
Grafiek 108: aantal voor de rechtbank gebrachte dossiers door Unia in 2021 – volgens de toepasselijke wetgevingen (n = 34)

Opmerking: sommige dossiers hebben betrekking op meerdere wetgevingen.

Grafiek 109: aantal voor de rechtbank gebrachte dossiers door Unia in 2021 – per domein (n = 18)**Grafiek 110: aantal voor de rechtbank gebrachte dossiers door Unia in 2021 – per discriminatiecriterium (n = 24)**

Opmerking: een gerechtelijk dossier kan over verschillende criteria gaan.

10 Begeleiding en opleiding

10.1 Impact van de gezondheids crisis op de informatie-, bewustmakings- en opleidingsactiviteiten

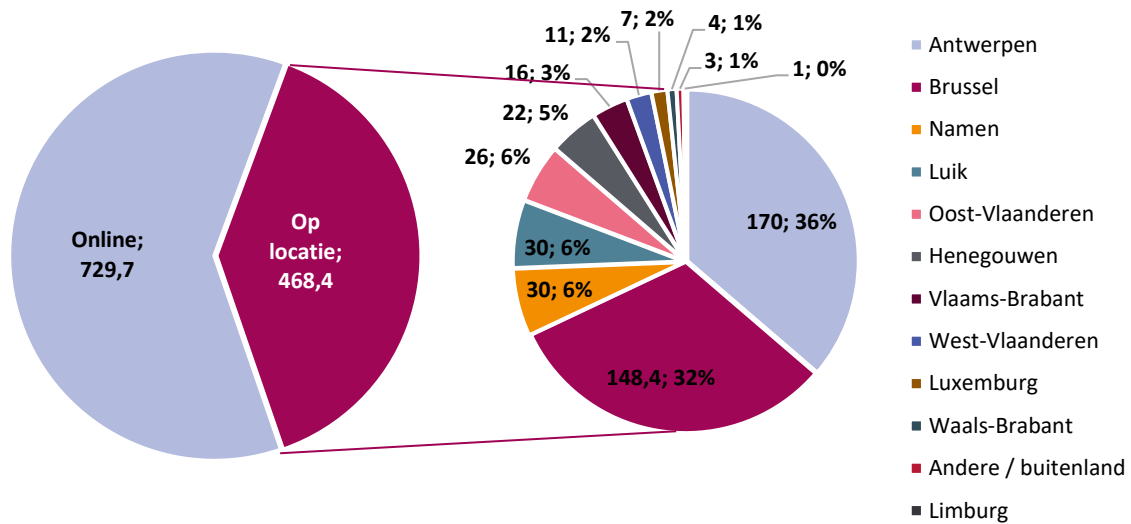
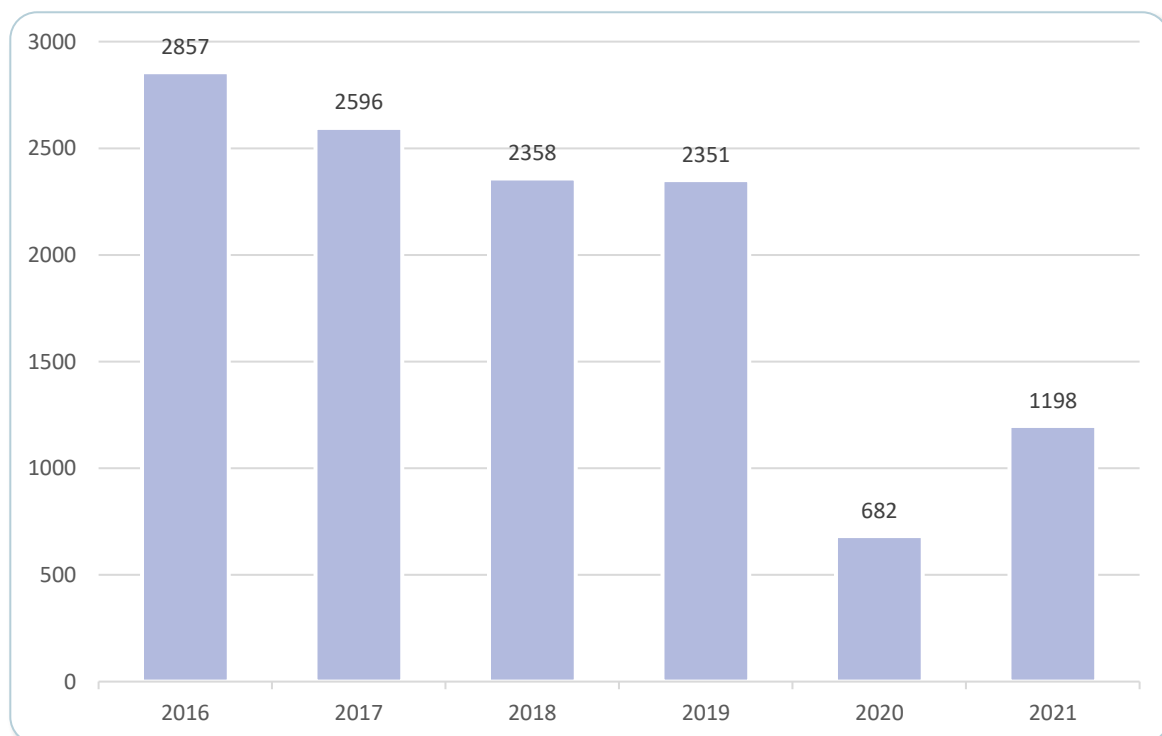
Net zoals in 2020 hebben de maatregelen die in het kader van de gezondheids crisis werden genomen ook in 2021 de informatie-, bewustmakings- en opleidingsacties sterk beïnvloed. Aangezien telewerk algemeen verspreid was, kon Unia haar werk op het terrein niet volledig hervatten. Een groot deel van de interventies gebeurde nog op afstand en dus online (61% van alle interventies). Bij de informatie- en bewustmakingsacties ging 70% van de geïnvesteerde tijd naar online acties. Bij de meer diepgaande opleidingen kon het merendeel op het terrein plaatsvinden, 40% verliep online.

In 2021 is het aantal uren bewustmaking en opleiding aanzienlijk gestegen (bijna verdubbeld) in vergelijking met 2020, met ongeveer 1.200 interventie-uren (= 150 dagen). Dat is uiteraard nog altijd minder dan de geïnvesteerde tijd vóór COVID-19, maar die stijgende tendens zou zich de komende jaren moeten doorzetten.

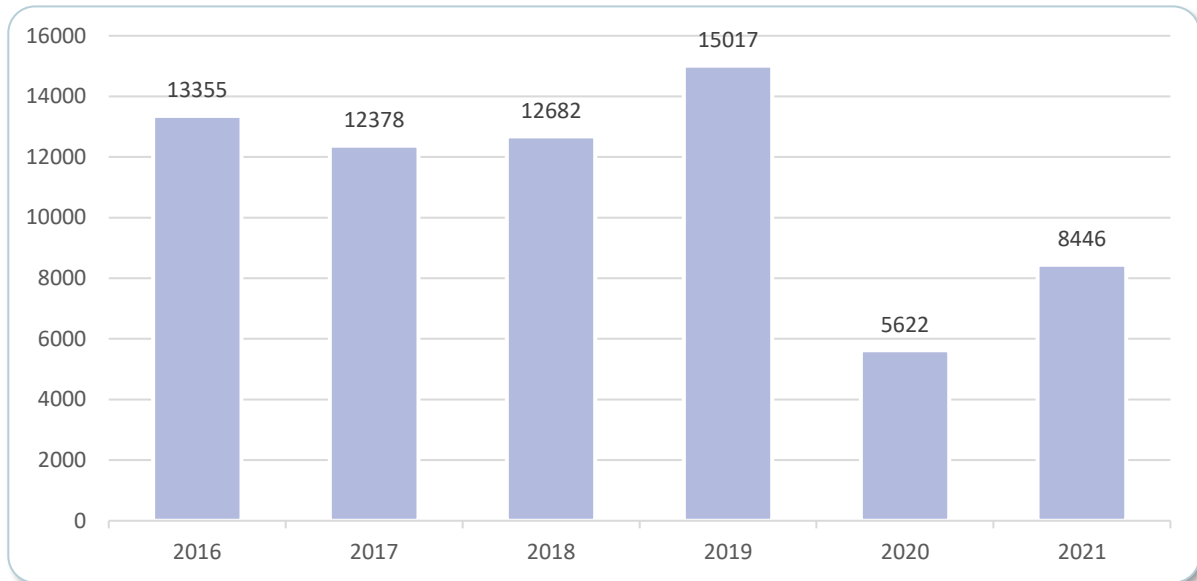
Het aantal deelnemers aan de opleidingen en bewustmakingsacties (n = 8.446) is ook gestegen ten opzichte van 2020. Door de *'blended-learning'*-aanpak die Unia in 2021 heeft ontwikkeld, konden we meer mensen bereiken. Ook daar zou de stijgende tendens zich in 2022 moeten voortzetten. Het type publiek dat we met die interventies bereiken zijn voor een groot deel professionals met een verantwoordelijke functie (55%) en professionals op het terrein (31%).

Voor de opleidings- en bewustmakingsacties bleef Unia heel actief bij de politie via structurele projecten op lange termijn in die sector (22% van de geïnvesteerde tijd). Daarna komen de interventies in het domein goederen en diensten (bedrijven en dienstverleners) (16%) en openbare instellingen (15%).

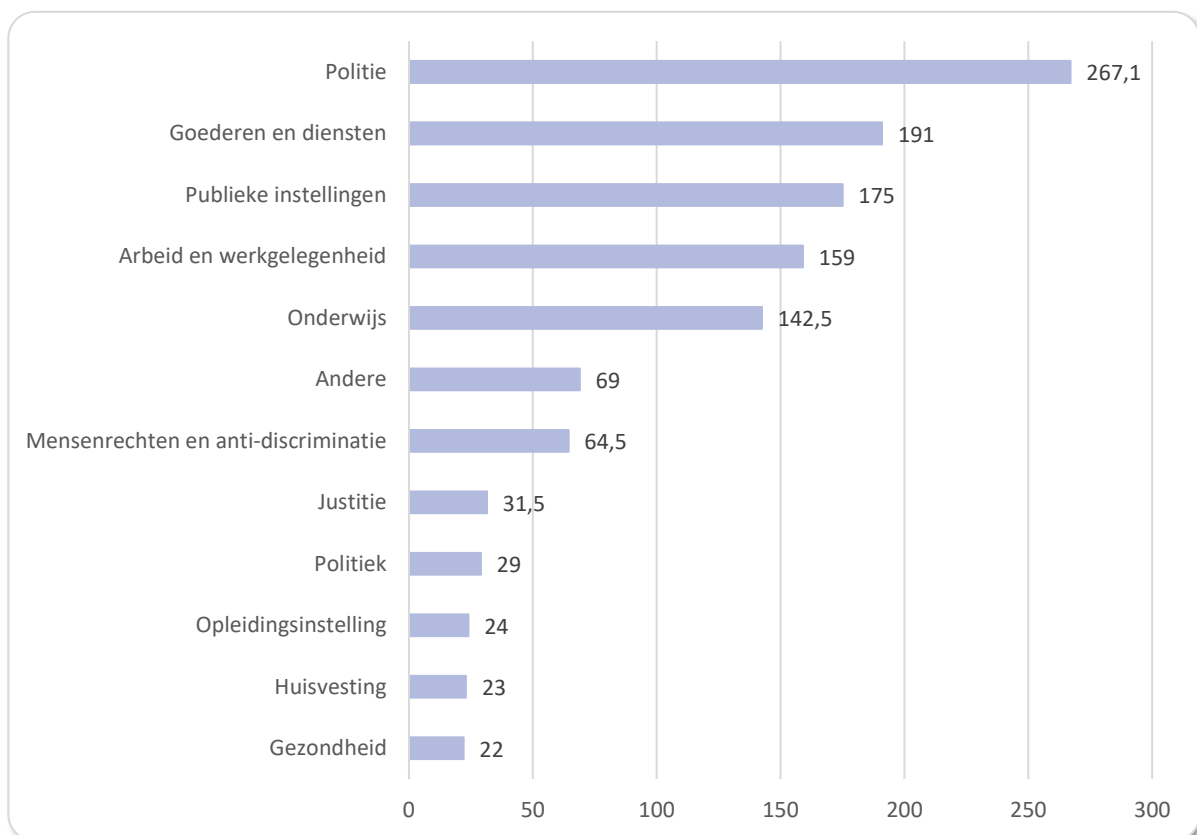
De meeste thema's tijdens de interventies in 2021 hadden te maken met diversiteit (36%) en antidiscriminatie wetgeving (30%). 36% van de interventies verliep in het Nederlands, 30% in het Frans en 28% was tweetalig.

Grafiek 111: plaats van interventie, volgens het aantal geïnvesteerde uren door Unia in 2021**Grafiek 112: aantal geïnvesteerde uren in sensibiliserings- en opleidingsactiviteiten tussen 2016 en 2021**

Grafiek 113: aantal bereikte personen met de informatie-, bewustmakings- en opleidingsacties tussen 2016 en 2021

Grafiek 114: aantal geïnvesteerde uren in bewustmaking en opleiding in 2021 - per sector

10.2 Gebruikers van de onlineopleiding eDiv

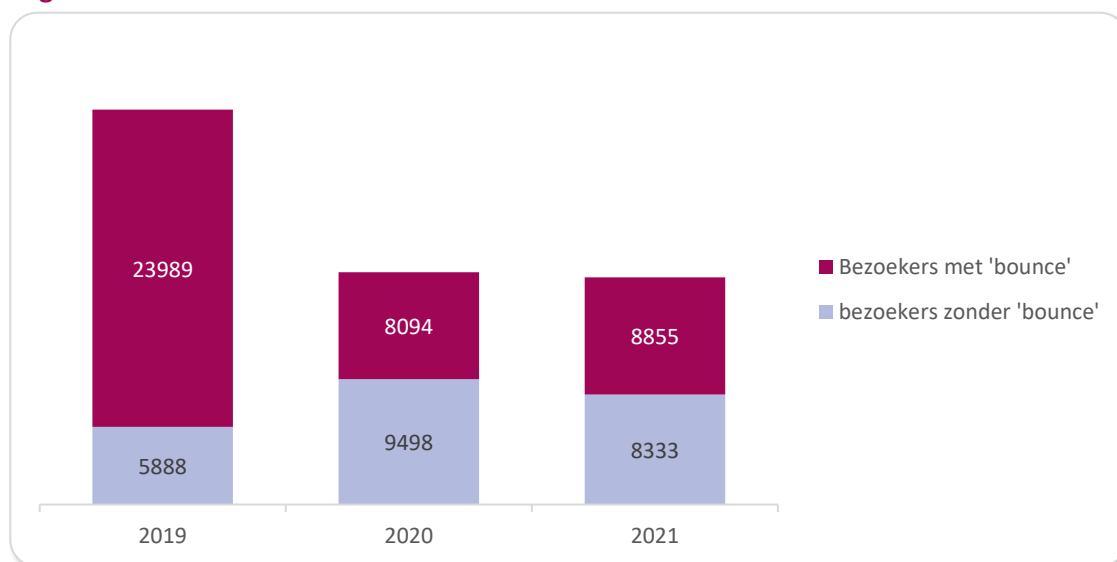
Het platform eDiv van Unia biedt online opleidingsmodules over de antidiscriminatiewetgeving en voorbeelden van goede praktijken in het omgaan met diversiteit op het werk. In 2021 hebben we besloten om de gegevens over de gebruikers van eDiv op een andere en meer gedetailleerde manier te verzamelen dan in de vorige verslagen. We maken een onderscheid tussen de gebruikers met of zonder 'bounce'.¹⁶

In 2021 zien we met 17.188 bezoekers een lichte daling van het totale aantal bezoekers in vergelijking met 2020 (-2,4%). Die daling is wel veel uitgesprokener ten opzichte van 2019, waar er in totaal 29.877 gebruikers waren. Niettemin is het aantal bounces met 51% gedaald tegenover 2019, toen was het 80%. Dat aantal is wel lichtjes gestegen in vergelijking met 2020.

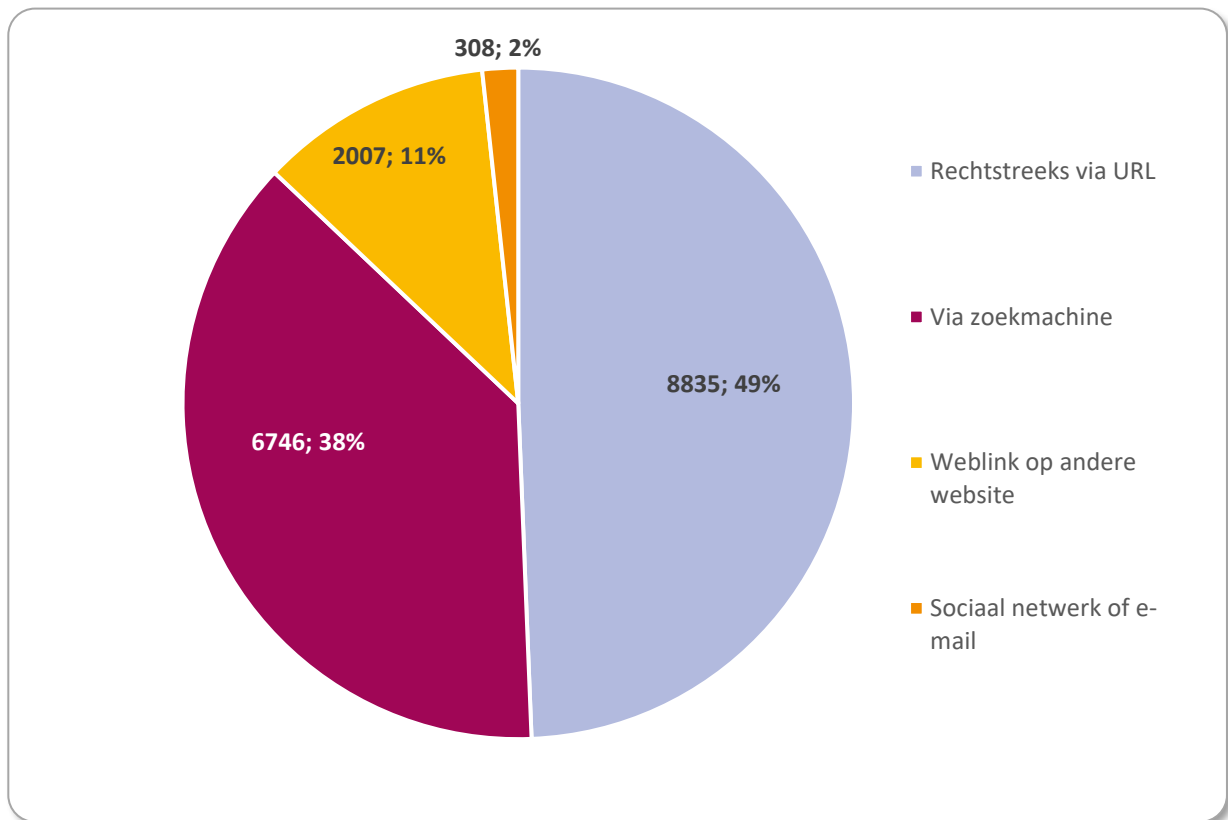
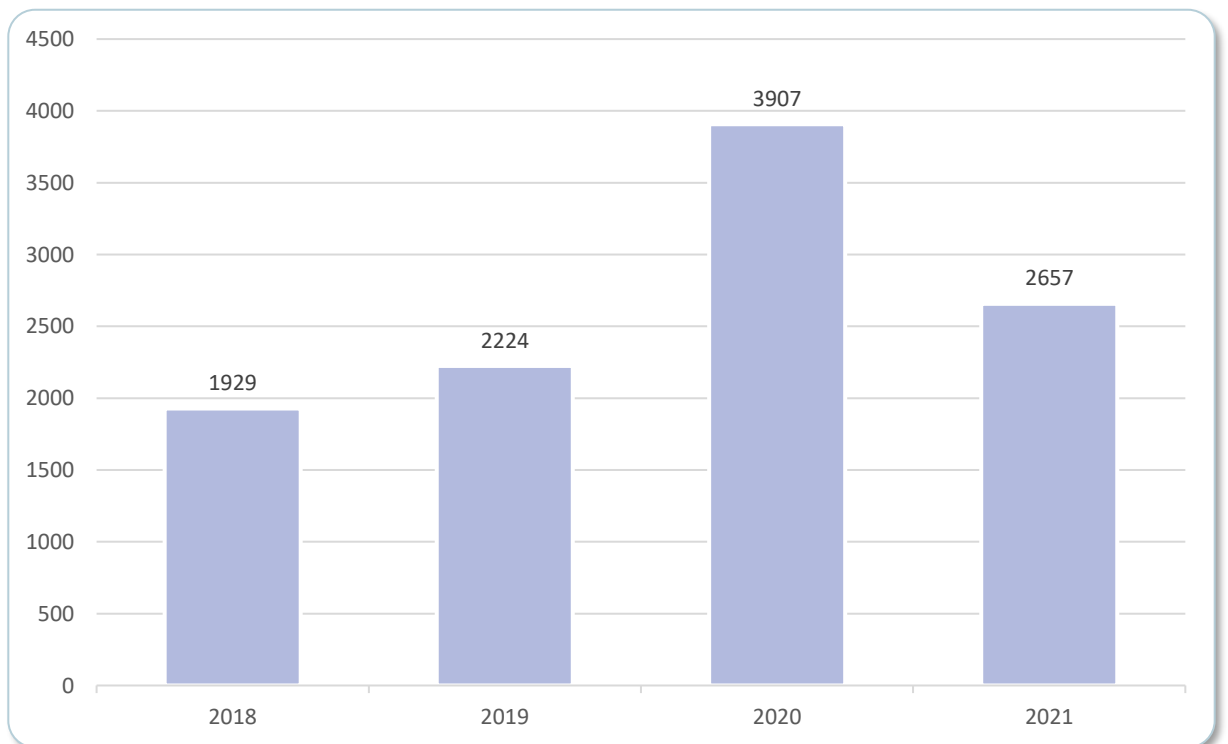
Dit jaar bereikten meer bezoekers het platform via zoekmachines (37,7% tegenover 29% in 2020). Meer pagina's op de website en duidelijkere titels gelinkt aan de thema's diversiteit en inclusie zorgden voor meer bezoeken. We zien ook een lichte toename van het aantal bezoekers dat via een link op andere websites bij eDiv terecht kwam. Dat zou kunnen betekenen dat andere websites eDiv steeds vaker promoten als referentieplatform.

Bij de bezoekers van de website waren er 2.657 nieuwe personen die zich inschreven voor de opleidingsformules en er ook aan deelnamen. Er waren minder nieuwe inschrijvingen in vergelijking met 2020 toen er bijzonder veel deelnemers waren voor de onlineopleiding, wellicht door de lockdowns en het wijdverbreide gebruik van onlineopleidingen in die periode. We zien in 2021 echter nog altijd meer inschrijvingen dan voor de COVID-19-crisis.

Grafiek 115: aantal unieke gebruikers van de eDiv-onlinetool sinds 2019 met een onderscheid tussen de gebruikers met of zonder bounce

¹⁶ Een gebruiker 'met bounce' is een persoon die op de website komt en ze daarna weer verlaat. Die persoon ziet dus maar een enkele pagina van de website. De gebruikers 'zonder bounce' daarentegen raadplegen meer dan een pagina van de website tijdens hun bezoek. Het 'aantal bounces' is dus de proportie gebruikers 'met bounce' in het totale aantal gebruikers.

Grafiek 116: kanalen waarlangs de gebruikers de eDiv-website bereiken in 2021**Grafiek 117: aantal nieuwe deelnemers aan de eDiv-opleidingsformules sinds 2018**

11 Communicatie (website en sociale media)

334.246

Aantal bezoekers van de website www.unia.be in 2021 (+11,5%)

3,1

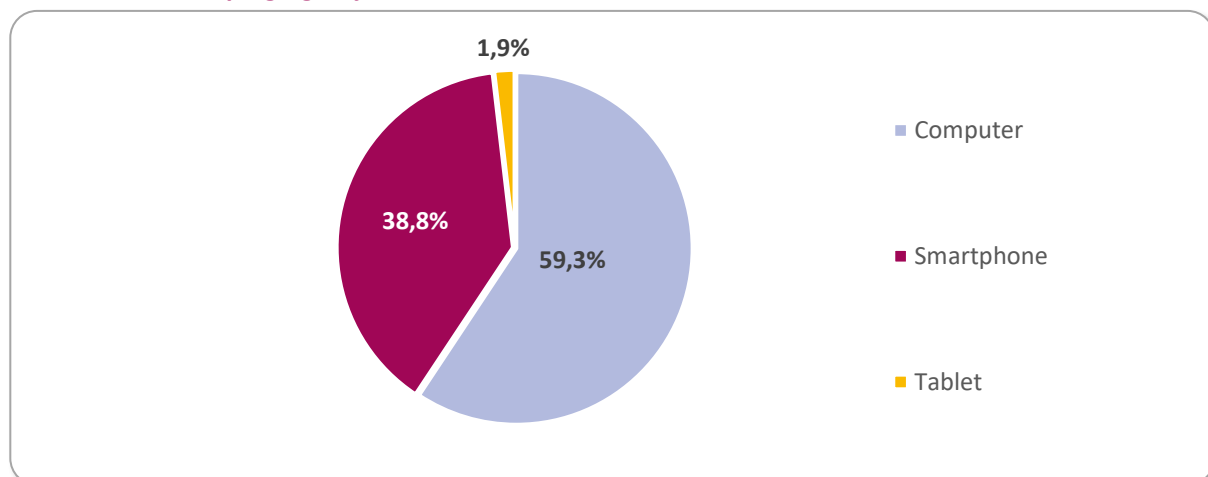
Elke bezoeker bekijkt gemiddeld 3,1 pagina's

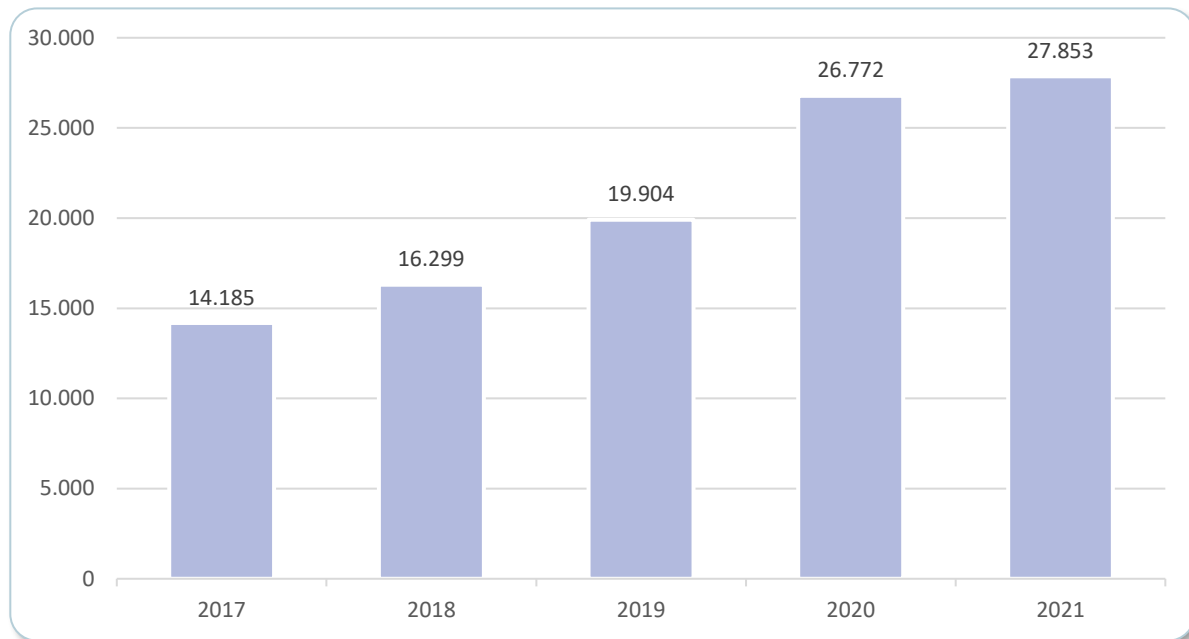
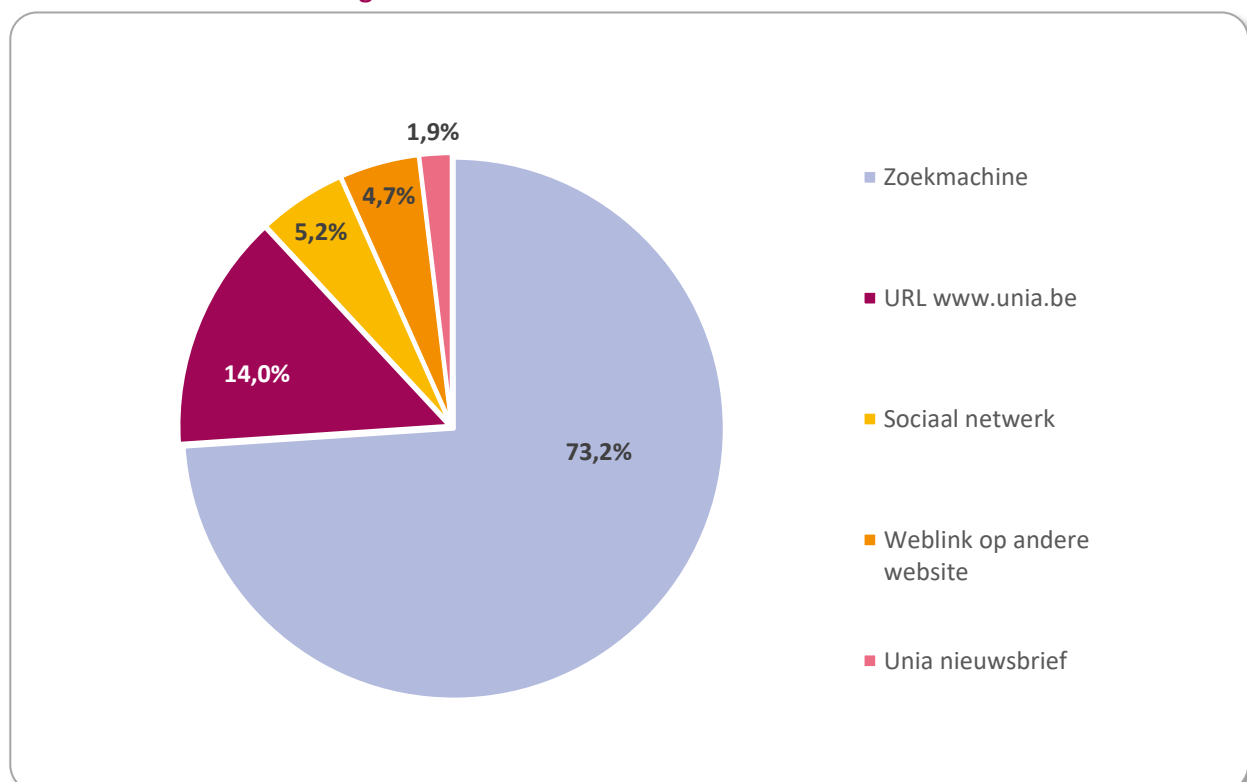
00:02:28

Elke bezoeker blijft gemiddeld 2'28" per bezoek

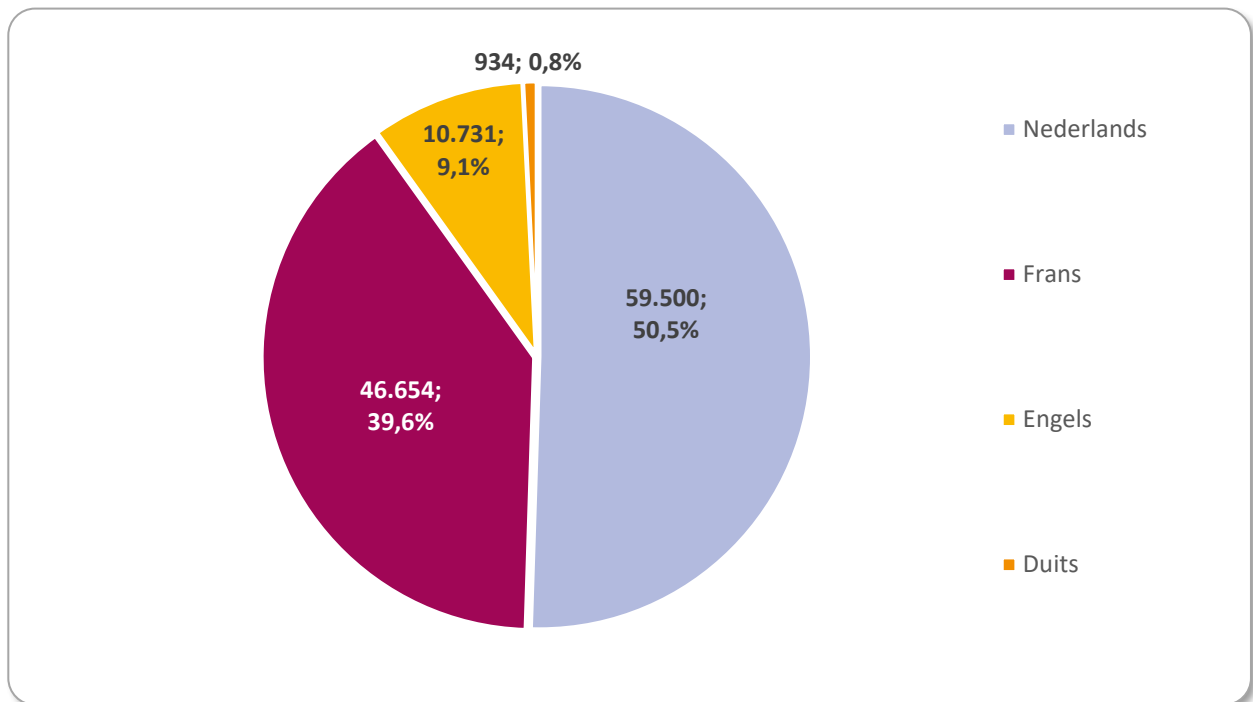
In het verlengde van de trend van de voorbije vijf jaar kon Unia in 2021 steeds meer mensen bereiken via haar digitale communicatiemiddelen. Het aantal bezoekers van de website steeg met 11% tegenover 2020. De meeste bezoekers (73,2%) kwamen op de website van Unia terecht via een zoekmachine zoals Google. De burgers vinden onze website meestal door informatie te zoeken over discriminatie, racisme en haatboodschappen. Ook het aantal volgers op onze sociale media is gestegen, voor alle kanalen. Op LinkedIn en Instagram hebben we zelfs ongeveer 50% meer followers dan in 2020.

Grafiek 118: raadplegingswijze van onze website in 2021

Grafiek 119: evolutie van het maandelijks aantal bezoekers van de Unia-website sinds 2017**Grafiek 120: kanalen waarlangs bezoekers onze website vonden in 2021**

Grafiek 121: raadpleging van onze homepagina volgens taal in 2021

Sociale media van Unia in 2021

Aantal volgers		Aantal publicaties	
14 010	+7 %		221 (400 in 2020)
6 210	+7,3 %		431 (498 in 2020)
3 439	+56 %		162 (106 in 2020)
1 735	+35,5 %		42 (39 in 2020)

Unia

Victor Horta-plein 40, bus 40

1060 Sint-Gillis

T +32 (0)2 212 30 00

www.unia.be

unia.be